

Ekrem Morali  
başlıdır - 2012

# Güneşli Dünya



8

24 temmuz  
1980

25 lira



"Burjuvazi kavgaya davet etti bizi  
Davetleri kabulümüzdür!"

Kemal Türkler.

# TÜSTAY





# İŞÇİ SINIFI BAŞIN SAĞOLSUN!

## Haber duyulur duyulmaz fabrikalarda üretim durduruldu...



**E**mperyalizm, CIA, onun yerli ikiz kardeşi, işbirlikçi tekeller, onların eli kanlı faşist sürüleri, faşist MHP ve onun desteklediği yönetimi elinde tutan politik güç, bu kez de sınıf ve yığın sendikacılığının seçkin önderlerinden, yaşamını işçi sınıfına ve onun savaşımına adanmış Kemal Türkler'i hedef seçti...

İşçi direnişlerinden, grevlerden, işçi sınıfının en zorlu, en yığınsal savaşımından, 1 Mayıs'lardan hemen tüm Türkiye'nin, tüm dünya demokrasi ve barış güçlerinin tanıdığı Kemal Türkler öldürüldü...

Türkiye işçi sınıfı, emekçi halkı, dünya barış güçleri, başınız sağolsun!..

**H**er sabahki gibi evniden çıktı, otomobile bindi, 30 yıldır alışkın olduğu işine, sendikasına gidecekti... Otomobilin anahtarını tam kontağa soktuğu sırada sağ yanının biraz arkasından gelen bir gürültü duydu... Silah sesi idi... Bir daha, bir daha, bir daha... İki namludan çıkan 11'inden 6'sı boynuna, sırtına saplanan kurşunlarla otomobilin içinde hareketsiz kaldı... Koruma polisi yaralanmıştı, saldırganların ardından ateş açtı... Galiba birini vurmuştu...

Eşi koştu geldi... Hastaneye yetiştirip, canına can katmaya çalıştı... Olmadı...

Haber sendikadaki arkadaşlarına ulaştı.. Bahtiyar Erkul, Murat Tokmak, Halit Erdem, işyeri temsilcileri, işçiler koştular hastaneye bir umutla... "Belki ölmemiştir. Belki yaşıyordur... Belki kurtulur..."

Maden-İş'e ulaştı kötü haber: "Kemal Türkler, hastaneye götürülürken yolda öldü..."

Dörtbir yanda duyuldu Kemal Türkler'in öldüğü haberi...

Ve sınıfı, yiğit evladına, ona yaraşır biçimde sahip çıktı.

### • BANKA EMEKÇİLERİ TÖRENDE DUYDU...

Bank-Sen yöneticilerine kara haber, Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdürlüğü'nde ulaştı. O sabah Yapı ve Kredi Bankası'nda çalışan 11 bin emekçi adına toplu sözleşme töreni yapılıyordu. Banka emekçilerinden 500 kadarı da bu törene katılmıştı. Haber ilk önce Bank-Sen Genel Başkanı *Metin Denizmen*'e verildi.

Törene hazırlanan *Denizmen* bir an durdu. Sonra yavaş yavaş konuştu. "Arkadaşlar, Maden-İş Sendikasının Genel Başkanı, sınıf sendikacılığının yiğit lideri *Kemal Türkler*'i öldürdüler. Hepimizin başı sağolsun..."

Bank-Sen yöneticileri Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdürlüğü'nden Maden-İş Genel Merkezi'ne koştular... Ardından, Hürkam-İş Genel Başkanı, Petkim-İş 2 No'lu Şube Başkanı, öbür sendika yöneticileri, işçiler, temsilciler... İşçi sınıfının dostları geldiler başsağlığı dilemeye... Telefon, telgraf, mesajlar yağdı...

### • FABRİKALAR DURDU

Türkler'in ölüm haberi ilk önce Topkapı yöresindeki fabrikalarda duyuldu. Metal ve Metal eşya proletaryasının yoğun olduğu, Maden-İş sendikasının 15 bin üyesinin bulunduğu bu bölgede, grevde bulunan 5 bin işçinin yanı sıra 30'u aşkın fabrikada 10 bin işçi üretime son verdi...

İşçiler öbek öbek fabrika önlerinde, işyeri bahçelerinde, yemekhanelerde toplanmaya başladılar... Gözleri dolu dolu, yumrukları kinle sıkılmış binlerce işçi...

Öfke, sınıf kini en üst noktaya çıkmıştı... Bir işçi haykırdı: "Faşizm cesetlerimizi çiğnemedi iktidar olamaz!"

Bir başkası tamamladı: "Faşizme geçit vermeyeceğiz!.. Bu işçi sınıfının sözüdür... Göstereceğiz bunu..."

Bir başka işçi atıldı ortaya: "Faşizmi önleyecek, faşizmi yenecek güç işçi sınıfı öncülüğünde tüm demokrasi güçlerinin eylemli, örgütlü birliğidir. Bunu kuracağız!"

Konuşmalar sürdükçe, doruk noktasında olan sınıf kini, sınıf bilimiyle daha da bir sarmaş dolaş oluyordu...

Grev yerleri ayrı bir öfke, ayrı bir uğraş alanı haline gelmişti... Grev barakalarında

## YAŞAM ÖYKÜSÜ

1926 yılında Denizli'de doğdu. İşçilik hayatına 1948 yılında başladı. 1951 yılında Emayetas Fabrikasında çalışırken MADEN-İŞ'e üye oldu. Sırasıyla işçi temsilciliği, Bakırköy Şube Sekreterliği, Bakırköy Şube Başkanlığı ve MADEN-İŞ Genel Sekreterliği yaptı. Kemal TÜRKLER 26 yıldır Maden-İş Sendikası'nın Genel Başkanlığı yapmaktadır.

ta idi. TÜRKLER, DİSK'in de 1967'de kuruluşundan 1977 Aralık ayında yapılan 6. Genel Kuruluna kadar Genel Başkanlığını yaptı.

Kemal TÜRKLER, 23. Merkez Genel Kurulu'nda yeniden oybirliği ile Genel Başkanlığa seçildi.

Kemal TÜRKLER, evli, 2 çocuk babasıydı.

pankartlar hazırlanıyor, işyerlerinin önüne pankartlar asılıyordu... Tüm fabrikalardaki işçiler söz birliği etmişcesine aynı şeyleri yazıyorlardı:

"Kemal Türkler'in hesabı sorulacak"  
"Kanı yerde kalmayacak!"

### • TÜRK-İŞ VE BAĞIMSIZ SENDİKALAR DA İŞİ DURDURDU

İstanbul Kartal-Pendik yöresinde Maden-İş üyelerinin yanı sıra kimi işyerlerinde Türk-İş ve bağımsız sendikaların üyesi işçiler de Kemal Türkler'in öldürüldüğü gün işi durdurdu.

Maden-İş Sendikası 4'üncü Bölge Temsilciliği alanı içinde bulunan Presiz, Atlas Copco, Yakacak Makina Elektronal, Sace Elektrik, Aksan, Topuz Torçelik ve Singer'in binlerce işçisi de öbür bölgelerde olduğu gibi, Genel Başkanlar'ın ölüm haberini duyunca işi bıraktı.

Türkler'in ölüm haberi bu yörede büyük yankı uyandırdı. Bağımsız Otomobil-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Java ve Otopar işyerlerinin işçileri, Türk-İş'e bağlı Kaçuk-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Plastaş'ta çalışan işçiler de metalurji işçilerinin, sınıf kardeşlerinin yasına katıldı, işi durdurdu.

İşyerlerinde biraraya toplanan işçiler, Kemal Türkler'in kişiliği, faşist saldırılar ve faşizm tehlikesi üzerine konuşmalar yaptılar. Eylem birliğinin hiç zaman yitirmeden sağlanmasının yaşamsal önem taşıdığını dile getirdiler.

Bu bölgede grevde bulunan işyerleri de ölüm haberi üzerine dolup taşı. Grev gözçüleri, nöbeti olanların dışında bütün işçiler grev yerlerine glediler. Altaş Elektrik, Farsan, As Kaynak, Böhrer, Gambardini Motor Fabrikası, Elsa, Haymak ve Simko işçileri işyerlerinin önüne hemen orada hazırlanmış pankartları astılar. Bayrakları yarıya indirdiler.

Asılan pankartlarda, "Kanı yerde kalmayacak", "Kemal Türkler'in hesabı sorulacak" yazılıydı.

İşçilerin protestosu sürerken, jandarma birliklerinin çevrede önlem aldığı, ancak müdahale etmediği görüldü.

### • SEFAKÖY'DE 18 FABRİKADA DA ÜRETİM DURDU

TRT'nin saat 11.00'deki ara haberlerinden duydu Sefaköy yöresindeki metalurji işçileri Genel Başkanları *Kemal Türkler*'in alçakça katledilmesini. Birkaç işçinin dinlediği bu haber, yedi Maden-İş 16. Bölge

Temsilciliği içinde bulunan 18 fabrikada işin bırakılmasına...

Otomat, Halkalı Kaynak, Hidromak, Esem, Elektropak, Tünik, Kartal Teneke, Arsay Makina Sanayi, Arıkol, İmbat, Hidromekanik, Morosan, Botel, Gülok, Etap, İmtes, Türkeli, Sun Elektrik işyerlerinin binlerce işçisi direnişe geçti.

Bu bölgede grevin sürdüğü *Bimak*, *Merse*, *Net Cıvata*, *Süpsan*, *Beko Teknik*, *Özköseoğlu* ve *Tuber Çelik* grevlerinde pankartlar açıldı:

"Kemal Türkler'in kanı yerde kalmayacak!"

Pankartlar asılınca, güvenlik kuvvetleri BİMAK grev barakasını kuşattılar. 2 grev gözçüsü gözaltına alındı.

### • KARA HABER EYÜP, ALİBEYKÖY YÖRESİNDE DE DUYULDU

"Kara Haber, tez ulaşır" denir. Doğrudur. Sabah saat 9.30'da işlenen cinayet, çok geçmedi, Eyüp'ün, Alibeyköy'ün çukurunda da yansıdı. *Etaş'ın*, *Fer Döküm'ün*, *Bakır Levha'nın*, *Uyar Vida'nın*, *Prescold'un*, *Dök Yol'un*, *Türmesan'ın*, *Tel Çiü'nün*, *Kır Döküm'ün* binlerce işçisinin elleri duruverdi.

Gözleri yaşlı, ama kararlı işçiler işi bıraktılar. "Üretim Durdu" dediler.

Yöredeki grevde bulunan *Elektrometal'in*, *Sungurlar'ın*, *Metal Kaplama'nın*, *Rabak'ın* grevcileri akın ettiler işyerlerine, grev barakalarına...

"Bu kan yerde kalmaz" dediler.

### • BURSA'DA YER YERİNDEN OYNADI!..

*Kemal Türkler*'in ölüm haberi saat 11.00 sıralarında fabrikalara yayıldı. Tezgah başlarındaki işçilerin o hünerli, o yaratıcı elleri bir anda durdu. Yüzler donuklaştı. Gözler bir an boş baktı. Gözlerden süzülen yaşlar ılık ılık ıslattı yanakları.

Bursa'da metalurji işkolunda üretim durdu...

1000 dolayında işçinin grev sürdüğü *Çemtaş*, *Karsan* ve *Beltan* işyerleri dışında 5 bini aşkın işçinin çalıştığı *Oyak-Fenalt*, *Siemens*, *Döktaş*, *Robert-Bosch*, *Mako*, *Burçelik* işyerlerinin yanı sıra *Balkesir'de* *Orman Tamirhanelerinin* Maden-İş üyeleri de işi bıraktılar...

Bursa'daki Maden-İş 13. Bölge Temsilciliği binasından koca bir flama sarkıtıldı kentlin göbeğine:

"Kemal Türkler'in hesabını soracağız!..." Sanayi Bölgesi'nde *Çemtaş* ve *Karsan* grev yerlerinde toplanan işçiler kente doğru yürüyüşe geçtiler. *Hürriyet Mahallesi*'ne

## Maden-İş: "Türkler'in katili; Türkeş'ler, Demirel'ler, MESS patronları, Özal'lardır..."

Maden-İş Sendikası'nın Genel Başkanı *Kemal Türkler*'in ölümü üzerine yaptığı ilk açıklamasında, "Türkler'in katili eli kanlı Türkeş'ler, Demirel'lerdir. MESS patronları, Özal'lardır," demildi.

*Kemal Türkler*'in kişiliği ile ilgili bilgilere de yer verilen açıklamada aynen şöyle denildi:

"1926 yılında Denizli'de doğan ve sendikamızın 27 yıldır Genel Başkanı olan, işçi sınıfımızın yiğit evladı, Türkiye sınıf sendikal hareketinin seçkin önderi *Kemal TÜRKLER* bu sabah evinden çıkarken alçakça katledildi.

Arkadaşımız, Başkanımız TÜRKLER'in katili eli kanlı, faşist MHP destekli AP zulüm ve baskı iktidarıdır. DİSK'in kuruluşundan itibaren 11 yıl Genel Başkanlığı yapan, milyonlarca işçinin, en başta tüm üyelerimizin yüreğinde ve kafasında, Türkiye ilerici kamuoyunda saygın, ayrı bir yeri olan TÜRKLER'in katili eli kanlı Türkeş'ler, Demirel'lerdir. MESS patronları, Özal'lardır.

Ne denli acımasız, ne denli alçakça olursa olsun hiç bir işbirlikçi, vatan ve halk haini zulüm iktidarının cinayetleri işçi sınıfımızın devrimci savaşımını engelleyemeyecektir. Üyelerimizin onurlu yerini aldıkları

Türkiye işçi sınıfının devrimci hareketi önündeki engelleri aşı aşı güzel ülkemizi ve halkımızı bir avuç satılmış hainlerin zulmünden, sömürü ve yağmasından kurtaracaktır.

İşçi sınıfımız bu yiğit evladını hiç bir an unutmayacaktır. Türkiye Barış Komitesinin Onur Kurulu Üyesi, Dünya Barış Konseyi ile Barış İçin Halkların Dünya Parlamentosu Uluslararası Hazırlık Komitesi üyesi de olan O'nun adı, O'nun saygınlığı ve yiğitliği daha da büyüyecek ve bayraklaşacaktır.

Tüm üyelerimizin, Türkiye işçi sınıfının, tüm ilerici demokrat kamuoyunun başı sağolsun."



# İşçiler ilk günden kararlılıklarını dile getirdiler

Güneşli Dünya muhabirleri Türkler'in ölüm haberi duyulur duyulmaz fabrikalara, Maden-İş üyelerinin yanına gittiler ve onların ilk andaki duygularını, düşüncelerini saptadılar.

**T**ürkiye Maden İş Sendikası Genel Başkanı, Türkiye sınıf sendikal hareketinin yiğit önderlerinden Kemal Türkler'in faşist canilerce pusu kurularak öldürülmesini izleyen saatlerde Güneşli Dünya muhabirleri fabrikaları dolaştılar. Üzgün ama vakur ve kararlı işçiler bir yandan toplantılar düzenliyor, bir yandan pankart-

lar hazırlıyor, var güçleriyle direnişe hazırlanıyorlardı. Kemal Türkler'in öldürülmesi konusunda Güneşli Dünya muhabirlerinin fabrikalarda işçilerle yaptıkları kimi söyleşiler şöyle:

• **NEDİM AKGÜN** (Uzel Fabrikası İşçi Temsilcisi)

Kemal Türkler'in öldürülmesiyle Maden-İş'i yalnız bırakmayı, işçileri pasifize etmeyi, yığınlaşma sevk etmeyi, herşeye boyun eğer duruma getirmeyi istiyorlar. Ama bir Kemal Türkler ölse de, Genel Başkanımız ölse de, geride binlercesi var. Biz işçi sınıfı mücadelesini sonuna kadar götüreceğiz. Şurası açık, Türkiye'de eylembirliği sağlanmadığı müddetçe, Türkiye'de daha çok cinayet işlenecek, devlet terörü kurumlaştırılacak, faşizme geçiş arayacaklar. Arıyorlar da. Ama bunu önlemenin yolu Türkiye çapında cephe ve eylem birliğidir.

Başkanımızın öldürülmesine sessiz kalmamalı. Bu, bizleri provokasyona sürüklemeye yönelik bir öldürme olayı. Provokasyona kapılmadan; bizi, yalnız Maden-İş'i ön plana çıkarıp, bizi yalnız yakalamak, bizi yalnız öldürmek amacına yönelik ama buna düşmeden, Türkiye çapında sesini duyurmak, bu girişimleri yalnızca lanetlemek değil, gerçekten örgütlü bir mücadele vermek gerekir. Faşizme karşı, emperyalizme karşı, NATO'ya karşı eylem birliğinin yolunu alabildiğine açmak zorundayız. Bugün için bize düşen en önemli görev, arkadaşlarımıza Genel Başkanımızın neden öldürüldüğünü anlatmaktır. Biz, başkanımız öldürülmeden de anlatıyorduk. İşçi sınıfının mücadele yöntemi değildir bireysel terör.

Genel Başkanımızın öldürülmesi tabii ki bilinçlice, akılluca yapıldı. Emperyalizm tarafından ve tekelci kapitalizm ve bugünkü yönetim tarafından organize edildiği açık ortada. Eline silah alan 3-5 çapulcu işi değil bunlar, CIA işi.

• **BÜLENT GÖZÜNLE** (General Elektrik İşyeri İşçi Temsilcisi)

Olayı duyunca çok olduk. İnanamadık. Çeşitli yerlere telefon edip doğruluğunu araştırdık. Bu saldırı toplu iş sözleşmelerine, işçi sınıfına karşı girişilmiş bir saldırdır. Buna sessiz kalmayacak. Cevabi işçi sınıfının örgütlü gücü verecektir.

Söyleyecek fazla şey yok aslında. Bugün Maden-İş'e bağlı işyerlerinde üretim durmuş vaziyettedir. DİSK'in Yürütme Kurulu toplantısı sona ermiştir. Herhalde diğer işyerlerinde de en etkili silah kullanılacak ve üretim duracaktır.

Bu saldırı, bugünkü Türkiye'de faşist saldırıların, Türkiye'de faşizmin tezahürü olarak istenmesinin açık kanıtıdır. Uzun lafa gerek kalmamıştır. Türkiye'de herşey açık seçik ortadadır. Artık hedef bellidir. Türkiye işçi sınıfıdır, emekçi halkıdır. Son olarak şunu söylemek isterim. Bugün öldürülen Genel Başkanımız Kemal Türkler'in hanı yerde kalmayacak.

• **AVNİ KALKAN** (T.Maden-İş Sendikası 1. Bölge Organizatörü)

Şu anda ülkemizde 48 fabrika var. Bunların 9 tanesi grevde. Grevde olmayan fabrikaların hepsi, saatleri bir olmamakla birlikte, saat 11 ile 13 arasında işi bıraktılar. Haberi radyodan duymuşlar. Ve duydukları haber gereğince duydukları tepkiyi dile getirmek için işi bırakmışlar. Direnişin ne kadar süreceği konusunda bizim şu anda bir bilgimiz yok. Cenazenin kaldırılmasına kadar en azından, arkadaşlarımıza bir şey söylememiz mümkün değil. Bu olay 3 tane serserinin yaptığı iş değildir.

## Şehitlerin Hesabı Sorulur!



Faşist kaatil çeteleri, Kemal Türkler'i hedef seçti. "Burjuvazi kavgaya davet etti bizi; davetleri kabulümüzdür" diyen Kemal Türkler'i... O, kavgayı yiğitçe kabul edenlerin safında, işçi sınıfının en yiğit evlatları, metal işçilerinin safında dövüştü; sınıfının saflarında dövüştü... Adı, faşizme karşı savaşta şehit düşen binlerce sınıf kardeşinin yanına yazıldı; ve de kazındı sınıfının bilincine... Yiğit metal işçilerine, dalga dalga yayıldı ölüm haberi... Ve dalga dalga yayıldı haber: GENEL GREV!..

Acısı büyüktür işçi sınıfının... Acısı büyüktür emekçilerin, tüm demokrasiden yana olanların... İşçi sınıfı, emekçi halkımız "acısını yüreğine gömüp", "yüreğine taş basıp" oturuyor bir kenarda, oturmayacaktır...

Ve öyle, üç-beş serüvencinin CIA güdümlü cinayetleriyle, ya da faşist cinayetlerin baş sorumlusu, halk düşmanı Demirel'le oluşturulacak "ortaklık"larla değil; işçi sınıfının çaresinde oluşturulacak en geniş demokrasi güçlerinin eylembirlikli savaşımıyla sorulacaktır şehitlerimizin hesabı... Elikanlı Demirel'lerin, Türkeş'lerin böylece alaşağı edilmeyle sonbulacaktır bu acılar...

Eylembirliğinden yan çizenler; bir avuç kanemcinin, Demirel'lerin, Türkeş'lerin, Koç'ların, Sabancı'ların dışında, ulusun büyük çoğunluğuyla bağlaşıman yerine bir kanemcilerle "ortaklık" arayanlar da, halk düşmanı Demirel kadar sorumludur bu cinayetlerden, bu acılardan. Bizzat CHP sağ kanat yönetimi sorumludur... Ulusun büyük çoğunluğunu temsil edecek olan bağlaşımayı, "ulusu cephelere böldürtmeyeceğiz" diyerek elinin tersiyle itip; halk düşmanı Demirel'le "ortaklık" adı altında gerici bir "cephe" anlamına geldiği apaçık olan bağlaşımlar arayan Ecevit sorumludur. Faşist kurşunlarla ölen kendi parlamenterinin cenazesini kendi partililerine yasaklayıp, cenaze törenine "ana muhalefet partisi" sıfatıyla, herhangi bir protokol çağrılısı gibi katılmanın utanmazlığını yüklenen Ecevit ve öteki sağ kanat CHP yöneticileri sorumludur.

Ulusal demokratik güçlerin en geniş eylembirliği, görünürdeki tüm olumsuzluklara karşın kurulacaktır. Bu emperyalist uşağı Demirel'ler, Türkeş'ler bir daha geri dönmek üzere tarihin çöplüğüne atılacaklardır. Bunun güvencesi, bunun gücü tüm yaşamı yaratanların ellerindedir; demokrasi güçlerinin örülen eylembirliğindedir.

...  
Varılacak yere  
kan içinde varılacaktır

Ve zafer artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar tırnakla sökülüp koparılacaktır."

GÜNEŞLİ DÜNYA



## TÜRKLER'İN EŞİ ECEVİT'E "DEMOKRASİ GÜÇLERİ İLE BİRLEŞİN BÜLENT BEY" DEDİ...

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Kemal Türkler'in öldürüldüğü gün İstanbul'da Nihat Erim'in cenazesine katılmak için bulunuyordu. Ecevit, cenaze töreninden sonra önce Maden-İş Sendikası'nı, sonra DİSK Genel Merkezi'ni daha sonra da Kemal Türkler'in eşi Sabahat Türkler'i ziyaret etti ve başsağlığı diledi.

• **ECEVİT MADEN-İŞ'TE**

Saat 14.30 sıralarında Maden-İş'e gelen Ecevit, sendika yürütme kurulu üyeleri ile görüştü. Ecevit başsağlığı diledikten sonra, Çalışma Bakanlığı sırasında, Türkler'le iyi arkadaş olduklarını söyledi. Ecevit, cinayetin işçi hareketini terörün içine çekme amacına yönelik olduğunu da belirtti. Maden-İş Genel Sekreteri Mehmet Karaca da işçi sınıfının istediği şekilde terörün kucağına düşmeyeceğini, ancak tepkisini kalmayacağını da belirtti.

• **ECEVİT DİSK'TE**

CHP Genel Başkanı Maden-İş yöneticileriyle yaptığı kısa görüşmeden son-

ra DİSK Genel Merkezi'ne geldi ve DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, Genel Sekreter Fehmi İşıklar ve Yürütme Kurulu üyeleri Ertan Andaş ile Mukbil Zırtıoğlu ile görüştü. Ecevit görüşmede, saldırının açık bir kışkırtma, açık bir provokasyon olduğunu, bu provokasyona gelinmemesi gerektiğini söyledi.

• **SABAHAT TÜRKLER - ECEVİT GÖRÜŞMESİ**

DİSK Genel Merkezi'nden çıkan Ecevit Sabahat Türkler'i evinde ziyaret etti ve başsağlığı diledi. Kemal Türkler'in eşi Sabahat Türkler ise Ecevit'e şunları söyledi:

"Türkiye işçi sınıfının başı sağ olsun. Kemal Türkler'e sıkılan kurşun işçi sınıfımıza sıkılmıştır.

Bülent Bey, sizden rica ediyorum, burjuva sınıfının temsilcisi Adalet Partisi ile beraber olmayınız. Demokrasi güçleri ile birlikte olunuz. Ayrıca, eşimin cenazesini de işçi sınıfı kaldırsın. O, yiğit bir işçi önderiydi. Kendini işçi sınıfına adamıştı."



kadar yürüyen işçiler burada mahalleli ile birlikte bir protesto gösterisi yaptılar.

Metalurji işçileri yürürken, tekstil işçilerinin protestoları boy gösterdi Sanayi Bölgesinde... Sifaş'ın, Bısaş'ın, Halifleks'in, Santral Dikiş'in işçilerinin protestosu sürerken, jandarma, Tekstil İşçileri Sendikası Bursa Şube Başkanı Günay Onayman'ı gözaltına aldı.

Protesto ve gösteriler kent içinde de sürdü gitti. İlerici gençler birçok mahallede ve kent merkezinde eylemler düzenlediler. "Kemal Türkler oranızda", "Türkler'in hesabı sorulacak" diye haykıran gençler yolları kestiler, lastik yaktılar, trafiği durdurdular.

• **ESKİŞEHİR'DE İŞÇİLER YÜRÜYÜŞ YAPTI**

Kemal Türkler'in öldürülmesi haberi duyulur duyulmaz, Eskişehir'de Eti Makina, Es-Mak, Es-Çelik, Es-En, Manyezit, Demiş işyerlerinde çalışan binlerce Maden-İş üyesi işçi işi durdurdu. Aynı gün saat 17.30 sıralarında metalurji işçilerinin yanısıra, DİSK'e bağlı sendikaların üyesi çok sayıda işçi, ilericiler gençler, ilericiler kadınlar, genç öncüler, sosyalist gençler hep birlikte kent içinde bir yürüyüş yaptılar.

(Devamı 11. Sayfada)





## Güneşli Dünya'ya

### Güneşli Dünya'ya yürüyenlere

Güneşli Dünya'ya yöneldik. Kararlı ve niş adımlarla, güneşin mutluluklar için, özgürlük, kardeşlik, eşitlik için doğup battığı bir dünyaya yöneldik. Bütün kalbimle, inançla, yüreğimle, gözümle, kulagıyla, herşeyimle hissediyorum yöneldiğimiz dünyayı.

Ostelik yalnızca ben hissetmiyorum. Başbakanlık koltuğuna çörelenmiş, halkımıza kan kusturan, yaşamı ateşten gömlek yapan, ülkemizi NATO üsleriyle, ABD üsleriyle, tekellerle, IMF'lerle cehenneme çeviren Demirel'ler hissediyor, emekçi Türkiye halkının gururla, ellerinin nasırıyla, alın açık, başı dik, Demirel'lerin olmadığı bir dünyaya yöneldiğini.

Türkler hissediyor. Nazlı Hıcalı'lar, Ahmet Kabaklı'lar, Taha Akyol'lar hissediyor, "Ya tam süstüracağız, ya kan kusturacağız" diye halkımıza ölüm kusuyor, kan kusturuyorlar. Kan kusturuyorlar onlardan olmayan namuslu insanlara, emekçilere, insanca bir yaşam isteyenlere.

Narin'ler, Sabancı'lar, Koc'lar hissediyor Güneşli Dünya'ya yöneldiğimizi. Denizci'lerde, Şide'lerde, Turgut Özal'larıyla kendilerine "mutlu son"lar arıyorlar.

Ecevit'ler de hissediyor yürüdüğümüz Güneşli Dünya'yı. Demirel'lerden daha çok telaşlanıyor, hırçınlaşıyor. Demirel'i "iman" a getirmeye çalışıyor.

Elizimkiler hissediyor yöneldiğimiz Güneşli Dünya'yı. İGD üyesi olduğu için 3 ay hapis yatan Sıddık Eren hissediyor. "Yaşamın Güç ve Eylem Birliği"ni grev boylarında bayraklaştıran Leyla Karakaş'lar hissediyor. Yüzlerce Sıddık Eren'ler, Leyla Karakaş'lar sorgusuz, suçsuz, günahsız günlerce işkenceden geçirilen, aylarca, yıllarca hapiste yatan Veysel Uçum'lar, Vasıl Binbay'lar, Salih Hocalar, Dilek Beyazıt'lar direnerek, yücelerek hissediyor Güneşli Dünya'ya yöneldiğimizi. Her yerde kâpler Güneşli Dünya için çarpan, Güneşli Dünya için çarpışan yüzbinler hissediyor.

Güneşli Dünya'ya yöneldiğimizi yine bizimkiler hissediyor. TARIŞ'te işçi Mukaddes'ten, Kurtalan'daki köylü Sakir'e, Çorum'da barıkattaki Haydar emmiden, grev çadırındaki Canıp Akça'lara kadar gönülleri, yürekleri sarmaş-dolaş olanlar hissediyor, bütün zorluklara bin kat kararlılıkla direniyorlar.

Kısacası, biz dayanmayı, direnmeyi, kavgayı, açlığı yokluğu, ihareti ve tüm namussuzlukları bile bile, göre göre, onurlu adımlarla yürüyoruz Güneşli Dünya'ya. Onlar bizlerin güdünü, inancını Güneşli Dünya'mızın hissederek, duyarak kudururken, ne mutlu Güneşli Dünya'ya, bizim dünyamıza giden yolda elele, omuz omuza, gönül gönüle düşediz savaşarak yürüyenlere.

AHMET SAHİN  
DIYARBAKIR

### Haydin Savaş!...

Dost Güneşli Dünya çalışanları, tüm zorluklara karşın Türkiye ilerici gençliğini ve emekçi halkını Güneşli Dünya gibi dost bir yayından mahrum etmediğiniz için sevindiyiz ve tüm çalışanlara başanlar dileriz. Nazım'ın dediği gibi, günler ağır, günler ölüm haberleriyle geliyor. Dün Kahramanmaraş'ı kana bulayanlar, bugün aynı şeyi Çorum'da yapmak istiyorlar. Ama Çorum halkı alevisi, sünisiyle bir ödü direniyor cellatlara karşı; direnecektir de. Ben ilerici bir genç olarak, Çorum halkının haklı direnişini destekler dayanışma içinde olduğumu bildiririm. Ve bu dayanışmaya bir şiarle tüm Anadolu halkını davet edemektayim.

#### HAYDİN SAVAŞA

*Su an eziliyor olabilirsin  
Çorum'lum, İzmir'lim, Kars'lım,  
Adana'lım, Antep'lim,*

*Kahramanmaraş'ım,  
Çocuklarımız ölüyorsa ana karında,  
ölüyorsa genç kızlarımız oyaları  
ellerinde...*

*altmış yaşındaki ninelerimiz,  
dedelerimiz  
ölüyorsa faşist kurslarıyla  
kahpece...*

*Bu böyle gitmez  
Arıyaş'ım, Aydın'ım, Hatay'ım,  
Konya'ım, Kayseri'lim, Niğde'lim...  
Gün olacak saat onikiye on kalacak  
ve öcümüzüz tür: Anadolu'da yankılanan  
gür sesiyle hayli olacak:*

*- Haydin savaş!  
Haykuracağız! Lep bir ağzından  
elele Diyarbakır'ım, Urfa'ım!*

*Savaşa hazır!  
ve and içeceğiz LENİN'e  
and içeceğiz BİLEN'e...*

*Kapacak  
köylüm orağını işçim çelicini  
öğrencim kitabını, gelinlib genç bacım  
kapacak oyc tiğlarını  
ve evkadınacağız: kepacak  
tencerelerini tavasını  
devirececi burjuvazinin köhne yuvasını.*

Ö. EYLEM  
KADIKÖY-İSTANBUL

• 4 Temmuz 1980: MHP'li ve ÜYD'li faşistler "komünistler Alaattin Camii'ni bombaladı" çığlıklarıyla Çorum halkına karşı saldırıya kalktı. Demirel hükümeti Parlamento'da güvenoyu aldı.

• 9 Temmuz 1980: Fatsa'da operasyona girişileceği günlük gazetelerde haber verildi.

• 11 Temmuz 1980: Fatsa'da "Nokta Operasyonu"na başlandı.

• 12 Temmuz 1980: Yozgat'ın MHP'nin kurtarılmış bölgesi olup olmadığı sorusuna Başbakanın yanıtı: "Yozgat kurtarılmış bölge değildir."

• 15 Temmuz 1980: CHP İstanbul Milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu, İstanbul Şişli'deki işyerinde faşistlerce katledildi.

• 16 Temmuz 1980: Yozgat'ın kurtarılmış bölge olup olmadığı sorusuna, *Hürriyet* gazetesinin "İşte Yozgat" yazısıyla yanıt getirilmesi... MHP Yozgat İl Başkanı'nın "açıksözlü" demeci...

• 19 Temmuz 1980: 12 Mart dönemi başbakanlarından Nihat Erim İstanbul Dragos'ta plaja giderken öldürüldü.

Demirel yönetiminin uygulamalarının son 15 günlük bilançosunun belli başlı kalemleri işte böyle. Yanı sıra yurt ölçüsünde faşist cinayetler, bombalamalar, soygunlar, faşist katillerin cezaevlerinden resmi ya da gayriresmi yollardan saliverilmeleri, bu bilançonun öbür kalemlerini oluşturuyor. Demirel yönetiminin son 15 günlük uygulamalarının bu dökümünün biraz daha yakından incelenmesi, bir yandan emperyalizmin, onun kanemici işbirlikçilerinin halkımıza dayatmayı planladığı karabasanı sergilerken, öte yandan demokrasi güçlerinin önündeki ertelenemez görevleri daha bir çarpıcı biçimde ortaya koyuyor.

### Çorum halkının eylembirliğinin başarısı

MHP'li faşistlerin "komünistler cami bombaladı" çığlıklarıyla başlattığı saldırı,



## Çorum halkı ile omuzomuz!...

Faşistlerin Çorum halkına saldırısı yurt ölçüsünde demokrasi güçlerinin protestosuyla karşılandı. Demokrasi güçleri, Çorum halkıyla dayanışmalarını dile getirdiler.

İstanbul'da ilerici, vurtseverler Çorum'daki faşist saldırıya çok çeşitli biçimlerde protesto ettiler. 12 Temmuz'da ilerici gençler, kadınlar, liseliler, öğretmenler Sultanhamam'da yığınsal bir gösteri yaptılar. Gösteri sırasında Çorum'daki faşist saldırıya kıyanan binlerce pul atıldı. "Faşist teröre direnen Çorum halkının yanındayız" yazılı bir pankart asıldı. Yapılan konuşma ve atılan belgilerle Çorum halkıyla dayanışma dile getirildi. Cerrahpaşa'da Tıp Fakültesi ve çevresinde Çorum'da eylembirliğinin başarısını dile getiren yazılar yazıldı, pankart asıldı. Edirneli surlarına da, uzun süre asılı kalar "Çorum halkının anti-faşist direnişinin yanındayız" yazılı dev bir pankart asıldı. İstanbul'da çeşitli sentler: Çorum'daki faşist saldırıları lanetleyen ve her düzeyde eylembirliğinin zorunluluğunu vurgulayan bildiriler dağıtıldı.

Ankara'da, ilerici gençler, emekçiler çeşitli yerlerde gösteriler düzenleyerek, Çorum'daki faşist saldırıya protesto ettiler. Ankara-Eskişehir yolu "Yaşamın Çorum Direnişi", "Çorum'da direndik, direniyoruz, kazanacağız" yazılı pankartlarla trafikte kesildi. ODTÜ servis araçlarında konuşmalar yapılarak, gençler birliğe çağrıldı. Yenimahalle-Güzelyaka da, Sakarya Caddesi'nde, Balgat-Erzurum Mahallesi'nde yapılan gösterilerde "Çorum'un Kahramanmaraş Olmasına İzin Vermeyeceğiz", "Yaşamın Direnişimiz", "Demirel, Türkçe Çorum'un Hesabını Vereceksiniz" yazılı binlerce pul atıldı, konuşmalar yapıldı. Yeni Sanayi bölgesinde kalabalık bir çarık grubu, gösteri yaparak Çorum halkıyla dayanışma içinde olduklarını ifade ettiler.

\* İzmir'in çeşitli sentlerinde gösteriler



Çorum halkının eylembirlikli direnişiyile püskürtüldü. Yozgat'tan getirilen faşistlerin desteğiyle kalkışılan bir saldırı, faşistlerin arzuladığı hedefe ulaşamadı. Barikatlarda Birlik-Dayanışmacı, TIP'li, TSİP'li, Dev-Yol'lu, SGB'li, faşistler dışında tüm politik görüşlerden emekçiler omuzomuzla direndiler. Savaşın ateşleri içinde kurulan bu eylembirliği, somut meyvasını verdi, faşistler Çorum'u Kahramanmaraş'a döndüremediler.

Açıktır, tekelci burjuvazi, onun yönetimi, faşistler. Çorum defterini henüz ka-

patmadı. Yeni tezgahlar peşinde. Bugün Demirel yönetimi Çorum'u ikiye bölme, alevi halk ile sünni halk arasında set çekme operasyonuna girişti. Bu çerçevede faşistlerin saldırısına karşı barikatların kurulduğu Milönü semtinde yeni bir postane binası açıldı. Bu arada Çorum'un otobüs işletmelerinden Hattuşaş Turizm de Milönü bölgesinde bir daire kiralarak otobüs terminali açtı. Belediye'nin Milönü'ne bir Şube Müdürlüğü açacağı söylentisi yaygınlaştırılıyor. Böylece kent bütünlüğünü resmîleştirici yönde kimi adımlar atılırken, kent bütünlüğü yönündeki söylentiler de halk arasında yaygınlaştırılıyor. Çorum'un emekçi halkı, burjuvazinin bu bölücülük oyununu da boşa çıkartacaktır.

Çorum'un havalisine gelince, kısa süreli ve küçük çaplı operasyonlar sürdürülüyor, bu operasyonlarda ilerici gözaltına alınıyor. Çorum halkına omuz veren köyler, geceleri basılarak aranıyor. Önce köy sarılıyor, sonra çevreye ateş açılarak köye saldırı düzenlendiği havası yaratılıyor. Tetikte bekleyen köy halkı, silahlarıyla kendilerini savunmak için sokağa çıktığında da gözaltına alınıyor.

Tüm bunlar Çorum'da yakın bir gelecekte kopartılacak fırtınanın ilk belirtileri. Buna karşı sıcak savaşın günlerinde kurulan eylembirliğinin kurumsallaştırılması, pekiştirilmesi büyük önem taşıyor. Bu anlamda farklı politik görüşlerden insanları bugün sürdürdükleri propaganda da devrimcilerin ortak başarısından söz etmek önem taşıyor. Çorum'da her mahallede, her köyde örgütlenen komitelerde farklı politik eğilimlerden devrimcilerin birarada yer alması, komitenin saptadığı görevleri ortaklaşa yerine getirmesi önem taşıyor. Bu konuda karşılaşılan kimi güçlüklerin aşılması zorunludur, aşılabacaktır. Çünkü bu biraradalık, eylemdeki bu birlik başarının güvencesidir, faşizme geçit vermemenin biricik yoludur.

### Fatsa halkı Demirel'in hesabını boşa çıkardı

Çorum'da resmi açıklamalara göre 30'a yakın yurttaşın faşist canilerce yaşamını yitirdiği günlerde, Demirel, "Çorum'u bırakın, Fatsa'ya bakın" demecini veriyordu. Çorum'da Alaattin Camii'ne bomba atan 2 faşistin yakalandığı günlerde, MHP'nin bir kez daha yakayı ele verdiği günlerde, Başbakan dikkatleri Fatsa'ya çekiyordu. Ve Demirel'in bu işaretiyle kimi gazetelerde Fatsa'da henüz yapılmamış olan operasyon ayrıntılarıyla tasvir edilmeye, adıyla anılmaya başlandı.

"Fatsa'da Nokta Operasyonu" manşeti gazetelerde yer alır almaz, bu kez "cami bombalanması"nın bir başka türü yalan üretildi: "Fatsa'da 2 assubay kaçırıldı." Ardından Ordu Valisi Reşat Akkaya, "Fatsa'ya devletin gireceği"ni açıkladı.

Çorum'da onlarca yurttaş yaşamını yitirenken seslerini çıkarmayanlar, olayı alevi-sünni çatışması olarak göstermeye çalışanlar, harekete geçmeyenler, aralarında AP'nin de bulunduğu 3 partinin Fatsa ilçesi başkanlarının "Fatsa'da kan dökülmüyor", "zörlama, baskı yok", "huzurumuz var" açıklamalarına karşın, "huzur ve sükun" getirmek için harekete geçtiler. Tercüman yazarları, tekelci burjuvazinin her boydan sözcüleri bu operasyonu



# Demirel yönetimi, varlığını kanla sürdürmek istiyor...



güneşli dünya'ya

## ● Gevaş'ta örülen eylembirliği

Bölgemiz üzerindeki baskılar, baskınlar, katliamlar ve zulüm politikası durmadan sürüyor. Hemen her gün, yurtseverler ve ilerçiler hunharca katlediliyor. Son günlerde bu baskılar daha da arttı. Van'ın Gevaş ilçesinde uzun dönemden beri faşist polisler tarafından halka yapılan hak-sızlıklara karşı, Gevaş halkı gereken yanıtı verdi. Dost ve düşmanın da bildiği gibi halkımıza yapılanların yanlarına bırakılmayacağı, yapılanların tek tek hesabının sorulacağı ve bu tür hak-sızlıkların yapılamayacağı günler yakındır. Bir yıl zarfında Gevaş'ta yapılan uygulamaların bir kısmına göz atalım.

Komiser Hasan Yeni, yöre halkını haraca bağlamış, kan davası yüzünden yasal silah ruhsatı alan insanlardan rüşvet alarak fahiş paralar kazanmıştır. Çevre köylerdeki traktör şoförlerini haraca bağlayan, makbuzsuz, para alan bu kişi hakkında birçok kez yapılan sözlü itirazlara karşın herhangi bir işlem yapılmadı. Özellikle Güzel Konak ve çevresindeki köylüler, para vermektense biktılar ve şehre giremez oldular. Bu da yetmiyormuş gibi, bir polis memuru deprem felaketzedelerinden yaşlı bir kadına sarkıntılık ediyor; daha sonra da gücü yettiğince döverek kafasını kırıyor. Olaya müdahale eden komşulardan Şakir Güllü polis tarafından gözaltına alınmak isteniyor; halkın olaya müdahale etmesi sonucu, bundan vazgeçiliyor. Polis memuru Hacı, bu kez başka allee sataşüyor. Kız ile annesini zor durumda bırakıp evlerine giriyor. Olaya müdahale eden hane reisi hemen gözaltına alınarak üç gün boyunca işkence yapılıyor. Yine sorumluları herhangi bir işlem yapmıyorlar ve olayı geçiştirmeye çalışıyorlar (Sözü edilen işkence belgeleniyor).

Bu olaydan sonra halktan gelecek tepkiyi önlemek için polisler bir takım oyunlar düzenlemeye başladılar. Önce komiserin evini taradılar; daha sonra ilerçiler ve demokratların üzerlerine baskı kurmaya çalışıyorlar. Nitekim hemen aynı akşam (kurşunlama saati: 21.30) tüm Gevaş halkı tarafından bilinen Fahrettin Ayaz, saat 24.00'de Van'dan getirilen polis ekibiyle evi aranamış, arama sırasında hiçbir suç unsuru bulunamamış, hane halkına hakaret edilmiş, Gevaş'ta Adliye olduğu halde Van'a götürülmüştür. Soruşturmaya bile gerek görmemişler. Van'da arkadaş gözaltına alınmışlar. Tüm bu uygulamalara karşı sağlanan eylembirliğiyle başta ilerçiler gençler, devrimci demokratlar, Ala Rızgarlı, Gevaş halkı ve yöre köylülerdeki ilerçi unsurların takındıkları ortaklaşa tavır neticesinde, tüm esnaf kepenklerini kapatarak olayı bir gün protesto ettiler. Bu arada polisler esnarlardan berber Sabahattin Tugay'ı Emniyet'e götürmek istemişler; halk olaya müdahale edince, komiser Hasan Yeni, silahını çekerek halkın üzerine yürümüş, silahın kullanılması halk tarafından engellenmiş gibi, silah da elinden alınmıştır. Eşekten düşmüşse dönen Hasan Yeni, bu kez arkadaşının elindeki silahı almak istemiş, alamamıştır. Olayları yatıştırmak ve kepenkleri açmak için ilçeye jandarma birlikleri gönderilmişse de tutuklananlar serbest bırakılınca kadar eylemler sürmüş; ve halkımızı birbirine düşürüp "halk isyan ediyor" görünümü vererek, daha önce örnekleri görülen kırım hareketlerinin bir yenisini yaratmak isteyen emniyet komiserinin görevden alınmasına kadar sürecektir.

Tekelci burjuvazinin içine düştüğü bunalmı çözülebileceğini halka telkin etmeye çalışması sorunları çözmemiş, tersine bunalmı artırmıştır. Türkiye'deki antitekelci güçlerin savaşını bastırmak için faşist bir uygulamaya adım adım gidilmek istenmektedir. Türkiye'de bu faşist uygulamaların önüne ancak antifaşist bir cephe kurularak çıkılabilir. Kurulacak bu cephe halkımızı ilerçi demokratik bir düzenden sosyalizme götürebilir; ayrıca halkımızın ulusal ve demokratik istemlerinin çözülmesi olanağı doğar. Bu da ancak ortak düşman emperyalizme, faşizme ve sovenizme karşı halkların kardeşçe birliği sonucu doğar. Bunun başarılı örneğini yoremizdeki olay bir daha kanıtlanmıştır.

Yaşasın antifaşist ve antiemperyalist güçlerin eylem birliği!  
Yaşasın UDC!

GEVAŞ'TAN BİR İLERÇİ

## ● Faşizm Yahyalı'da meydanı boş bulamadı

Selam, bin selam işçi sınıfının ve emekçi halkımızın örgütlü gücünün gur sesi, ilerçi, demokratik güçlerin yayın organı Güneşli Dünya gazetemize.

İlçemize, maocu bozuntusu "Halkın Kurtuluşu" cetesinin Özgürlük adlı gazetesi geldi 40 adet; 1 tanesi satılmadı. Çünkü burada hangi çeşitten olursa olsun maoculuk yığınlar içerisinde tecrit edilmiş durumdadır. Aydınlık adlı paçavra 2 tane okunuyor. Onlar da demokratik güçlerce tecrit edildiler.

Kayseri'nin Yahyalı ilçesi 13 bin nüfuslu bir yer. Faşist MHP ve UYD var. Bu faşistler, halka saldırmakta, işyerlerini camlarını kırmakta, esnaftan haraç toplamaktadır. Ama faşizm, Yahyalı'da meydanı boş bulamadı, ilerçiler de bulamayacaktır. İlerçi, demokratik güçler gelişmekte, sınıf bilince ulaşan insan sayısı çoğalmaktadır. Faşizm, burada "müslümanlık", "Türkük" maskesi

Akkaya, "kadınlara aşk yaptırma" mesleğindeki başarılarını henüz açıklamadı.

Demirel yönetiminin "kurtarılmış bölge" ilan ettiği, "girmek için 50-60 yurttaşın öldürülmesini" göze aldığı dolaylı yoldan da olsa açıkladığı Fatsa çıkartması kof çıktı. Gözaltına alınanlar birbirini peşisıra bırakılmak durumunda kaldı. İşkence edildiği, dişlerinin kırıldığı söylenen Belediye Başkanı Fikri Sönmez de aralarında, 30 kadar yurttaş tutuklandı. Bu arada İçişleri Bakanlığı, "hakkındaki soruşturmanın selameti" gerekçesiyle Belediye Başkanı Fikri Sönmez'i görevinden aldı. Bu olay bir kez daha şu gerçeği çınlı çıplak gözler önüne seriyor: Burjuvazi işine gelmediği zaman o çok methiyeler düzdüğü "milletin iradesini" ayaklar altına almaktan çekinmiyor, çekinmez. Fatsa halkının % 67'sinin oylarıyla seçilmiş olan Fikri Sönmez, geçmişte Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ı da görevden almış ve bu kararı Danıştay'ca bozulmuş olan eski Ankara valisi ve şimdiki İçişleri Bakanlığı Müsteşarı Durmuş Yalçın tarafından gönderilen bir yazıyla görevden alındı. Böylece Fatsa halkının % 67'sinin oylarında ifadesini bulan iradesi ayaklar altına alınmış oldu.

Fatsa halkının devrimci uyanıklığı, Demirel'lerin Fatsa'da bekledikleri sansasyonu boşa çıkarttı. Demirel'lerin beklediği silahlı çatışma oyununa düşmedi. Demirel de, Belediye binasında bulunduğu 9 elbiseyle, hayali bir "halk mahkemesi" kurmak zorunda kaldı.

Şurası besbellidir, Demirel'lerin "Fatsa'ya bakın" demesinde, elbette küçük burjuva serüvenliliğinin reklamcılık hastalığının payı olmuştur. Fatsa'daki Halk Şenliği dolayısıyla adeta bir reklam kampanyasına girişen, bunu devrimci propaganda sanan Dev-Yol şefleri, böylece sınıf savaşımının mantığından, sınıflar arasındaki güç oranının gözönünde tutulması ilkesinden nasiplerini almamış olduklarını ortaya koyuyorlardı. Fatsa'nın benzeri başka yerler gibi burjuvazinin atış alanı içine girmesinde bu propagandanın payı açıktır. Fatsa'ya yönelik "nokta operasyonu", bir gerçeği yadsınamaz bir biçimde bir kez daha doğrulamıştır. "Kurtarılmış bölgeler yaratma" anlayışı Türkiye gibi ülkelerde geçerliliği olmayan bir anlayıştır. Burjuvazinin erki altında şu ya da bu birimin kurtulması, kurtarılması söz konusu değildir ve olamaz. Yapılacak iş, yürütülecek savaşım tüm yurt ölçüsünde burjuvazinin erkini alaşağı etme savaşımıdır, bunun politik ordusunu yaratma savaşımıdır. Dahası günümüz koşullarında tekeli burjuvazinin zorbalığının karşısına tüm demokrasi güçlerinin eylembirliğiyle dikilmek bir zorunluktur. "Kendi dışındaki siyasetlere çalışma alanı tanıma" anlayışı Dev-Yol şeflerini, ilerçilere karşı silah kuşandırmaya noktasına götürüyor, ilerçileri katletme emirleri çıkarma noktasına götürüyor; oysa tekeli burjuvazinin, faşistlerin saldırısı karşısında, Çorum örneğinde olduğu gibi, Dev-Yol'cular da içinde demokrasi güçlerinin eylembirliğiyle direnmek olanaklıdır. Fatsa'yı "kendi siyasetinin" bölgesi olarak görme ve gösterme anlayışının sonuçları Dev-Yol şeflerini uyarmalıdır.

Fatsa halkının devrimci uyanıklığı Demirel'lere istedikleri propaganda malzemesinin sağlanmasını engellemiştir. Ne var ki eylembirliğinin zorunluğunu inkar eden hegemonyacı kimi Dev-Yol şefleri, Demirel'lere aradıkları malzemeyle sağlayacak yeni yeni ortamları hazırlamaktan geri durmuyorlar. Böylece anlayışların terk edilmemesi, ilerçiler, yurtseverler, tüm emekçiler açısından önemli bir tehlikeyi oluşturuyor.

## "İşte Yozgat"

Fatsa operasyonuyla birlikte yeniden gündeme getirilen "kurtarılmış bölge" edebiyatı, gericilik güçlerini de bir açmazla karşı karşıya getirdi: Faşist işgal bölgeleri. Gerçekten de büyük kentlerde mahalleler düzeyinde olan faşist işgaller, özellikle son zamanlarda Orta Anadolu'da kimi kent merkezlerinin işgali boyutuna vardı.

MHP'liler, faşist Mussolini'nin "başkente giden yolları tutma" öğretilerinden hareketle, Ankara çevresindeki kimi illere, sıkıyönetim ilan edilen illerden çıktıkları faşist katilleri yığı. Bunlar arasında Yozgat en göze çarpanı. Fatsa operasyonu ile birlikte faşist işgal bölgeleri de gündeme geldi. Demirel, gazetecilerin Yozgat konusundaki sorularıyla karsılaştı. Demirel

# Faşist tehlikeye eylembirliği

Faşizmi önleyecek güç, demokrasi güçlerinin eylem birliğidir!

haklı göstermek için olmadık mantıklar yürüttüler. 11 Temmuz sabahı Fatsa kuşatıldı ve sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Gericilik güçleri, onların basını "Devlet Fatsa'ya Girdi" başlığıyla verdiler bu olayı; tıpkı Tarih Fabrikalarında yapılmış olan operasyonda olduğu gibi.

Fatsa'ya giren kimdi? Demirel'in deyişiyle "ayıplarından olsa gerek" yüzlerini kara maskelerle gizlemiş faşistler. "Atatürk devrimlerine düşmanlığı" devlet belgelerine geçmiş, Ankara Emniyet Müdürlüğü görevinden "emniyet mensupları arasında ayırım gözettili gerekçesiyle" Sıkıyönetim Komutanlığı'nın isteğiyle alınan, sicilinde "yüksek makamlarda görev yapamaz" damgası vurulmuş Reşat Akkaya. Evet, Fatsa halkının içinde bannamayan faşistler, bu kez muhbirlik etmek üzere yüzleri maskeli bir biçimde geldiler. Fatsa'ya. Gestapo ajanları gibi, girdikleri evlerde tanınım korkusuyla seslerini çıkarmadan parmaklarıyla gösterdikleri insanları sorgusuz-sualsiz gözaltına aldılar. Başta Fatsa halkının yüzde 67'sinin oylarıyla seçilmiş bağımsız Belediye Başkanı Fikri Sönmez olmak üzere, faşist muhbirlerin işaretleriyle bir anda yüzlerce Fatsalı toplama kampı haline getirilmiş devlet kurumlarına taşındılar. İlk yapılan açıklamada 25 adet tabanca, çok sayıda yasaklanmış sol yayın, pankartlar bulunduğu.

300 kişinin gözaltına alındığı belirtiliyordu.

Demirel'lerin, tekeli burjuvazinin beklediği silahlı çatışma bir türlü patlak vermedi. Tekeli burjuvazinin gazetelerinde yer alan "Fatsa'ya 50-60 kişiyi" öldürmeden giremezsiniz vullu sahte demecilerin gerçekte olmadığını halk gösterdi. Eli bögüründe kaldı Demirel'lerin. Ve insanlar, bir karadeniz kasabasından çıkan 25 tabancayı az bile bulduklarını belirttiler günlük konuşmalarında. Hele ki, bu silahların ruhsatlı olduğu açıklanmak zorunda kalınca... Ama burjuvazinin aramadığı, istemediği bir şey çıktı ortaya Fatsa'daki "nokta operasyonu" sırasında. Reşat Akkaya gibilerinin, Demirel'in yöneticilerinin MHP'li faşistlerle, katillerle elele çalıştıkları çıktı ortaya. Yüzlerine kara maskeler geçirilmiş olsalar da Fatsa halkı candüşmanlarını teşhis etmekte gecikmedi. Ve MHP'li faşistlerin maskelerini alaşağı ediverdi. O kadar ki 10 muhbirden 4'ü hakkında gıyabi tutuklama kararı olduğunu ve tutuklandıklarını, işbirlikçileri Akkaya bile açıklamak zorunda kaldı. Akkaya'nın şimdilik açıklamadığı, ikinci "mesleği"yle ilgili. Akkaya, CHP Ordu Senatörü Orhan Vural'a, bilgi almak için "kadınlara aşk yaptırma" da belirtmişti. Muhbirliği haklı göstermeye yeltenen, maskeli "operasyonun sırrı" olarak açıklayan

## Demokrat ve Yürüyüş gazeteleri Ankara'da yasaklandı

Politika gazetesinin İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından süresiz olarak yasaklanmasından sonra, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı da 15 gün önce günlük Demokrat gazetesi ile haftalık Yürüyüş dergisinin Ankara'da basımını, dağıtımını, satımını yasakladı.

Hatırlanacağı üzere sıkıyönetimin ilanından sonra Ecevit hükümeti döneminde başlayan ilerçi ve demokrat yayın organlarının çıkışının yasaklanması, Demirel azınlık hükümeti döneminde daha da üst boyutlara ulaştı ve 27 Mayıs'tan sonra ilk kez bir günlük gazetenin Türkiye çapında basımını ve dağıtımını yasaklandı. Bu Politika gazetesiydi.

İlerçi, demokrat, devrimci yayın organlarına yapılan baskılar yalnızca yasaklamalardan ibaret değildi. Birçok yerde bu yayın organlarının dağıtımını engellenebiliyor, güvenlik kuvvetleri yasalara da çiğneyerek bu yayın organlarını bayilerden topluyor, yollarında bulunanları gözaltına alıyor, gazete ya da dergileri yurttıyordu. Bu baskılara Demirel hükümetinin kurulmasıyla daha da azan faşist sürülerin saldırıları da eklenince bir çok bölgede ilerçi, demokrat basın yayın organının okunması bile sorun haline gelmişti.

Ancak, Demirel hükümeti döneminde basın ve yayın özgürlüğü tümden ayaklar altına alındı. Yasaklamalar arttı, bayilere saldırı yoğunlaştı. İlerçi

gazeteciler hakkında açılan davalar yoğunlaştı, faşist katiller serbestçe dolaşırken, demokrat, işçi sınıfının sesini duyurmaya çalışan gazeteciler hapsedildi.

15 gün önce Demokrat gazetesi ile Yürüyüş dergisinin de Ankara'da yasaklanması, basın özgürlüğüne tahammülsüzlüğün en son kanıtı oldu. Yürüyüş'ü yasaklama kararı TIP üzerine yoğunlaştırılan baskıları da bir kez daha gözler önüne serdi.

Ayrıca, Demokrat gazetesinin SEKA'dan alması gereken kağıdı kesildi. Daha 5 gün önce İstanbul'un göbeğinde, Aksaray'da gazete bayilerini basan güvenlik kuvvetleri, aralarında Güneşli Dünya'nın da bulunduğu, Demokrat gazetesi ve kimi yayın organlarını yırttı. Bayilere, "bunlar yasaktır. Dağıtırsanız pişman olursunuz" yollu tehditler savruldu.

Güneşli Dünya, gerek Demokrat gazetesinin, gerek Yürüyüş dergisinin ve gerekse kapatılan tüm ilerçi, demokrat basının derhal çıkışına izin verilmesi gerektiğini savunuyor. İlerçi basın yayın organları üzerinde estirilen bu terör, Demirel'in halk düşmanı politikasının bir parçasıdır. Bu yüzden de hükümetin düşürülmesi ertelenmez bir gerektir. Güneşli Dünya, tüm demokrasi güçlerini bu uğurda güçlerini birleştirme ve çağırıyor...

(DEVAMI ARKA SAYFADA)



## güneşli dünya'ya

altında, demagojiyi körükleyerek çalışmaktadır. Eskiye oranla çalışma hızı durdurulmuştur. Halk faşistlerden nefret etmektedir, onlara inanmamaktadır.

Yahyalı'da Dev Maden-Sen'in örgütlü olduğu bir maden işyeri vardır. Demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı yaşama geçirilmeye çalışılmaktadır, ama henüz geçirilememiştir.

Burada halıcılık gelişmiştir. Kadınlar hâlâ dokur. Hâlâ dokuyan halk, vurguncu tüccarların insafına terk edilmiştir. Kooperatif Kuran tüccarlar, halkta kooperatif düşüncesine karşı güvensizlik yaratıp, kooperatifi dağıtmışlardır.

Yahyalı Lisesi'nde eğitim, faşist ve gerici öğretmenlerin çabalarıyla, faşizme çanak tutan bir işleve sahiptir. 71 tane ileri ilik ve orta dereceli okul öğretmeni açığa alınmış olup, göreve hâlâ başlatılmamıştır. 6 ay olmuştur. Ekonomik sıkıntı içinde değildir.

Yoldaşa selamlar.

Çalışmalarınızda başarılar.

YAHYALI'LI İLERİCİLER

### ● Ekmek yerine onurumuzu götürüyoruz ailemize...

Biz İMESKO işçileri, açlığa hayır deyip, büyük bir coşku içinde, davul zurna sesleriyle halaylar çekerek greve çıktık. Bugün grevimizin 33. günüdür. Greve çıktığımızca, grev evimizin malzemeleri Kavaklıdere Köyü'nden, Senkay ve Bornova belediye emekçileri tarafından karşılanmıştır.

Ege Endüstri, Senkaya ve Elba'daki grevci işçi kardeşlerimiz; ayrıca Denizli'den Azim Civata, Etitas; Tarih'de çalışan işçi arkadaşlarımız; İGD'li, İKD'li ve Köy-Çerçili savaş arkadaşlarımız ve demokratik kuruluşlar bizleri yalnız bırakmadılar ve bizlerle devamlı dayanışma içinde bulundular.

Biz işçiler evimizde süt bekleyen, ekmek bekleyen ailemize, ekmek yerine onurumuzu götürüyoruz. Yılmayan, şerefli açlığa her zaman hayır diyen bir insan olabilmenin mutluluğu ve sevinciyle, basımız dik savaşımımızı grev okulumuzda sürdürmeye devam ediyoruz, edeceğiz.

İMESKO işçileri olarak aramızda bir komün oluşturduk ve pazarda olsun, çevre köylerde olsun deterjan satıyoruz. Burdan gelen gelirimizi Grev Komitesi'ne teslim ediyor ve gereksinmeye göre arkadaşlar arasında dağıtım yapıyoruz.

Bizler köylerde, kahvelerde, çevremizde, eş, dost, hisim akrabalarımızda neden greve çıktığımızı ve devamızda haklı olduğumuzu her yerde anlatıyoruz, anlatacağız ve sonuna kadar direneceğiz. Çünkü kavgamız ekmek ve onur kavgasıdır.

GREVCİ İMESKO İŞÇİLERİ

### ● Grev yerinde bir nişan ki...

...13 Temmuz 1980, günlerden pazar ve saat 18.00 dolayları. Yer Penye Lux. İstanbul'da Sefaköy, Sefaköy'de bir grev yeri. Bu grev yerinin duldasında insanlar toplanmış. Sayıları 300'ü geçmeyen alçakgönüllü bir topluluk, bayram yeri olan Penye Lux'u nişan yerine dönüştürmeye çalışıyorlar. Ne görkemli bir salon var ortada, ne ünlü bir orkestra, ne meşhur bir topluluk, ne namli bir şarkıcı ve ne pahalı ve yumuşacık koltuklar.. Sandalyeler sıralanmış çayır üstüne. Ve uygun yerde bir masa. İlik bakışta nişan yerinden çok, karakucak güreş yerine benziyor. Ne benzemesi ta kendisi. Çünkü grev yeri sınıfların güreş tuftuğu özgül bir platform değil de nedir?..

Ve iste gözüktü bizimkiler. Peh.. Peh.. Peh... O... Yiğitlerim benim, delikanlılarım, aslanlarım. Süleyman'daki yürüyüşe bak sen. Nişanlanmayı değil de ringe çıkıyor bellersin. Ağır siklet boksörüne benziyor. Defalarca haşat olmuş bir burun tüm carıklığı var suratında. Ama ne anlamlı bir surat o böyle. Yaşamı yaşamışların suratı hep böyle olur zaten. Ve yaşamı yaşamış derken doğal ki kavgayı yaşamış demek istiyoruz. Sınıf kavgasını...

Ve iste yengemiz. Dünyanın en saygıdeğer en güzel yengesi. Görkemli bir gülümseme yayılıyor yüzüne. Usta bir yontucunun elinden çıkmışcasına bir burun. Doğa kaldırmış burununu, öyle estetik ameliyat falan değil bununkisi. Ve oylesine mağrur ve alabildiğine alçakgönüllü bir burun. Sonra çok düzgün ve anlamlı yüz çizgileri... Ve derinlemesine bakın bir çift göz ve çok güzel ve salt geleceğe ve yaşama bakın bir çift göz... Ve kesinlikle sımsınan değil, ama sağlam ve yapılı bir vücut. Ve insan şunları görmek zorunda kalıyor kafasından: "Çok hızlı güçlü yaşamımız. Bundan sonra daha da hızlı güçlü olacağız benziyor. İyi bir devrimcinin yaşam yoldaşı Ayşe gibi olmalı. Ve Süleyman çok iyi bir devrimci."

Sonra günün anlam ve önemini belirten konuşmalar. Maden-İş'den Saygı arkadaşın günün anlam ve önemini belirten konuşmasına bayıldım. Çünkü konuşmadı, sanki şiir söyledi. Hele devrimcilerin evlilik olayına nasıl baktıklarını, bizim ustalarından birinden çok çarpıcı bir alıntıyla deyimleyiş, bir kutul kiptan pasaj sunarcasına idl. Cylesine şiirsel, oylesine ozansız...

Ve sonra öteki konuşmalar ve şiir söyleyişler ve marşlar ve türküler ve limonatalar ve kurabiyeler ve özellikle çiçek sunmaları, ve çok daha özellikle kuttamalar. İşçi sınıfı

(BAŞTARAFI 5. SAYFADA)

rel'in yanıtı açık: "Yozgat kurtarılmış bölge değildir." Kurtarılmış bölge olmadığından olsa gerektir: bugün Yozgat ta 5000 MHP'li istihbarat görevlisi bulunuyor, MHP'lilerin ihbar ettikleri vatandaşlar gözaltına alınıyor, polisler görevlerinden alınıyor. Bunu MHP Yozgat İl Başkanı Ruhi Bacanlı açıklıyor, Demirel'i "doğrulamak" istercesine. Ve Yozgat ilinin girişindeki panonun önünde, elinde tabancası, fatih bir kumandan edasıyla ekliyor Bacanlı: "Yozgat'ın kurtarılmış olduğunu ispat edene, namusum sayılan tabancamı hediye ederim." Faşistin namusu olmaz ama tabancası da eksik değil. Tabancaları nereden buldukları sorusunu da yanıtlıyor MHP Yozgat İl Başkanı: "Bize gereken silahı nasıl buluruz? Bir misal vereyim: Susuz kaldınız, ne yaparsınız? Artezden açarsınız, kuyu açarsınız ama sonunda suya kavuşursunuz. Silahı nasıl mı kullanacaklar? Yine misal vereyim: Yüzme bilmeyene ne yaparlar? Onu denize atıp yüzme öğrenmesini sağlarlar." Yozgat MHP İl Başkanı "misalleri" gerçek yaşamın içinde de verebilirdi. Ellerine silah tutuşturdukları faşistleri ağababalarıyla birlikte Çorum halkının üzerine nasıl sürdüğünü de örnekleyebilirdi. Yiğın kırıklarını nasıl planladıklarını belirtebilirdi. Ama günlük yaşamda yaşadığımız olayların "misal" yoluyla da olsa itiraf edilmesi bir hoş oluyor. Gülcüğü herhalde "yüzme öğrenenleri" görmüş olacak ki, sağ şiddet eylemlerinin acemiliğinden dem vuruyor. Aslında ona da yanıt getiriyor MHP Yozgat İl Başkanı, "devletin yapamadığını biz yaptık" diyor. Böylece kimin kime yardımcı olduğunu açıklıyor. Ve pervasızca açıklamasını sürdürüyor MHP'li faşist, "devleti haberdar ederiz. O zaman da meşru müdafaa hakkımız doğar". İnsanları devlete haber verdikten sonra öldürdüklerini vurguluyor.

Yozgat'ın faşistlerin işgali altında olduğunu duymayan bir Demirel Sultan kalmıştı herhalde. Tam o da MHP Yozgat İl Başkanı'ndan öğreneceksen, kamuoyunun dikkati Yozgat üzerinde toplanırken, İstanbul'da CHP milletvekili Abdurrahman Köksaloğlu öldürüldü. Gazetelerde Yozgat konusundaki haberler, Köksaloğlu'nun ölüm haberiyle aynı güne çakıştı.

### Katiller, kurbanlarının cenazesine katılıyor

Abdurrahman Köksaloğlu, 15 Temmuz günü Şişli Abide-i Hürriyet Caddesi'ndeki işyerinde 2 MHP'li faşist tarafından öldürüldü. Ertesi gün aynı silahla Kasımpaşa'da bir işçi öldürüldü. Şişli-Mecidiyeköy ve Kasımpaşa, İstanbul'da MHP'li faşistlerin üslendiği merkezlerden bir bölümü. Daha geçtiğimiz günlerde Kasımpaşa'da İstanbul Belediye Başkan Yardımcısı faşistlerce katledilmişti. Mecidiyeköy-Şişli bölgesinde ise geceleri resmi giysilerle faşistlerin nöbet tuttuğunu yine yalnız Demirel Sultan duymamış olsa gerektir.

Köksaloğlu faşist kurşunlara hedef olan milletvekili. Ama CHP sağ yönetiminin bu tutumu sürerse sonucusu olmayacak. Bu falıhık değil. Öldürülen CHP'li yurttaşların, ilçe yöneticilerinin sayısı yüzlerle ifade ediliyor. CHP sağ yönetiminin tutumu, elikanlı Demirel'ere birlik çağrısı çıkarmak oldu. Ardından CHP Adana, Kayseri, Nevşehir İl Başkanları faşist canilerce katledildi. Nevşehir'de, Ecevit de ilçelerinde 100'e yakın parlamenter MHP'li, ÜYD'li faşistlerce tarandı. Ecevit'in, CHP sağ yönetiminin tutumu yine, AP'ye işbirliği çağrısı çıkarmak, AP'li MSP'li onarım hükümeti önermek oldu. Ve şimdi CHP İstanbul Milletvekili Köksaloğlu faşistlerce katledildi. Bu kez Ecevit AP'ye işbirliği çağrısı çıkarmadı ama, Köksaloğlu'nu seçenleri, İstanbul halkını, Köksaloğlu'nun cenazesine sokmadı. Ama katilleri, MHP yöneticilerini kurbanlarının Köksaloğlu'nun tabutunun ardından yürüttü.

CHP sağ yönetiminin, Ecevit'in bu tutumu demokrasi güçlerinde haklı bir tepkiye yol açtı. TIP, TSİP, Birlik Dayanışma, sınıf sendikaları MHP'nin cenaze protokolüne alınmaması protesto ederek törene katılmadılar. Ve Ecevit, CHP sağ yönetimi Köksaloğlu'nun katilleriyle birlikte "devlet töreni" düzenledi.

Köksaloğlu'nun cenazesinin kaldırıldığı günün ertesinde, İstanbul Dragos'ta 12 Mart dönemi başbakanlarından Nihat Erim, koruma polisiyle birlikte pusuya düşürülerek öldürüldü. Bu cinayet Dev-Sol militanlarına yıkılmaya çalışılıyor. Silahı kullanmaları ya da bu kişiler olabilir. Ama herhalde burada bu cinayeti planlayan CIA, onun yerli ikiz kardeşidir. Bu olay da, bir kez daha, "sol" maskeli terör örgütlerinin karşı devrimci bir rol oynadığı yolundaki şüphesizdir. Türkiye işçi sınıfının politik öncüsünün daha bu yılın başlarında yaptığı bir saptamayı doğruluyor.



## Faşist işgal bölgeleri ve MHP'nin planı

Gün Sazak'ın öldürülmesi provokasyonu izleyen günlerdeki çıkışlardan beri, MHP başlarının sesleri pek duyulmuyor. Günlük basın açıklamaları yapmakla yetinmiyorlar. Ama hesapları büyük. Sessiz ve derinden gitmeye, dikkatleri üzerlerinden uzak tutmaya çalışıyorlar. Emperyalizmin, tekelci burjuvazinin hazırladığı bir planı kendileri için en elverişli biçimde uygulamaya çalışıyorlar.

MHP başları, sıkıyönetimin ilan edilmesinden sonra büyük kentlerden çektiği kimi kadrolarını Orta Anadolu kentlerine yaydı. Büyük kentlerde ise belli merkezlere topladı. Yozgat, Tokat, Amasya, Nevşehir, Kayseri, Çorum, Konya vb. kentlerde, kent merkezlerinde yaptığı yiğınlarla terör estirmeye, bu kentlerde sağlayacağı üstünlükle "başkente giden yolları kesme"ye çalışıyor. Yanı sıra örneğin İstanbul'da önemli kavşakların bulunduğu Üsküdar, Mecidiyeköy-Şişli, Beşiktaş gibi semtleri; emekçi semtlerine saldırma noktası olarak kullanabileceği yere, örneğin Kasımpaşa, Füyükyah, Erenköy gibi semtleri tutmaya, bu bölgelerde egemenlik kurmaya çaba harcıyor. Safaköy gibi, varolmanın güç olduğu bölgelerde de MSK lokali biçiminde saldırı merkezleri açıyor.

İstanbul'da öldürülen yurttaşların semtlere göre dağılımına bakıldığında, MHP'li faşistlerin yayıldığı bu noktalarda büyük bir birikme olduğu görülüyor.

Bir yandan kendisinin yaşayabileceğini umduğu bu alanlardaki örgütlenmesinin yanı sıra MHP, Demirel yönetiminin sağladığı olanaklarla, onun içindeki Truva atlarının da yardımıyla devlet kademelerinde hızla ve geçmiş dönemlere göre çok daha gösterişsiz bir örgütlenmenin içinde. Ankara Eğitim Enstitüsü'ne Ükü-Bir Genel Sekreteri'ni atama cürretini gösterecek kadar yol almış du-

Her türlü politik cinayete karşı olmak; bunu, Güneşli Dünya, yayın yaşamının en başından beri savunmuştur, bugün de savunuyor. Bu çerçevede Nihat Erim'in öldürülmesi de açıktır ki gerici güçlerin işine yaramıştır, yarıyor. Faşistlerin, Demirel yönetiminin demagojisine olanak vermiştir, veriyor. Bireysel terörizmin politik sonuçlarının zararlılığını gösteriyor.

### Tekelci burjuvazinin açık planı

Son 15 günün belli başlı olaylarına baktığımızda Çorum'daki faşist kalkışmanın Fatsa operasyonuyla, Yozgat'ın gündeme getirilmesinin Köksaloğlu'nun daha da çok Erim'in öldürülmesiyle gölgelendiğini görüyoruz. Ama faşizmin teranısının gitgide daha somut bir tehlike halini almasını da görüyoruz.

CHP sağ kanat yönetiminin parlamento içi oyunlarla hükümeti düşürme hesabının "Bağdat'ın dönmesi"yle, emperyalizm ve tekeller katında güven tazeleyen Demirel yönetimi, onun şemsiyesi altında palazlanan MHP'li faşistler yurt ölçüsünde tehlikeli girişimlerde bulunuyorlar.

Demirel yönetimi varlığını kanla sürdürmek istiyor. Ama söze gelince, Demirel, "terörden biz ne umarız ki" diyor. Oysa Demirel'lerin varlık koşuludur kan dökmek, terörü sürdürmek. Onların "terörü önleyeceğiz" çığlıklarının ikiyüzlülüğüne Güneşli Dünya'nın daha 1. sayısını yanıt getirilmiş, "tekellerin önlemleri terörü önleyemez" demişti. Yaşam bunu doğruladı, doğruluyor. Demirel yönetiminin işbaşına gelmesinden bu yana yaşamı yitiren yurttaşlarımızın sayısı 2.000'e yaklaşmıştır.

Demirel, gerici güçleri, onların basını faşist tehlikesinin bu yükselişini gizlemek için, yeni yasaların çıkarılmasını, yeni yetkilerin verilmesini istiyor. Olağanüstü Hal Yasası, DGM Yasası çıkartılsın; sıkıyönetim komutanlarının yetkileri genişletilsin diyor. Narin'ler, "DGM'den başka

rumda. Devlet katlarındaki bu örgütlenme faşistlerin bir yandan yiğınları sindirmek, yıldırmak için başvurduğu terör eylemlerinin yanı sıra kendince kalıcı mevzilere yönelmesini ortaya koyuyor.

Demirel yönetimi varlığını kanla sürdürmek zorunda olduğundan Türkleşlerin, MHP'nin politik şantajına boyun eğmek durumunda kalıyor. AP Çorum sayılamını dediği gibi, AP'lilerin MHP'leştirilmesine fiilen göz yumuyor.

Herkesin hesabı kendine. Elbette emperyalizm, tekelci burjuvazi halkın için mutlu bir gelecek planlayacak değil. Elbette MHP içinde örgütlenmiş olanlar ve öteki faşist güçleriyle birlikte halkınza karabasan faşizmi dayatmak, böylece kendi bunalımının faturasını emekçi halkımızın sırtına yıkarak, ülkemizi Ortadoğu halklarına karşı, sosyalist komşularımıza karşı bir saldırı üssü olarak kullanmak amacıyla.

İlericiler, yurtsaverler, demokratlar gerek tek tek birimlerde, Çorum'da olduğu gibi eylem birliğiyle faşizmin saldırılarını karşılamak için, gerekse büyük kentlerde MHP'li faşistlerin planlarını bozmak üzere semt semt eylem birliğini önyorlar; bu yolda çaba harcıyorlar.

Açık olan şudur ki, emperyalizmin, tekelci burjuvazinin MHP'nin örgütlenmesiyle belli bir yiğın temeline oturmasına girişiminde bulunduğu faşist darbe tehlikesi bugün gündemdedir. Ardi ardına CIA, onun yerli ikizi tarafından planlanan ve gerek faşist MHP'li, gerekse "sol" maskeli terör örgütlerince uygulanan politik cinayetler, böylece bir darbeye kamuoyunu hazırlamaya yöneliyor. Ama demokrasi güçlerinin, eylem birliğini yurt ölçüsünde sağlayarak yürütecekleri aktif savaşım, emperyalizmin, tekelci burjuvazinin bu hesaplarını boşa çıkartabilir, faşistlerin çanına ot takayabilir.

"çıkay yol bilen söylesin" diyor. Tercüman yazarları, Nazlı hanımlar gün geçirmeden bu yetkiler verilsin buyuruyor.

Daha ne yetkisi istiyor tekelci burjuvazi, onun sözcüleri?

Bugün hiçbir suçlu bulunmayan insanlar suratları maskeli muhbirlerin işaretleriyle 15 gün gözaltında tutuluyor, işkenceden geçiriliyor. Gözaltına alınanların sayısı 100 bin kişiyi geçti. Siyasal tutukuların sayısı 60 bini buldu. Bir ilçe kordona alınıyor, günlerce sokağa çıkma yasağı ilan ediliyor. Haklarında tutuklama kararı olan faşistlere muhbirlik yaptırılıyor. MHP'li faşistler "devletin yapamadığını yapıyor", istihbarat toplayıp, yurttaşları tutuklatıyor.

Daha neyin yetkisini istiyor tekelci burjuvazi, Demirel yönetimi? Bu yaptıklarının yasaları, demokrasiyi, insan haklarını ayaklar altına almak olduğunu biliyor da, bu uygulamalarına yasal kılıf mı arıyor? Erim'in dediği gibi "demokrasi heykelini örtecek şal" mı arıyor? O şal'ın adı faşizmdir ey Demirel, sen de bilirsin. Demokrasi havarisi pozlarına girerken, bu ülkede faşistlikle suçlanamayacak insanlardan biri de benim derken alay konusu oluyorsun. Ama alay konusu olmayan, gerçek olan, senin yönetimin altında faşizmin adım adım erke yönelmesidir.

### Somut tehlikeye karşı eylem birliği

Yaşadığımız günler, demokrasi güçlerinin, tekellerin bu elikanlı yönetimine karşı olan herkesin eylem birliğini zorunlu, ertelenmez kılyor. Faşist güçler kendi dışlarındakilere ayırım gözetmeksizin saldırıyor.

Saldırımın sivri ucu demokrasi güçlerine ve en başta da işçi sınıfının öncü örgütüne yönelmiştir. Ama bunlarla kalmıyor. CHP'lilere, MSP'lilere ve hatta kimi AP'lilere yöneliyor.

Ecevit, Köksaloğlu'nun öldürülmesinden sonra "bir planın uygulandığından"



# Demirel'in işi "pişman etmek" değil hesap vermektir

Demirel, esip hükümler, önceleri "mahcup ederim" diyordu. Şimdilerde daha da ileri gidiyor "pişman ederim" tehditleri savuruyor.

Demirel'in sözü kendini tehdit ediyor farkında değil. Bir kez Demirel'i herkesten önce kendi yandaşları, kendi beslemeleri "mahcup ediyor." Demirel "Yozgat kurtarılmış bölge değildir" diyor. Ertesi gün Yozgat MHP İl Başkanı çıkıyor piyasaya Demirel'i yalancı çıkartıyor.

Demirel "bana sağcılar adam öldürüyor dedirtemezsiniz" diyor. Faşistler hergün yurt ölçüsünde işledikleri cinayetlerle Demirel'i yine "mahcup ediyor", göbeğine güneş gördürüyorlar.

Demirel, Nihat Erim'in öldürülmesinden sonra, mal bulmuş mağribi gibi demeci patlattı: "1974 affı Türkiye'yi buraya getirmiştir" diyor ve ekliyor: "İntikam çeteleri türemiştir. İcimizi dilhun eden cinayetleri işleyen hainlerle mücadele içindeyiz."

Demirel 1974'den beri dilinden düşürmediği demagojiye yine sarılıyor. Yalan söylüyor. 1974 affıyla özgürlüğüne kavuşan politik tutukluların kat be kat fazlası bugün zindanlardadır. Dahası, Demirel ülkeyi tüm halka zindan etmek için elinden geleni ardına koymuyor. Daha ne istiyor?

Ama Demirel'in sözünü etmediği, edemediği ve bugünkü cinayetlerin ardında duran bir başka "af" vardır. Demirel yönetime geleli beri uygulanan fiili af. İnsan kasabı faşistlerin birer birer değil, onar onar cezaevlerinden salıverilmesi.

Demirel 1974 affını bir kenara koyun da, Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca nerede, ne yapıyor onun hesabını versin. Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi Savcılığı, davadan dönen 2 MHP'linin İstanbul'da öldürüldüğünü açıklamıştı. Son günlerde de Ege'de icra-i sanat ediyor. Gizli ETKO kampları, Ağca'ların eğitim yürüttüğü

bu kamplar İzmir Karaburun'da ayan beyan ortaya çıkarılıyor. Bu kamptan söz etsin biraz.

Demirel Doğanay'ların, Bulut'ların, Karafakioğulları'nın, Özgüner'lerin, Cömert'lerin, Özgür'lerin, Yıldırım'ların, Ulusoy'ların katillerinden söz etsin biraz. Balgat katliamının, Bahçelievler katliamının, Kahramanmaraş katliamının, İnciraltı katliamının, Çorum katliamının suçlularından söz etsin. Hergün onlarca yurttaşın kanına giren faşistlerden söz etsin.

Demirel kimin evini soruyor? Kan denizinin üzerine kurduğu bugünkü yönetimi döneminde yaşamını yitirmiş olan yurttaşların sayısı 2.000'i buluyor. Önünü ardını düşünmeden "pişman etmek"ten söz eden yalancı pehlivanların demagojisine halkımızın karını toktur. Rüya alemi bırak da gerçek yaşama gel hele Demirel. Hikaye senden söz ediyor. Bu çanların hesabını er ya da geç verecek olan sensin.

## FAŞİST KATİLLERE CEZAEVLERİNDEN ÇIKIŞ SERBEST

Politika ve Savaş Yolu gazetelerinin yazışları müdürü Ali İhsan Özgür ü öldürmekten sanık olarak yargılanan ve 8 aydır tutuklu bulunan MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın'ın serbest bırakıldığı gün Samsun Cezaevi'nden de aralarında Doçent Necdet Bulut'un katili Hüseyin Koloğlu'nun da bulunduğu 8 faşist kaçırıldı.

Kazım Ayaydın, cinayeti işlediğine ilişkin güçlü kanıtlar bulunduğu için tutuklanmıştır. Duruşma sırasında faşist katilin avukatları, sanığın bir parti yöneticisi olduğunu, bu yüzden kaçamayacağını, delillerin de toplanması gözönünde bulundurularak serbest bırakılmasını istediler. Ve daha önce tutuklama kararını veren İstanbul Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesi tahliye iste-

mini uygun buldu. Böylece "Taammüden adam öldürmek" suçundan, idam isteğiyle yargılanan bir faşist, İstanbul halkının arasına salıverildi. Öte yandan, Demirel yönetiminin en önemli özelliklerinden biri olan faşist katillerin cezaevlerinden firar olayı, Demirel'in faşistlerle işbirliğini, halk düşmanı politikasını somutlayan, bir kez daha kanıtlayan bir gelişme oldu.

## Halk-Koop'a saldırı kervanına tekellerin Tercüman'ı da katıldı

Tekellerin Tercüman'ı, Halk Tüketim Kooperatiflerine azgın bir saldırı başlattı. Hergün, Halk Tüketim Kooperatiflerinin "teröristler"e, "terör örgütleri"ne mali yardım sağladığını yazdı, durdu...

Tercüman gazetesinin bu yaygarası boşuna değildir. Halk Tüketim Kooperatiflerine yönelik bu saldırılar yeni değildir.

Halk Tüketim Kooperatifleri şimdiye kadar faşist saldırılar sonucu 5 şehit verdi.

Bir çok semt, ilçe ve illerdeki kooperatif birimleri bombalandı, saldırıya uğradı.

Yalnızca 5 ve 10 Temmuz 1980 günleri arasında, 5 gün içinde 167 kez basıldı, arandı. Malları tahrip edildi.

Öldürülen kooperatif üyelerinin kaatilleri bulunamıyor. Bombalamalar, yakıp yıkmalar sürüyor. 5 gün içinde yapılan 167 aramada, tekellerin Tercüman'ının yalancı ortaya çıkıyor. Halk Tüketim Kooperatifleri'nde arama yapan güvenlik kuvvetleri, en küçük bir suç unsuru bulamıyor. Bunun kanıtı, tutanakları güvenlik kuvvetlerinin elindedir.

Oylar bu kadar açıkken, tekellerin "Tercüman'ı niye saldırıyor? Sunun için saldırıyor?"

Çünkü Halk Tüketim Kooperatifleri yurdun hemen her yerinde, her semtte kuruluyor, yayılıyor. Halk tekellerinin, aracılarn, tefecilerin sömürüsünü bir nebze de olsa azaltmak için üretici ile dolaysız bir alış veriş içine giriyor. Halk Tüketim Kooperatifleri'ni kuruyor. Halk Tüketim Kooperatifleri'ne halkın ilgisi hergün daha da artıyor.

Demokratik Halk-Kooperatifçiliği yağmaların küçük birikimleriyle örgütleniyor.

Ama bugün gerek faşist sürüleri, gerek tekellerin basını halkın bu tür örgütlerine tahammülsüzdür. Halkın kendi örgütlerini kurmasına karşıdır. Saldırının ana nedeni budur.

Öte yandan, güvenlik güçleri de gerek üretim ve gerekse tüketim kooperatiflerine yaptığı baskularla Anayasa'nın açık emrini çiğniyorlar. Anayasa, "Devlet, kooperatiflerin gelişmesi için her türlü tedbiri alır" diyor.

Tüm saldırılara karşın, halk kendi kooperatiflerine sahip çıkacak, tekeli sermaye basınının katil sürülerinin oyununa boşa çıkarılacaktır.

sözediyor. Doğrudur. Bu plan emperyalizmin, onun yerli işbirlikçilerinin ülkede faşizmi erke getirme planıdır. Plan uygulanıyor deyip durmak olmaz. Planın uygulanması, halkımıza faşizmin karanlığının dayatılması mukadder değildir. Yeter ki bu plana karşı çıkan ve çıkabilecek güçlerle yanyana gelmekten şu ya da bu nedenle korkulmasın. Ve de emperyalizmin, gerici güçlerinin bu planının uygulanmasının önüne geçilmesinin böylesi bir birlikli savaşımdan başka çıkar yolu yoktur.

Yozgat MSP İl Başkanı MHP'ilerin akıncı gençleri komünistlerle aynı kefeye koyduklarını açıklıyor. "Kendimizi frenliyoruz. Yoksa bizler de çok iyi sopa atmasını biliriz" diyor. MSP tabanı irki faşistlere karşı savaşıma, Demirel'in alışı edilmesi savaşına demokrasi güçleriyle omuzomuzaya katılmak zorundadır. Aksi takdirde o atmasını iyi bilir dedikleri sopayı atmalarına maddeten olanak kalmayacaktır. Kayseri'de MHP'ilerin MSP mitingine saldıranları MSP tabanının gözlerini açmalıdır.

Faşistler bugüne dek binlerce yurttaşımızın canına kıydı. Son günlerde de Çorum'u yangın yerine çevirdi. Ama Çorum halkının eylembirlikli direnişi faşistlerin hedeflerine ulaşmasını engelledi. Halk, mahallelerde barikatlar kurup, evlerini, canlarını savunabildiği içindir ki, faşizm Çorum'da çocukların kanını içemedi, gebe kadınların karnını deşemedi. Çorum halkına, ilericisine, devrimcisine, sünnisine, alevisine, "normal CHP'lisine", farklı partilere oy atsa da emekçi halkına, yaşam, eylembirliğini barikatlarda davattı. Yaşanan tehlike faşizm, eylembirliğini, oturduğu evi, mahalleyi, gebe karısını, çocuğunu, halkı-

nı seven herkesi, onları savunurken barikatların önünde gündeme getirdi ve oluşturdu. Bunun için ne protokol gerektiği, hatta ne de yazılı tek satırlık bir bildiri. Omuzomuzaya faşist saldırıyı püskürtme zorunluluğu, insanlara hangi politikadansın deme fırsatını bile vermedi. Ancak bu eylembirliği yurt çapında örülmedikçe, ne Çorum'da ne de yurt ölçüsünde faşizmi yenmek olanaklıdır!

Çorum olaylarından ibret alınmalıdır. Fatsa olayından ibret alınmalıdır. Faşizmin CHP'li milletvekilleri öldürmesinden ibret alınmalıdır. Eylembirliğini kurmak için saldırıya uğrayacağımız son günü beklemek gerekmez. Her sağduyulu CHP'li, Ecevit'in sol güçlerle eylembirliğine karşı çıkmasına, "insanları cephele-re böldürmeyeceğiz" demesine kulak asmayor. Sol serüvencilerin bireysel terörist çıkışlarının zararını her samimi devrimci daha bir anlıyor.

Saldırı somuttur. Buna karşı savaşım da somut olmak zorundadır. Faşizm tehlikesine karşı durmak ve ona gereken yanıtı vermek için her düzeyde eylembirliğini yurt ölçüsünde yaşama geçirmeliyiz. Türkiye'de ilericiler, devrimciler, tüm emekçiler, eylembirliği sorununu faşizmin toplama kamplarında tartışmaya bırakmayacaklardır. Bunun için ayrılık noktalarını değil, birlik noktalarını vurgulayarak, gün geçirmeksizin faşizme karşı tüm güçlerin birliğini sağlayacaklardır.

Artan faşizm tehlikesine karşı en geniş demokrasi güçlerinin eylembirliğini yaşama geçirmek için ileri!



tarhimizde öncü hareketler bunlar. Yani grev yerinde evlenmeler ve nişanlanmalar. Ve bu hareketler gelenekleşmeli. Proletaryamızın kesinlikle gereksinimi var böylesi geleneklere.

Çünkü biz grev yerinde nişanlanmakla şu mesajı ilettilik burjuvaziye: "Biz greve gitmekle açlığa gitmiyoruz. Açlık bizi yıldırmaz. Bu gerçeği iyice kafana sok. Biz grev yerini bayram yerine çeviriyoruz ve düğün ve nişan yerine. Tamam mı?"

Penyile Lux'deki grev ve nişan yerinden ayrılanlar, fabrika çıkışında, levhada tebeşirle yazılmış şu yazıyı okudular: "GREVİMİZDE AÇLIĞA KARŞI 32. GÜN..."

S. ÖZTORUN

## İşkencecilere karşı birlik olalım, uyanık olalım!

Diyarbakır uzun süreden beri ilericilerin, yurtseverlerin, demokratların anti-faşist bir kalesi durumundadır. Bu güzel şehirde sivil faşistler 1975'ten beri örgütlenemekte, açık çalışma yapamamaktadır. Elbette bu utku kolay kazanılmadı. Diyarbakır halkının sağlam ve kararlı savaşımları ile kazanıldı.

Bu yüzden Diyarbakır, burjuvazinin gözüne bir diken gibi batmaktadır. Sivil faşistlerin örgütlenememesi, burjuvazinin yüreğinde bir köz gibi yaniyor. Çareyi resmi faşistlerini yerleştirmekte arıyorlar. Faşist terörü devlet eliyle sokmaya çalışıyorlar. Bu nedenle görevlilerin en başnazlarını, faşizmden yana tavır koyan kesimini Diyarbakır'a yerleştiriyor.

Boşuna değildir bütün bunlar, ilerici, yurtsever hareketi bastırmak, yoketmek amacına yöneliktir.

Diyarbakır'da baskılar, işkence giderek artan bir ivme ile yoğunlaştırılmıştır. Artık Diyarbakır'da resmi terör günlük yaşamın bir parçası haline getirilmeye çalışılıyor. Gereksiz olarak toplanıyor insanlar; günlerce gözaltında tutuluyor. En barbar işkencelerden geçiriliyorlar. Koca mahalleler bir saate basılıyor. Kadınlar ve çocuklar dışındaki herkes toplama kamplarına götürülüyor. İşkencelerde can veriyor gençlerimiz.

Saldırının en sivri ucu ilerici gençlere yönelik. Ama ayrılmıyor yine de emgen güçler; saldıranlara İGD'liymiş, DDKD'liymiş, DHKD'liymiş diemiyor.

İşte anıtlardan silinmeyecek birkaç işkence örneği: Geceyarısı evleri basılarak götürülen Devrimci Demokrat gençlerden birisi, işkence sonucu komraya sokuluyor. Hastaneye getirilen genç daha sonra hastanede toplanan gençlerin tepkileri üzerine hastaneden kaçırılıyor.

Yolda yürürken gözaltına alınan İGD Yönetim Kurulu Oyesi günlerce işkencelerden geçiriliyor. Aç, susuz tabutluklarda bekletiliyor. Uzun süre kollarının tavandan asılması sonucu sol ell felç oluyor.

Özgürlük Yolu yanlısı bir genç günlerce işkencelerden geçirildikten sonra, parmakları kesiliyor.

Burjuvazi, işkencelerine zemin olarak, küçükburjuva "sol" terörist grupların terör olaylarını kullanıyor. Gözaltına alınan yurtseverlere fallı meçhul suçları yıkmaya çalışıyorlar.

Halkımız üzerinde bir karabasan gibi duran faşizm tehlikesi bir yandan insanlarımızı, canlarımızı açlıkla tehdit ederken, öbür yandan baskılarını, işkencelerini gittikçe kanıksanan bir yasallık haline sokmaya çalışıyor. Bu yüzden Demirel yönetimine bir dakika bile verilmemelidir. Bu yüzden de demokrasi güçleri arasındaki birlik bir gün bile geiktirilmemelidir.

İşkenceciler kokmuş karanlıklarını gizlemek için saldırıyorlar. İşkencecilere karşı olmak, uyanık olmak, gerçek anlamda demokratik birlikle sağlanıyor. Demokrasiye inanan tüm güçler, ilericiler, yurtseverler, sosyalistler işkenceciler altında inim inim intikâmler sizleriniz. Sizlerin birer parçalarıdır. Kardeşlerimiz, canlarımızı herseyimiz olan yavrularımızdır. Hücrelerde cesetleri kokuşturulduktan sonra ailelerine verilen gençler bizim insanlarımızdır. Sokaklardan alınıp götürülen, günlerce haber alamadıklarımız analarımız, bacılarımız, kardeşlerimizdir.

Bütün bunların karşısında susuyorsak, sıranın bize gelmesini bekliyoruz demektir.

Yok, diyorsak ki, insanız biz; insanca muamele edilsin istiyorsak, susmuyorsak, susturulamayacaksak, susmayacaksak, yürü-yelim üstüne kokmuş karanlıklarını gizlemek isteyenlerin. Tüm ilerici tutuklularla dayanışmayı dile getiririm. Her ilde, ilçede, köyde, mahallede, okullarda, fabrikalarda.

İşkenceciler ve baskılara karşı savaş gündeldir, yakıcıdır. Her il, ilçe, köy, mahalle, okul ve fabrikalardan yükseltelim sesimizi, "İşkenceciler hayır!" diyen haykırışımızı. Birleştirelim seslerimizi, sonra hep birden sar-sın yurdun dörtbir yanını. İşkencecilerle karşı birlik olalım, uyanık olalım. Devrimci kararlılığımızdan zerre taviz vermeden, işkencecilerle karşı en geniş protesto ve savaş bayraklarını yükseltelim.

İlericiler, yurtseverler, demokratlar, sosyalistler, işkencecilerle boyun eğmiyor, eğmeyecektir. İşkencecilerden hesap sorulacaktır.

DIYARBAKIR'DAN BİR İLERİCI YURTSEVER

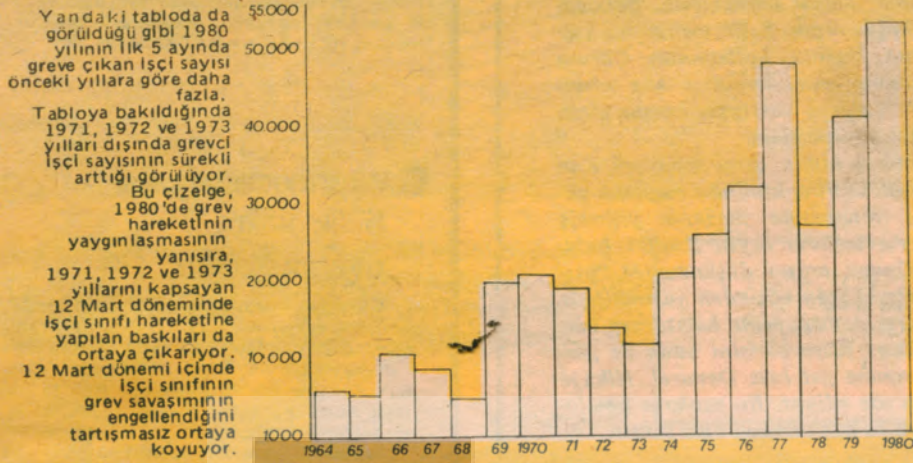


50 bini aşkın işçi grevde,

75 bin işçinin grevleri ertelendi..

# İŞÇİ SINIFININ istemleri sendikalar ışık

TÜRKİYE'DE  
TARİHİN  
EN YAYGIN  
GREVLERİ  
YAŞANIYOR



## Tekellerin aşama aşama grevleri kırma planı

**T**ekelci sermayenin ve onun politik yönetimini istenmiş bulunan Demirel'in, Özal'ın grevler ve toplu sözleşmelerle ilişkin planı iki ana noktada toplanıyor.

Birincisi, KİT'lerdeki sözleşmeleri bitirmek, ikincisi özel sektördeki grevleri sona erdirirken, sınıf ve yığın sendikacılığının canına ot tıkmak.

### KİT'ler e yönelik plan

Bu konuda plan çok açık. Demirel-Özal çifti, Türk-İş başları ile "Çerçeve Anlaşması" temelinde, önce AP ve MHP eğilimli sendikaların bulunduğu sendikaların toplu sözleşmelerini bağitlamayı planlıyorlar.

Tek Gıda-İş ile Tekel'de imzalanan sözleşme, AP'li Orhan Erçelik'in Tes-İş Federasyonu ile imzalanan sözleşme ve MHP'li Türk Metal ile yapılan sözleşmeler bu planın yürüdüğü gösteren örnekler oluyor.

Bunu adım adım gerçekleştirirken, hedefleri demokrat, ilerici, hükümetin uygulamalarına karşı duran sendikaların bulunduğu sendika ve federasyonları ayırmak; bunların sözleşmelerini geriye itmek; yani tepkisi her geçen gün daha da artan Türk-İş tabanını bölmektir.

Türk-İş içinde CHP'li, ilerici, demokrat sendikaları yalnız bırakıp üstüne çullanmak ve istediği toplu sözleşmeyi dayatmak.

Nitekim, hükümet Yol-İş, DYF-İş, Maden Federasyonu, Petrol-İş, Şeker-İş, Likat-İş gibi sendikaların sözleşmelerini sürekli erteliyor, anlaşma zemininin çok ötesinde teklifler getiriyor.

### Sırada özel sektör de var...

Bu da gerçekleştikten sonra özel sektör alanında yapılanlara yeni bir boyut kazandırılacak.

Bu alanda tekeli sermaye ve hükümetin planına göre toplanan ağırda bağımsız Otomobil-İş var. İlk önce bu sendikanın üzerine gidilecek. Bu sağlanırsa metalurji işkolunda Maden-İş yalnız bırakılacak ve MESS'e, tekellere, "Biz demedik mi Maden-İş ne yapsak grev yapacak diye. Bakın metal işkolunda Türk-Metal, Çelik-İş'ten sonra Otomobil-İş de sözleşme imzaladı ama Maden-İş yanaşmıyor" demagogisi için daha da uygun bir ortam hazırlanacak.

Ancak, tekstil ve cam işkollarında da yaygın grevler sürüyor. Üstelik bu işkollarında grev sürdüren sendikalar Maden-İş'e eylem birliği içinde kafa ve kasa birliği oluşturmuş, orak dayanışma fonları kurulmuş.

O zaman yapılacak olan, tekstil, cam ve metalurji işçilerinin birliğini bozmak. Bu uğurda, tekstil ve cam işkolunda gerek sendikaların tabanında ve gerekse

yönetimlerinde çıkabilecek en küçük uyumsuzluktan yararlanarak bu işkollarında grevleri kırmak. Bu grevleri kırmak için her türlü zorbalığa başvurmak. Örneğin Topkapı Şişe ve Cami Fabrikası grevine yapılan saldırı gibi...

Eğer, bu da gerçekleşirse, Maden-İş'i tek başına bırakmak ve tüm güçleriyle çullanmak. Yani bugün tartışmasız olarak sınıf ve yığın sendikacılığının öncülüğünü yapan Maden-İş'i bitirmek.

Tekellere ve hükümete kalsa, plan burada da bitmiyor. Sınıf ve yığın sendikacılığı darbe yedikten sonra da faşist sendikacılık uygulamaya sokulacak. Şimdiden dile getirilen, her işkolunda devletin denetiminde tek sendika formülü... Yani, siyasal otoritenin egemenliği altında tabela sendikaları... Grevlerin, ücret artışlarının burjuvazinin hükümetlerinin iznine kaldığı bir sendikal ortam...

## İmzalanan sözleşmeler MESS'in yalanını yüzüne vuruyor

**M**etalurji işkolunda tekellerin egemenliği altında bulunan Maden İşçileri Sendikası (MESS) tarafından yapılan açıklamalarda, sürekli olarak DISK'e bağlı Maden-İş Sendikası'nın toplu sözleşme imzalamamak, mutlak grev yapmak için anlaşmaya yanaşmadığı öne sürülüyor. MESS başları, "Biz kaç para verdiğimiz, ne verdiğimiz Maden-İş grev yapacak" diyor.

Ama, MESS dışında 50 işyerinde imzalanan sözleşmeler, metalurji işkolunun tekeli patronların yalanıdır.

Maden-İş bu işyerlerinde bir önceki döneme göre ileri haklar alan, üyelerine kalıcı kazanımlar getiren sözleşmeleri imzalıyor. Ve Maden-İş MESS'in de bu noktalara gelmesi halinde anlaşmaya hazır olduğunu açıklıyor.

Nitekim, Maden-İş'in işçilerle birlikte hazırladığı toplu sözleşme taslağına baktığımızda, bir önceki toplu sözleşmede 48 saat-ten 46,5 saate düşürülen çalışma sürelerinin daha da azaltılması istemi yer alıyor. İş güvenliğinin sağlanabilmesi için, İş Güvenliği ve Disiplin Kurulları oluşturulması, bu kurullarda işçilerin ağırlık taşınmasını istiyor. Sözleşme taslağı, işverenlerin keyfince işçi atmasına göz yumulmayacağına ortaya koyuyor. Taslakta işçinin emekliliğinden sonra, işten çıkarılmasından sonra tek gü-

Bugün 50 bini aşkın işçi grev boylarında... En son DYF-İş'in Demiryolları işyerlerinde almış olduğu grev kararının da ertelenmesiyle grevi durdurulan işçilerin sayısı 75 bini aştı... Ayrıca, alınan grev kararlarının uygulanmasını bekleyen, toplu sözleşmeleri uyuşmazlıkta olan, görüşmeleri süren işçilerin sayısı yüzbinlerle ifade ediliyor... Tüm bu işçilerin eşleri, çocukları, bakmak zorunda oldukları yaşlıları da gözönünde tutulduğunda bugün sürdürülen grev ve toplu sözleşme savaşımının, milyonları en yakıcı sorunu olduğu apaçık ortaya çıkıyor.

İMF buyruğu ile hareket eden Demirel azınlık yönetiminin, işbirlikçi tekeli sermayenin azgın saldırısı karşısında bulunan milyonların savaşımının orta yerinde grevler duruyor.

Türkiye, tarihinin en yaygın grevlerini yaşıyor. Grevler giderek yaygınlaşıyor. Grevlerin sürmesinde ve yaygınlaşmasında anlaşmazlık konusunu iki önemli nokta oluşturuyor.

Birincisi, sözleşmelerdeki ücret artışları konusu, ikincisi ise, kalıcı kazanımlar, demokratik haklar...

Hükümet ve tekeli sermaye çevreleri IMF anlaşmasında % 40 olarak belirlenen ücret artışlarında direnmiyor. Koordinasyon Kurulu toplantılarında bu sayı % 50 olarak dile getiriliyor. Oysa, enflasyon oranı daha 6 ayda % 80'in üzerine çıktı. Toplusözleşme dönemi içinde, yani iki yıllık olarak düşündüğümüzde pahalılığın % 150-200'lere varacağını söylemek kehanet olmayacak.

Hükümet ve tekeller yaşamın ateşten bir gömlek olduğu günümüzde, işçilerin daha da yoksullaşmasını, zaten az olan ücretlerinin daha da düşürülmesini dayatıyorlar.

### Kalıcı kazanımlar, demokratik haklar

İkinci ve önemli nokta ise kalıcı ve demokratik kazanımlar ki, tekeller ve hükümet bu konuda ödün vermemek kararındadır...

Kalıcı ve demokratik kazanımlar denince hangi konular akla geliyor?

Sınıf ve yığın sendikalarının bu toplu sözleşme döneminde başa koyduğu konulardan biri iş güvenliği... Yani işçinin işyerinin keyfine göre işten atılmasını önlemek. Bilindiği gibi, işverenler yüksek sayılabilecek bir ücret zammını kabul etse bile, sözleşmeden sonra çok sayıda işçi çıkararak, asgari ücretle işçi ahyorlar ve yapılan zamları verdiklerinin önemli bir bölümünü geri ahyorlar. Her yıl toplu sözleşmeler bağitlandıktan sonra binlerce işçi açığa terk ediliyor.

Bugün grevde bulunan sınıf sendikaları bunun önüne geçmek için savaşıyorlar.

Kalıcı kazanımlarda ikinci önemli bir nokta da çalışma sürelerinin kısaltılması. Sömürüyü sınırlandırma savaşımında önemli bir adım olan çalışma sürelerinin kısaltılması tekeli patronların en çok karşı çıktığı konulardan birini oluşturuyor.

Bir başka nokta da iş sağlığı ve işyerinin çalışılabilir koşullarda olması... "İş kazaları" denilen iş cinayetlerinin en çok olduğu ülkemizde, sınıf ve yığın sendikaları bu konuda işçinin can güvenliğini, sağlığını korumada kararlılar. Bu da işverenin üretime dönük değil ama, toplumsal amaçlı yeni yatırımlar yapmasını gerektiriyor. Bu yatırımlar işverene yeni sömürü alanları yaratmıyor. Sözleşmelerde işyerinin düzenlenmesinin yanı sıra, kreş ve emzirme odaları açılması isteniyor.

İşverenler kıdem tazminatlarının hesaplanmasına esas olan gün sayısının artırılmasına da kesinlikle karşı çıkıyorlar. Sendikaların, emekli olan, işten atılan işçinin tek güvenliği olan kıdem tazminatlarını yükseltme istemini durdurmaya, hatta geriye götürmeye çalışıyorlar.

MESS'in toplu sözleşmelerde işverenin yönetim hakkına müdahale olarak öne sürdüğü konuları yukarıda saydığımız bu noktalar oluşturuyor. "Gölge Başbakan" Özal, bu noktalarda ödün verilmemesi





# eylem birliğine tutuyor...

İçin Ticaret ve Sanayi Odaları'na, işveren sendikalarına genelge yolluyor ve bu genelgenin hem kamu sektörü hem de özel sektör için geçerli olduğunu açıkça belirtiyor.

Bu iki ana noktada özetlenebilecek istemlerin bugün gerek grevci işçilerin, grevleri ertelenmiş, toplu sözleşmeleri imzalamayan işçilerin ve gerekse tüm işçi sınıfının, tüm çalışanların ortak istemi olduğu yadsınmaz.

Bu ortak noktaların kabul edilmesi, grev savaşımının başarısında yapılması gerekenin de eylem temelini ortaya koyar.

Yukarıda da değindiğimiz gibi, milyonlarca işçi ve ailesini yakından ilgilendiren bu savaşımın orta yerinde grevler bulunmaktadır. Grevleri yürüten sınıf ve kitle sendikaları ve onların ilkeleri bulunmaktadır. Sınıf ve kitle sendikalarının grev ve toplu sözleşme savaşımında tüm işçi sınıfının ortak istemi olan iki noktada direnmesi, tekellerin AP azınlık yönetiminin

saldırısına karşılık ödün vermemesi, savaşta onları hedef durumuna getirmektedir.

Yapılacak olan, sınıf sendikalarının bu savaşta yalnız bırakılmaması, etraflarının örülmesidir. Bu konuda DİSK'e büyük görev düşmektedir. 40 bini aşkın üyesi grev boylarında olan DİSK, konfederasyonun tüm gücünü grevlerin desteklenmesine kullanmalıdır.

DİSK'in grevler etrafında öreceği bu ağ, Türk-İş tabanını da yakından ilgilendirecek, grevlerle dayanışmanın, sendikal eylem birliğini sağlamanın çekim merkezini oluşturacaktır.

Böyle bir birliktelik, gerek DİSK, gerek Türk-İş ve gerekse bağımsız sendikalar arasında gerçekleştirilmiş olan sendikal eylem birliklerine ivme kazandıracak, tekellerin saldırısını daha geniş bir cepheyle karşılamaya olanağı verecektir.

Çünkü, bugün Türk-İş tabanı da gerek ücretlerinin artırılması, enflasyonun yıkıcı etkilerinin bir ölçüde giderilmesi ve ge-

rekse iş güvencesinin sağlanması, can güvenliğinin olduğu, iş kazaları denilen iş cinayetlerinin asgari düzeye indirilmesi, sömürünün azaltılması konularında sınıf sendikalarının verdiği savaşımı izlemekte ve kendi istemlerinin bu doğrultuda olduğunu görmektedir.

Türk-İş içinde bu doğruyu gören ve sınıf sendikaları ile eylem birliği içine giren sendikalar vardır. Bunun en somut örneği cam işkolundadır. Bu örnek, Türk-İş ve DİSK arasında sendikal eylem birliğinin gerçekleştirilebileceğini kanıtlamaktadır.

Kaldı ki, tekellerin ve onların politik temsilcilerinin, Demirel ve Özal çiftinin hedefi bellidir. İşçi sınıfının grev ve toplu sözleşme savaşımını bölmek ve savaşımın başını çeken sınıf sendikalarını yok etmektir.

Tekellerin bu hedefi açıkça belli olan saldırısı karşısında sendikal eylem birliğini sağlamaktan başka çıkar yol yoktur.



## Grevlerle dayanışma büyüyor, grevlerde eylembirliği yükseliyor

"Diyarbakır'da, Batman'da Lice'de, Ergani'de yöre halkı evlerinde kışık erzak olarak kendi emeğiyle hazırladığı bulguru, makarnayı, erişteyi grev çadırlarına götürüyor..."

"Zonguldak Karadeniz Ereğlisi'nde Maden-İş, Tüm Has-İş, Sosyal-İş ve Çaycuma Seğir-İş'in 13 Temmuz'da düzenlediği Grevci İşçilerle Dayanışma Piyangosu'ndan sağlanan 300 bin lira Dayanışma Fonu'na yatırıldı..."

"İzmit'te İlerici gençler, kadınlar, öğretmenler, işçiler, mühendisler, kısacası tüm birlik ve dayanışmadan yana olanların oluşturduğu Grey Dayanışma Komitesi kuruldu. Bu komite İzmit'teki ekmeğin; ete tüm günlük gereksinimlerini karşılamayı üstlendi. Ayrıca İlerici kadınlar Mannesman grevlerinin her gün yemeklerini hazırlıyor..."

"İstanbul'da Eyüp'te TİP, TSİP ve Birlik Dayanışmacılar grevci işçiler için aktifleri dayanışma kampanyasında topladıkları 17 bin 250 lirayı Dayanışma Fonu'na verdiler..."

"Eskişehir'de eylem platformu etrafında toplanan kadınlar, Dünya Çocuklar Günü için düzenledikleri geceden elde edilen geliri Grevci İşçilerle Dayanışma Fonu'na gönderdiler... Çifteler ve Mahmudiye İlçelerinden ise sürekli para ve kumanya yardımı sürüyor..."

Yukarıda sıraladıklarımız Güneşli Dünya'ya çeşitli iller ve ilçelerden gelen grevci işçiler-

le dayanışmaları dile getiren haberlerden bir bölümü. Gerçekten de hem yurt içinden hem de yurtdışındaki işçiler, onların örgütleri grevdeki işçilerle dayanışmanın örnek çabalarını ortaya koyuyor.

Grevlerin sürdüğü hemen her ilde, her ilçede, her yörede, dayanışma komiteleri oluşturuluyor. Dayanışma geceleri, şöenleri düzenleniyor. Emekçi evlerinin yoksul sofralarının yiyecekleri grevci işçilerle bölüşülüyor.

Kimi yörelerde, örneğin Zonguldak'ta yerel gazeteler grevci işçilerle dayanışma kampanyaları açıyor. Zonguldak Uyanış Gazetesinin başlattığı Dayanışma Kampanyası'nda halen 100 bin lira dolayında bir paranın toplandığı bildiriliyor.

Türkiye'nin İlericileri, emekçileri, işçileri, demokrasiden yana olan tüm güçleri, tekellerin azgın saldırısına karşı direnen grevci işçilerle büyük bir dayanışmayı örgütlemek için canını dişine takmış uğras veriyor.

GREV YERLERİNDE  
HEM DOĞUN  
HEM EYLEM BİRLİĞİ VAR

Grev yerlerinde ise bir canlılık, bir sıcaklık, bir dostça hava yükseliyor. Grevci işçiler, başka işyerlerinde çalışan emekçilerle

birlikte grev yerlerinde yapıyor. Grev yerlerinde, emekçi mahallelerinde şöhret günleri düzenleniyor. Bu günlerde, TİP'çiler, TSİP'çiler, Birlik Dayanışma yanlıları işçiler kaynaşiyor. Bu günlerde değişik işkollarından işçiler katılıyor. Politik eylem birliğinin, sendikal eylem birliğinin önemi vurgulanıyor, bu yolda adımlar atılıyor.

Bunun somut örnekleri 8 Temmuz günü İstanbul'da Uzel grevinde, 9 Temmuz Atli Zincir grevinde yapılan evlenme töreninde İzmir'de Ege Endüstri'de düzenlenen senlik'te somut olarak görüldü. Kısıklı'da Maden-İş 23. Böige temsilciliğinin düzenlediği şöhret gününde bir kez daha ortaya çıktı.

DAYANIŞMAYI  
YÜKSELTELİM

Güneşli Dünya, geçen sayısında olduğu gibi bu sayısında da tüm demokrasi güçlerini, tüm emekten yana olanları grevciyle dayanışmaya çağırıyor. Tüm emekten yana olanları Maden-İş, Tekstil ve Hürkam-İş Sendikaları tarafından oluşturulan ortak dayanışma fonuna katılmaya çağırıyor.

Ortak Dayanışma Fonu Hesap Numarası şöyle:

Yapı ve Kredi Bankası Barbaros Subesi Hesap No: 920071-8 İstanbul.



## Dayanışma Gezisi'nden izlenimler

6 Temmuz Pazar günü Maden-İş 1. Bölge temsilciliği bir dayanışma gezisi düzenledi. 1.500 kadar metalurji, tekstil ve cam işçisinin katıldığı gözde bir tiyatro oyunu oynandı, folklor gösterileri yapıldı, türküler, marslar söylendi, omuz omuza halaylar çekildi. Geziye katılan 4 işçi, Güneşli Dünya'ya mektup yazarak izlenimlerini anlatmışlar.

Gezinin eylem birliği ve moral açısından ne gibi katkıları olduğunu Teknik Cam işyeri temsilcisi Suayip Şen şöyle anlatıyor: Bu gezi herseyden önce grev boylarında ekmeği, işi ve onuru için savaşım veren tüm işçi arkadaşlarımızın birbirleriyle daha yakından tanışma, sorunlarını ortak dile getirme olanağını verdi. Öte yandan gerici basının ve TRT'nin haklı grevlerimizi karalama kampanyasına karşı burjuvazinin oyunlarını eşlerimize, çocuklarımıza, dostlarımıza, mahallelerimizde, kahvemizde, köyümüzde nasıl anlatacağımız konusunda bize ışık tuttu.

Biz Teknik Cam işyerindeki grevci işçiler olarak ekmeğin ve onur kavgamızın başarısını işçilerin eylem birliğinden, dayanışmasından ve örgütü disiplininden geçtiğinin bilincinde savaşımımızı başarıya dek sürdüreceğiz.

VELİ SARIGÖL (Fegat Ampul Fabrikası'nda işçi):

Değişik iş kollarından bölgemizdeki grevci işçilerin eylem birliği ve moral gezisini biz işçilerin ve ailelerimizin yakından tanışması ve kaynaşması açısından çok olumlu bulduk. Metalurji ve tekstil işçilerinin bizlerle birlikte eylem birliğimizi destekleyip güçlendirmesi daha da güç katıyor.

ŞABAN TUĞ (MAN'da kaynakçı):

Bölgemizde oluşturulan eylem birliği biz grevci işçilerin gücüne güç katmaktadır. Bu, eylem birliği gezi şöeninde en açık bir şekilde görülmüştür. Bugüne kadar gerçekleştirilemeyen böylesi bir eylem birliği gerçekten bizlere moral kazandırmıştır. Dileğimiz Türkiye işçi sınıfının eylem ve cephe birliğinin daha geniş çapta sağlanmasıdır.

FATMA ÇINAR (Çiftkaplan İç Caması'nda işçi):

Maden-İş'in, işçi sınıfımızın sendikalar arası eylem birliğinin pekiştirilmesi açısından önemli bir konuma sahip olduğunu içtenlikle belirtmek isterim. Ayrıca bu geziye Türk-İş tabanından da işçilerin katılımı çok önemlidir ve sevindiricidir.

Bu gezinin grevci işçi aileleri için de bir moral ve bir eğitim olduğu kanısındayım. Bu tür gezilerin ve eylem birliklerinin ileride daha büyük boyutlara ulaşması için biz işçi kadınların eşleriyle birlikte burjuvaziyi karşı daha da azimle savaşım vereceklerine inanıyorum.

## Töb-Der'li öğretmenler grevci işçilerle

Burası ELBA. Töb-Der'li öğretmenlerin kardeş grev yeri, yiğit maden işçilerinin azgın MESS'e karşı grevde olduğu ELBA.

Fabrikanın tam karşısındaki bahçedeyiz. Oturmuşuz, oturmuşuz da söylüyoruz türkülerin en hasını:

"Eskiya dünyaya 'anam hükümdar olmaz"

Sağ yanımda Hasan var. ELBA'da döküm işçisi. Simdi grevdedir ve de çocuğu hastadır. Ama Hasan kararlıdır.

Halay çekiyoruz öyle bir halay ki işçi, öğretmen omuz omuzayız ve de öyle kıvrak oynuyor, öyle bir dalgalanıyoruz ki.

Söz öğretmen arkadaşımızın. "Biz" diyor, "emeğin halkın öğretmeniyiz. Çağımızın gerçeklerini savunduğumuz için kıyılıyor, sürüyor, öldürülüyor. Ama susturamazlar bizi. Susmayacağız. İşçi sınıfımızın yanında haykıracağız gerçekleri. Biliyoruz ki, 'kurtulmak yok tek başına yumruktan ve zincirden'."

Sendika temsilcisi arkadaş konuşuyor. Dinliyoruz dikkatle. "Patron siz bu grev bir hafta bile getiremezsiniz diyordu. Ama görüyorsunuz ki grevin 81. günündeyiz. Ve dünden daha ilerdeyiz. Dünden daha kararlıyız. Sendika bize para vermese yine grev çıkarırdık."

Patronu düşünüyorum. Yağlı teferi ala aka hesap makinasının başında, hesaplıyor: Maden-İş'in kasesinde şu kadar para var. Şu kadar işçiyse, şu kadar dağıtsa, eder şu kadar gün.

Sesleniyorum patrona: Dinle ey MESS patronu, iyi dinle. Senin o işkılı hesap makinaların yazmaz dayanışmayı. Bilmez, bilemez ki bugün Hasan öğretmen, ekmeğin sığasını ve hasını kendi çocukları için değil; Söke'de İrgat İsmail, domatesin olgununu kaymakarla, jandarma komutanı için değil, işçi Hasan için seçiyor. Bugün Eşrefpaşa pazarında Fatma Kadın, cevizlerini grevci işçiler için satıyor. Bugün evlerde borekleri grevci Hasan'lar için pişiyor.

Ve sen MESS patronu ac kulağını da iyi dinle.

Biz açlığı öğrendik. Aç olmayacağımız günler için ardıcıl savaşmaya kararlıyız.

Ve ben bugün yalnızca ELBA'da döküm işçisi Hasan değilim. Öğretmen Mustafa'yım, saçlıca Ahmet'im, Çukurova'da İrgat Hüseyin'im; yani tüm emekçilerin sestylim.

İZMİR'DEN BİR İLERİCİ ÖĞRETMEN



# hükümet sorunu



**M**illi Güvenlik Kurulu son toplantısından sonra Olağanüstü Durum Yasası'nın, Devlet Güvenlik Mahkemesi Yasası'nın ve Sıkıyönetim yetkilerini artıran yasanın bir önce Meclislerden çıkartılmasını istedi.

Hemen ardından CHP Milletvekili Köksal oğlu, 12 Mart Başbakanı Erim, T.Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler faşist ve "sol" maskeli teröristlerce katledildi... Burjuva basınında korkunç bir "Milli birlik ve beraberlik" yaygarası... Milli Güvenlik Kurulu'nun çıkartılmasını istediği yasaların terörü önlemenin tek yolu olduğu yolunda yoğun bir propaganda... Bu amaçla CHP-AP işbirliğinin nasıl gerekli olduğunu anlatan "göz yaşartıcı" başyazılar...

## BÜYÜYEN TEHLİKE

Yurdumuzda olup bitenlerle emperyalizmin bögemiz üzerindeki planları arasındaki bağı gözden kaçırmamak gerekir. ABD'nin ve NATO'nun yönetici çevreleri, Türkiye'yi Ortadoğu'daki serüveni girişimleri için bir sıçrama tahtası olarak kullanmayı hedefliyor. Bunun için Türkiye'de ABD yönetiminin ve NATO başlarının soğuk savaş politikasına, sosyalist ülkelerle çatışma politikasına kölece bağlı, emekçilerin, ilerici, yurtsever güçlerin direnişlerini bastırmakta herşeyi göze alan bir yönetim gerekir.

Emperyalizmin bu amaçlarıyla, görülmemiş bunalımın yükünü tümüyle halkın sırtına bindirmeyi, devlet erkini sınırsızca ele geçirmeyi, emperyalizmin desteğinde devlet-tekelci kapitalizmine sıçramayı amaçlayan bir avuç finans oligarşisinin, Koç'ların, Sabancı'ların amaçları tam bir uyum gösteriyor.

Parlamentoya değil, faşist MHP'ye, MESS'lere, TÜSIAD'lara, TİSK'lere, devlet aygıtının "kuvvetli" silahlarına dayanan Demirel yönetimi bu amaçla kuruldu. ABD ve NATO egemen çevrelerinin silahlanma yarışını tırmandırmak, Avrupa'ya yeni atom füzelere yerleştirme politikasına destek olmak için kuruldu. Emperyalizmin ülkemiz üzerinde artan hegemonyasına boyun eğmek, ikili kölelik anlaşmalarını imzalamak için kuruldu. Koç'ların, Sabancı'ların, MESS patronlarının halkın son lokmasına etatmalarını sağlamak için kuruldu. Faşist ve "sol" maskeli terörle, devlet terörüyle, işkenceyle, baskı yasalarıyla, DGM'lerle Türkiye'ye yarı-askersel zorbalık rejimini yerleştirmek için kuruldu.

Emperyalizmin, gerici egemen güçlerin bugün için açık askersel bir diktatörlük yerine, parlamenter görünümünü, yarı-askersel zorbalık rejimini yeğledikleri görülüyor. Ama bu faşizm tehlikesini, faşist bir darbeyi, açık askersel diktatörlük tehlikesini dışlamıyor. Tersine, rejim gericileştikçe, faşist darbe tehlikesi de büyüyor; devlet aygıtı içinde faşist MHP'nin, faşistlerin konumları güçleniyor; gerici egemen güçlerin askersel diktatörlük seçeneğine başvurma olanakları artıyor.

CHP sayılabilecek Köksal oğlu'nun, "şalacı" 12 Mart Başbakanı Nihat Erim'in CIA güdümlü teröristlerce öldürülmeleri, işte bu tehlikeyi daha da artırmıştır.

## CIA GÜDÜMLÜ TERÖRÜN HEDEFİ

Emperyalizm destekli iç gericiilik, Demirel yönetimini ekonomik bunalımı çözme, "anarşiyi önleme" vaatleriyle halkın karşısına çıkardı. 8 ayda ekonomideki durgunluk daha da büyüdü. Enflasyon durmadı. Önümüzdeki dönemde yeni bir zam dalgasının geleceği kesin. Faşist ve "sol" maskeli terör kurbanlarının sayısındaki artış, fiyat artışlarıyla yarışıyor. Demirel yönetimi çoktan yıprandı, iflas etti.

Burjuva partileri arasındaki uzlaşma eğilimi, burjuvazinin kendi içindeki çatlakları örtmeye yetmiyor. ABD yönetimi, NATO başları, iç gericiilik Demirel yönetiminin halk düşmanı politikasını sürdürmek için, yeni baskı yasalarını Meclislerden geçirtebilmek için, faşist ve "sol" maskeli terörü şimdi doğrudan muhalefet partilerinin üzerine, parlamentoya, işçi sınıfının sendikal önderlerine yöneltiyor. Bir yandan askersel darbe seçeneğini hazırlıyor, öte yandan parlamentodaki muhalefeti sindirmeyi, burjuva partileri arasındaki çatlakları zorbalıkla, terörle, kanla doldurmayı hedefliyor.

CHP sağ kanadının halka sırt dönüp gericilikle uzlaşma politikası, Demirel hükümeti yerine, gene AP'yle kurulacak "onarım hükümeti" modelleri, "milli birlik" çağrıları, emperyalizmin, iç gericiiliğin bu amaçlarına hizmet etmekten başka sonuç vermiyor; gericiiliğin konumlarını daha da güçlendiriyor. Burjuva muhalefet partilerinin uzlaşmacı, sallantılı ve özünde halk düşmanı bu yönetimi destekleme politikaları, çıkış yolu arayan yığınlarda şaşkınlık yaratmaktan, onları hareketsizliğe sürüklemekten başka bir şeye hizmet etmiyor.

## DEVRİMCİ OLANAKLAR

Ağır terör koşullarında işçi sınıfına, emekçi yığınlarına olan güvenini yitiren küçük burjuva ya tam teslimiyete yuvarlanıyor, çaresizlik içinde bugünkü parlamento içinde kulis pazarlıklarıyla kurulacak, şu ya da bu hükümet modellerini çözüm diye savunuyor. Ya da aynı çaresizlik içinde, bir çırpıda kurtulmak düşüyle serüvenlere atılıyor, giderek CIA güdümlü "sol" görünümüne terörizmin içine sürükleniyor.

Böylelerine en iyi yanıtı, tek gerçekçi çıkış yolunu grev alanlarındaki işçi sınıfı, faşist teröre, kırma karşı yığıtçe direnen TARIŞ işçileri, Çorum halkı, antidemokratik baskıları, yaşam pahalılığını, işsizliği, ikili kölelik anlaşmasını protesto etmek için alanlara çıkan, grevdeli işçilerle aktif dayanışmayı örgütleyen, yürütenler, bunun için en geniş eylem birliklerine yönetenler gösteriyor. Büyüyen tehlike içinde devrimci olanakları görmeyenler, yığılıktan körleşenler, gözlerini buraya çevirmelidirler.

Hiçbir burjuva koalisyonu, burjuva partilerinin kuracakları hiçbir hükümet, bu bunalıma, bu kan denizine son veremez. Halkın karşısına

"gerçekçilik" adına böylesi çözümlerle çıkmak, emekçi yığınları boş umutlarla oyalamaktan, onların savaşımını kırmaktan başka amaç taşımayan gerçekdışı sözümlerle oyalamaktan başka bir şey değildir.

Ekonomik bunalımdan, baskılardan, terörden bunalmış, direnme kararlılığını her fırsatta gösteren geniş yığınları harekete geçirme olanakları vardır. Başta işçi partileri arasında olmak üzere, en geniş demokratik güçlerin eylembirliğinin sağlandığı koşullarda yığınsal çıkışlar, direnişler kabarıyor, genişliyor. Gerçek çözüm, çıkış yolu, eylembirliği temelinde yükselen bu yığınsal direnişlerdedir.

## DEMOKRASİ SAVAŞIMINI DEVRİM SAVAŞIMINA BAĞLAMAK

Demirel yönetimine ve bugünkü halk düşmanı gidişe karşı yığınların önüne konulacak bir tek çözüm vardır: Ulusal demokratik cephe- de birleşecek güçlerin ileri demokratik bir erk kurması. Ulusal demokratik cephe- de birleşmeden, emperyalizmle bağları kökten kopartmadan, tekellerin egemenliğine son vermeden, bu amaçla ileri demokratik bir erk kurmadan ülkenin hiçbir sorununa çözüm yolu bulunamaz.

Ama devrim biz istiyoruz diye olmaz. Bunun için yığınları güncel savaşımı içinde, kendi deneyimleri temelinde devrimin zorunluluğu kavratılmalıdır. Güçlü bir demokrasi savaşını vermekten başka bir yol yoktur. Ve bu savaş kendi gelişme süreci içinde yeni devrimci olanaklar yaratacaktır. Bugün baş sorun olan emperyalizmin, NATO'nun boyunduruğunu kırmak ve onunla içiçe girmiş işbirlikçi tekellerin egemenliğine son vermek zorunluluğunu henüz kavramasa da, yığınlar bu savaşa katılacaktır. Çünkü bu savaş boyunca yığınların öz istemlerini egemen sınıflardan kopartıp almak olanakları vardır. Bugün gerçekten de Amerikan emperyalizmine, yarı-askersel zorbalık rejimine karşı milyonlarca insanın savaş gücünü birleştirmek, her somut istem uğrunda en geniş eylem birliklerini gerçekleştirmek, emperyalizmin dayatmalarına gerici- liğin her adımına grevlerle yığınsal gösterilerle karşı koymak olanaklıdır ve zorunludur. Böyle bir savaşım çizgisi, yığınları kendi deneyimleriyle eğitecek, onların devrimin zorunluluğunu kavramalarına yardım edecektir.

Şimdi yapılacak iş, yığınları hareketlendirecek güçlü çekim merkezleri yaratmaktır. Yığınsal, birleşik, legal bir işçi partisi kurmak, devrimci demokratlarla "bölgesel özerklik" belgisinde ifadesini bulan program ilkesi temelinde bağlaşıklığı güçlendirmek, yığınsal, birleşik gençlik, kadın, öğretmen, teknik eleman, memur örgütleri yaratmak, eylembirliğine dayanan barış hareketini daha da güçlendirmek için savaşmaktır.

Şimdi büyüyen tehlike karşısında, halk düşmanı bu gidiş karşısında, güncel istemler uğrunda- da savaşım erk sorunuyla, demokrasi savaşımı sosyalizm için savaşla sınımsız bağlayan bu taktikten, bu amaçdan daha gerçekçi hiçbir çözüm yoktur, olamaz.



Köprübaşı'ndan vilayete doğru yürüyen işçilere, polis, Porsuk köprüsünü geçtikleri sırada engel olmak istedi. İşçiler yürüyüşte ısrar edince, polisler 29'u erkek, 3'ü kadın olmak üzere 32 kişiyi gözlatına aldı.

Bu arada kentin çeşitli semtlerinde gösteriler yapıldı, pankartlar asıldı. Talaş dökülen yollar yakılarak trafik durduruldu.

### • İŞÇİ SINIFININ KARARINI, ANKARA HALKI DA UYGULADI

Tüm yurttaki olduğu gibi Ankara'da da Maden-İş üyeleri "Kara Haber" duyar duymaz işi bıraktılar. Maden-İş 2. Bölge Temsilciliği'nde toplanan çok sayıda işçi cinayetinin işlenmesi ile ilgili ayrıntılı bilgi edinmeye çalıştı. Öte yandan fabrikalarda toplantılar yapıldı.

Metalurji işçilerinin direnişine Ankara'nın tüm emekçilerinden dayanışma geldi. *Maliye Bakanlığı'nda, Elektrik, Gaz Otobüs (EGO) İşletmesi'nde, MTA'da çalışan emekçiler öğle paydosundan önce forumlar düzenlediler; faşist-saldırganlığı, eylem birliğinin zorunluluğunu anlattılar. Türkler'in anısı önünde saygı duruşunda bulundular. Forumlarda, işçi sınıfının alacağı karar doğrultusunda üretimden gelen gücün kullanılacağı vurgulandı.*

*Köy-Koop'ta ise çalışmalar yoğundu. Üçü yönetim kurulundan, üçü de çalışanlardan olmak üzere 6 kişilik bir komite oluştu. Bu komite, işçi sınıfının alacağı karar ve uygulayacağı eylem doğrultusunda hareket etmek, Köy-Koop tabanını alacak karar doğrultusunda hazırlamakla görevlendirildi.*

*MTA emekçileri, yemekten sonra Enstitü'nün hemen arka tarafına kağıt afişler astılar. "İşçi sınıfının savaşı Kemal Türkler'i yaşatacağız" yazılı pullar atıldı.*

Bu arada Ankara'da otobüslerde konuşmalar yapıldı, "Türkler'in hesabının sorulacağı" anlatıldı.

### • ADANA'LI METAL İŞÇİLERİ DE ÇALIŞMIYOR

İstanbul'da Merter'de işçi sınıfına sıkılan kurşunun gültüsü taa Adana'dan duyuldu. *Kemal Türkler'in öldürüldüğü gün öğleye kalmadan, Adana'da Sarmak Makine Sanayi, Çukurova Caterpillar, Tekimal, Ziraat Donatım Kurumu, Adana Temsa, Temsa Taşaron işçileri de işi durdurmuştu.*

### • SEYDİŞEHİR, İSDEMİR, ERDEMİR HEPSİ DURDU

Tüm Türkiye'ye yayılmıştı haber. Yıllardır Maden-İş Sendikasına yetkileri verilmeden, binbir üçkağıdın döndürüldüğü *İSDEMİR'de, Seydişehir Alüminyum Fabrikası'nda binlerce işçi Genel Başkanları Kemal Türkler'in anısına işi bıraktı.*

*İş bırakma eylemi, Karadeniz Ereğlisi'ndeki ERDEMİR'in binlerce işçisinden. Ege'nin metalurji işçilerine, İstanbul'un Gültepesi'nden Gaziantep'e, yurdun dört bir yanına yayıldı.*

*Maden-İş üyeleri, metalurji işçileri genel grevi bir gün önceden başlattı.*

*Güneşli Dünya, onbeş günde bir Çarşamba sabahları basılıyor. Ve baskıdan önceki 22 Temmuz Salı akşamı saat 24.00'e dek yurt ölçüsünde bize ulaşan protesto eylemleri bunlar. Elbette yurdumuzun daha birçok köşesinde bu faşist cinayete karşı yığınlar protesto eylemlerini sürdürüyorlar, daha büyüklerine hazırlanıyorlar. Nitekim DİSK Yürütme Kurulu, 22 Temmuz günü toplandı. Toplantıda işçi sınıfında artan genel grev eğilimi doğrultusunda görüşler belirtildi. Aynı günün akşamına, DİSK Genel Yürütme Kurulu ve Başkanlar Konseyi toplandı. Yürütme Kurulu'nda belirtilen görüşler bir kez daha vurgulandı.*

**VE TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI 23 TEMMUZ ÇARŞAMBA GÜNKÜ GENEL GREVE HAZIRDI!..**



TÜRKLER DİSK TEMSİLCİLER MECLİSİ'NDE

DİSK'in en yığınsal eylemlerinin kararlaştırıldığı organı Genel Temsilciler Meclisi'nin toplantıları ayrı bir heyecan verirdi Türkler'e... Kemal Türkler, Nazım'ın "Burjuvazi kavgaya davet etti bizi. Davetleri kabulümüzdür" dizelerini ilk kez bu toplantılardan birinde söyledi.

## Demokrasi güçleri sessiz kalmamakta kararlı

*Kemal Türkler'in öldürülmesi haberi üzerine tüm demokratik kuruluşlar, işçi sendikaları, sosyalist partiler açıklamada bulundular, cinayeti kınadılar, faşizme karşı birlikte savaşımın önemine dikkati çektiler.*

### TİP: DEMOKRASİ GÜÇLERİ FAŞİZME MEYDANI BOŞ BIRAKMAYACAKTIR

*TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın yaptığı açıklamada, "İşçi sınıfımızın, bu saldırılara boyun eğmeyeceği görülecektir. İşçi sınıfımız, emekçi halk kitleleri, tüm demokratik güçler sürekliliği olan bir örgütlülük içinde, demokratik güçlerin tek cephesi içinde faşizme meydanı boş bırakmayacaktır." dedi.*

### TSİP: İŞÇİ SINIFIMIZIN ÖRGÜTLÜ GÜÇLERİ OYUNU BOZACAK!

*TSİP Başkanlık Kurulu açıklamasında, "İşçi sınıfımızın örgütlü politik güçleri bütün bu oyunları bozmasını bilecektir. Bu suikast aynı zamanda aylardır grev halinde olan onbinlerce Maden-İş üyesi işçiyi hedef almıştır. Grevci işçiler mücadelelerini azimle sürdürecektir. Tekellerin ve faşistlerin hevesleri kursaklarında kalacaktır." denildi.*

### DİSK: BU OLAY KARŞISINDA SUSMAYACAĞIZ!

*DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ise yaptığı açıklamada, "Kemal Türkler'in ölümü, sıradan bir ölüm değildir... Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkımız ve işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK bu olay karşısında susmayacaktır." dedi.*

### KÖY-KOOP: İŞÇİ SINIFININ KARARINA AYNE UYACAGIZ!

*Köy-Koop Merkez Yürütme Kurulu açıklamasında da, "Köy-Koop olarak ve milyonlarca emekçi köylü yığınları olarak, devrimin öncüsü işçi sınıfımızın alacağı kararlara tam olarak katılarak yerine getirecek ve bu yöndeki savaşım ilkelerini uygulayacağımızı bildiririz" denildi.*

\*\*\*

*Demokrasi güçlerinin bu kararlılığına karşın, Türk-İş başları yaptıkları toplantıdan sonra tekeli sermaye ve onun çağrılarını doğrultusunda bir açıklama yaptılar. Denizci, "Milli birlik çağrılarında hala iki partinin lideri kulak tıkamaya devam edecek mi?" dedi. Ancak, Türk-İş başlarının bu tutumu tabanı tarafından onaylanmadı ve daha ilk günden Maden-İş'le birlikte kimi yerlerde Türk-İş üyesi işçiler işi durdurdular.*



DİSK GENEL BAŞKANI KEMAL TÜRKLER 1 MAYIS'LARDA..

*Kemal Türkler, 1976 yılında ilk yığınsal 1 Mayıs kutlamasını düzenleyen DİSK'in Genel Başkanı olarak Fıneğin Bayramı'nı kutlayan yığınlara hitap etti (solda). Türkler, 1977'nin 1 Mayıs'ında da sendika yöneticileriyle Beşiktaş'tan 1 Mayıs Alanı'na birlikte yürüdü (sağda). Türkler'in 1 Mayıs yığınsal kutlamalarının gerçekleşmesinde büyük payı oldu...*



### ● Başdüşmana karşı işçi sınıfı öncülüğünde direnmek

Türkiye insanları olarak ülkemizin tarihinde görülmemiş günlerde yaşamaktayız. Bir yandan açlık paketi, öte yandan can güvenliğimiz ve ulusal bağımsızlığımız çözülmektedir. Ekonomik bunalım artarken, bu bunalımın politikadaki yansımaları gerici iktidar, reel faşizm tehlikesidir.

Emek-sermaye uzlaşmazlığı temelinde sınıf savaşımı gün geçtikçe net olarak yurdu hızla sarıyor. İşçi sınıfı politikasına kulak veremeyen, işçi sınıfı etrafında kenetlenirken, diğer yandan da kitlelerin gücünü küçümseyen ve dar grupçuklarını halka dayatmaya çalışanlar, Demirel'leri, MHP'yi hem düşman görüyorlar ve hem de onlarla hükümet önerenler de öncü politik savaşımına zarar vermekten çekinmemektedirler. Birincisi küçük burjuva "devrimciliği" bataklığında kırılığa yönelirken, ikincisi de tekellerle uzlaşma ve yükselen devrimci yığın çıkışlarını engelleme politikasını izlemektedir. Son günlerde her iki siyasi hareketin örneklerini gördük. Birisi, ilkel bir üstünlük sağlamak için toplanan DİSK'in 7. Kongresi'ni işçi sınıfının öncü politik hareketine kulak vermesin diye protesto ederken; öteki de emekçi halk yığınlarının yükselen sesine kulağını kapatıp, tek başına hükümeti düşürüp "faşizmin sirtını yere getireceğini" sanıyor. Her iki politikanın sonu iflastir.

Demirel iktidarının düşürülmesi gün geçtikçe daha da büyük bir istem haline gelmektedir. Katliamların, açlığın, dışa bağımlılığın sorumlusu Demirel iktidarının bir günü, ortalama on cana, daha fazla yurt toprağının emperyalist örgütlere peşkeş çekmeye bedel oluyor.

"Açlığa Hayır" diyerek grev alanlarına çıkan işçiler, "Evlat Acısına Son" diyen, yüreği yanan analar, can çekilen düzenin bunalımının yükünü taşımayı reddeden herkes ve tüm emekçi güçler, haykırıyor. Yaşanması, güzel, mutlu günlere ulaşmak için, işçi sınıfı, öncü politikasına sarılmaktadır. İşçi sınıfı öncülüğünde kenetlenmektedir. Gündemdeki görev, bu kavga bayrağını daha da yükseltmektir. İşçi sınıfı politikasını emekçi katmanlar arasında yaymaktır.

Ekmeğimizi, onurumuzu, geleceğimizi ve tüm dünya halklarının hakları için direneceğiz. Savaşım bayrağımızı yükselteceğiz. Tüm ulusal demokratik güçlerin, geniş emekçi halk yığınlarının direnmesinin olumlu sonucu olarak barış, ekmeğin, gül dolu günlere ulaşacağız.

**Faşizme karşı genel direniş!  
Birleş, Ulusal Demokratik Cephe!  
Yaşasın İleri Demokratik bir düzen!**

ADANA'DAN BİR İŞÇİ

### ● "Demir Üçgen Formülü"

Güneşli Dünya Gazetesi'ne Sayın yazı kurulu üyeleri, size Makina Kimya Kurumu işyerlerinde de öteki tüm KİT'lerde olduğu gibi tekelde faşistlerin yürüttüğü bir sindirme, ezme yöntemi anlatmak istiyorum. Değerlendirirseniz çok memnun olacağım.

Bu anlatacağım yöntem bir "Demir Üçgen Formülü" adını verdik. Formülün uygulanması ise son derece basit. Fabrika yönetimi, faşist sendika ya da temsilciliği, bir de polis ya da jandarma karakolu. Baskı bu üçü tarafından oluşturulur. Eğer bu baskıyı hiçe sayıp işçilerden biri ya da birkaçı başkaldırarak olursa; ya da böyle bir olasılık söz konusuysa, konuyu faşist sendika fabrika yönetimine, fabrika yönetimi de karakola iletir. Ve anında karakol fabrikada biter. "Hakkında ihbar var hemşerim" diyerek işçiyi tehdit eder, karakola götürürler. İşçiyi karakolda, karakol ile birlikte konuşulur. Biraz dayak, biraz küfür, biraz işkence ve biraz da nasihat... Bir iki gün sonra salıverilir.

Eğer baskıya karşı başkaldıran, çevreden, çevre halkından biriyse, dewaye takviye güçlerle birlikte karakol sokulur. "Demir Üçgen" in elinde takviye güç sağlama olanağı yoktur. Sokaktan tosuncukları, yarım kilo şaraba dünyasını satan lümpenleri toplayıp "işçi" diye fabrikaya doldurmak bu olanaklardan biridir. Bu "dolma" güçlerin kafasına biraz da "başbuğ" nutku üflerler, ellerine de delikli demir verilir... İş-güc, çalışma, üretim yok. Ona buna saldırı, kadına kızı sarkıntılık, sırası gelince cinayet seferlerine çıkmak, bu "doldurma" güçleri için "görev" kabul edilir. Efelencek, dayılanmak bunlar için "iş"tir. Yemiyeleri çalıştır, maaşları işler.

Tepede yönetimlerinde torunların bunlardan tek farkı, yalnız biraz tahsilli olmaları, biraz da glyim kuşamlarıdır. Yoksa kafaları aynıdır. Sendikaları bu yöntemlerle ellerinde tutmak için neleri varsa ortaya koyarlar.

Bütün bunları yığınlar için, bezninlik için anlatmadı. Biz Kırıkkale'de yıllar boyu bu "üçgen" in baskısı altında ama yılmadan, ama gerilemeden faşizme, faşist güçlere karşı sınıf onurumuz için, ulusumuz için, demokrasi için savaşıyoruz. Her gün biraz daha güçlenerek, hergün zafere biraz daha yaklaşıyoruz.

BİR MKE İŞÇİSİ





## Moskova Olimpiyatları barışı güçlendirecek



19 Temmuz günü Moskova Olimpiyatları görkemli bir törenle açıldı. Olimpiyat oyunlarına katılacak sporcuları ve izleyicileri rahat ettirecek koşulları, tüm olanaklarını kullanarak hazırlayan SSCB, aynı konukseverliği açılış töreninde de gösterdi. Törenleri izleyen dünya halkları, SSCB'nin barış, dostluk ve kardeşliğe verdiği önemi, böyle bir olaya evsahipliği yapmaktan duyduğu kıvanç, en küçüklerinden en büyüğüne dek Sovyet çocuklarının gösterilerinde, Sovyet halklarının danslarında izlediler. Sovyet toplumunun örgütlülüğü, kolektif çalışma anlayışı, insana verdiği değer daha ilk günden olimpiyatlara yansdı. Tüm insanlık bir kez daha sosyalizmin gücünü gördü.

Dünya halkları Moskova 80'i yaşarken, bugüne nasıl gelindiğini de unutmuyorlar. SSCB'nin Moskova 1980 Olimpiyatları için talip olduğu günden bu yana, başta ABD olmak üzere emperyalistler olimpiyatları baltalamak için ne olanaklı ise yaptılar. 1979 sonundan başlayarak da, özellikle Afganistan olaylarını bu amaçla kullandılar. Ancak, ABD'nin bağlaşıklarının kimileri de içinde olmak üzere, tüm insanlığın barış ve kardeşlik isteği, kapitalist dünyadaki pek çok politikacının sağduyusu Carter'ın saldırgan politikasına üstün geldi.

ABD emperyalizmi son günlere dek baltalama girişimlerini sürdürdü. ABD Temsilciler Meclisi, olimpiyatlara katılmasını engellediği 650 Amerikalı sporcuyla altın madalya dağıtılmasına karar aldı. Olimpiyatları birkaç gün kala, ABD'de "mini olimpiyat" adı altında göstermelik bir spor gösterisi düzenledi. Ve şimdi de Moskova 80'e sporcularıyla değil, "CIA takımı"yla katılıyor. Bir İngiliz gazetesi-ne göre olimpiyatları engellemek için 3.5 milyar lira harcama yapan CIA, şu anda Moskova'da turist adı altında pek çok görevli bulunduyor.

Bilindiği gibi ülkemizde de, Carter'ın politikasını onaylayan Demirel yönetimi olimpiyatları boykot kararı aldı. Türkiyeliler sporcular, bu usaklık politikası yüzünden olimpiyatlara katılmıyorlar. Bu kararın gözden geçirilmesini isteyen Amatör Sporcular Derneği'nin yürüttüğü kampanya, halkımızın çoğunluğunun Demirel yönetiminin kararını olumsuz bulduğunu gösterdi.

Dışişleri Bakanlığı, SSCB Olimpiyat Komitesi'nin davet ettiği Türkiyeliler sporcuların da, "ABD'deki mini olimpiyatlara katılmamak" gerekçesiyle, Moskova'ya gitmelerini engelledi. Toplama bir sporcu takımı, laf olsun diye ABD'ye gönderildi. ASD, Demirel yönetiminin sporcuları ABD ile SSCB arasında seçim yapmaya zorlayan tavırını kınadı; ulusal sporcular komitesi başkanı Mehmet Terzi, ABD'deki "milli olimpiyatlar"a katılma önerisini reddetti.

Böylece, Moskova Olimpiyatları'na katılan 84 ülkenin sporcuları, ABD'nin ve onun saldırgan politikasını onaylayan Çin, FAC, Şili, Japonya gibi birkaç ülkeyle birlikte Türkiyeliler sporcuları da aralarında göremeyecekler. Emperyalizmin barışı baltalayan politikası sonucunda bu ülkelerin sporcuları böylesine görkemli bir gösteriyi yaşayamayacak; bu ülkelerin halkları kimi ünlü sporcularının kazandığı ödülleri onurunu paylaşamayacak.

Ancak, Moskova'da Olimpiyat Meşalesi yandırdığı sürece tüm barışsever insanlık uluslararası kardeşlik ve dostluğun coşkusunu bir kez daha yaşayacak. Dünya barışseverleri, ülkemizdeki barış ve demokrasi güçleri Moskova 80'in barış ve dostluk ateşinin dünya barış hareketini güçlendireceğine, soğuk savaş kıskırtıcılarına, emperyalizmin saldırgan politikasına karşı daha geniş yığınları bir araya getireceğine inanıyorlar.



1976'da MPLA, karşı devrimcilerden geri aldığı bir kentte sevinçle karşılanıyor.

# Angola



Bir süre önce Angola'ya saldıran ırkçı Güney Afrika orduları geri püskürtüldü. Emperyalizmin, NATO ülkelerinin, İsrail siyonistlerinin desteklediği bu silahlı saldırı ve işgal, Angola'nın tüm kentlerinde ve bölgelerinde düzenlenen gösterilerle protesto ediliyor.

## ● EMPERYALİSTLER GÜNEY AFRİKA'YI DESTEKLİYOR!

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün yasaklarına karşı emperyalist devletler Güney Afrika rejimini askersel ve ekonomik yönden destekliyorlar. Güney Afrika onlar için iki açıdan önemli:

● Güney Afrika ırkçı rejimi, Afrika'nın bağımsız devletlerine, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı emperyalizmin vurucu gücünü oluşturuyor.

● Ülkenin ve Namibya'nın toprakları üzerinde faaliyet gösteren yüzlerce emperyalist tekelin sömürsünü ırkçı baskılarla güvence altına alıyor.

Afrika anakarası, uranyum, bakır, kobalt, krom, platin gibi çok önemli ve zengin kaynaklara sahip. Bunların

## LATİN AMERİKA'DAN...



## ● El Salvador'da halk kurtuluş ordusu kuruluyor

El Salvador'da Salvador devriminin tek politik liderliği oluşturuldu. Tüm askersel operasyonları gerçekleştirecek olan Salvador devriminin Kurmay heyeti, Salvador Komünist Partisi Genel Sekreteri Jorge Sifakis Hualde, Farabundo Martí Halk Kurtuluş Kuvvetleri lideri Salvador Cayetano Carpio, Devrimci Halk Ordusu lideri Joaquín Villabos ve Ulusal Devrimci Direniş Hareketi Ernesto Jovel'den oluşuyor.

Tek politik liderlik, yaptığı açıklamada bu birleşmenin "tek liderlik, tek askersel program, tek komuta ve tek ulusal ve uluslararası çizgilye sağlamayı" amaçladığını vurguladı; ve ancak böyle bir bütünleşmenin Salvador Halkını sonul utkuya ulaştıracağını, devrimci demokratik bir hükümetin kurulmasına olanak yaratacağını ve köklü politik, ekonomik ve toplumsal dönüşümlerin gerçekleştirilmesini güvence altına atacağını savundu.

Tek politik liderliğin Halk Kurtuluş Ordusu'nu desteklemek ve katılmak üzere tüm halka yaptığı çağrı yanıtını buluyor. Şimdi Salvador halkı her yerde halk milislerine, gerilla kuvvetlerine ve ülke çapında harekete hazırlanan Kurtuluş Ordusu'na katılıyor. Daha geçtiğimiz günlerde Gerici Cunta'nın birliklerinden kimileri Halk Kurtuluş Cephesi'ne katıldı.



## ● CIA'nın kanlı eli Jamayka'da

ABD emperyalizmi, CIA ve IMF aracılığıyla Jamayka hükümetinin düşürülmesini tezgahlıyor. Ülke içinde sağladığı işbirlikçileriyle saldırı, provokasyon ve terörün gücünü artırıyor. ABD'yi buca saldırganlaştırıyor. Çocukleri on başta gelerek bir dev yönetiminin Karayip bölgesindeki emperyalist konumudur. Bölgedeki antiem-

## ● Nikaragua'da devrim bir yaşında

Nicaragua, devriminin birinci yılını, bir yandan ABD emperyalizmiyle savaşımını sürdürerek, öte yandan da ülkesini yeniden kurma sürecini hızlandırarak kutluyor. ABD, Honduras'ta gerici Somoza taraftarlarına ait otuz kadar paralı asker eğitimi kampını destekliyor. ABD'nin provokasyonlarına karşı devrimi korumak amacıyla her mahalle ve işyerinde Sandinista Savunma Komiteleri kuruluyor. 1980'i cehaletle savaş yılı ilan eden Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi ve Kurucu Hükümet bugüne kadar 900.000 Nikaragua'lyaya okuma yazma öğretti.



peryalist savaşımını desteklemesi, Sosyalist Küba ile işbirliği yapması, Kübalı öğretmen ve sağlık elemanlarının ülkenin gelişmesi için Jamayka'da bulunmaları ABD'yi korkutmaktadır. Geçen sene IMF'nin dayattığı ekonomik koşullara yurtsever Manley yönetiminin karşı çıkmasından sonra, ABD'nin uygulamaya soktuğu ekonomik ve politik baskı ve yıpratma kampanyası bu gün Jamayka halkının bağımsızlığını tehlikeye düşürecek boyutlara ulaşmıştır. Manley'nin 1980'de özgür seçim yapacağına ilişkin emsinden sonra, ülke içindeki CIA ajanları ve maşaları Seaga muhalefetinin örgütledikleri faşist saldırılar sonunda yüzlerce kişi öldü. Geçtiğimiz günlerde bir provokasyon sonucu ateşe verilen İhtiyarlar Evi'nde 146 ihtiyar diri diri yandı. Bunun ardından ordu içinde bir darbe girişimi ortaya çıkarıldı. Bütün bunlara güzel bir yanıt olarak Jamayka halkı sokaklara döküldü ve Manley yönetiminin antiemperyalist, yurtsever tavırını desteklediğini ve emperyalizmi lanetlediğini haykırdı. Gerçek yurtsever Jamayka halkı, gerekse başta Küba olmak üzere belge devrimci güçleri özgürlüğe ulaşan bu kanlı elle-re geçit vermeyecektir.

uyarılmasına kulak asmayan, hatta darbe hazırlığı içindeki generaller hakkında soruşturma yapan İçişleri bakanının elindeki dosyalara el konmasına sessiz kalan başbakan, şimdi darbecilerin elinde! Geçtiğimiz yıl cesitli darbe girişimlerinin, yığınsal direnişlerin başarısızlığı uğratılmasından sonra sol güçlerin gecici başbakan olmasına razı oldukları Bayan Gueller, parayı devlette ederecek, IMF ile uzlaşma yolları arayarak, fiyat artışlarını önlemeyerek yığınların tepkisini çekmiş, bu arada ABD'nin 35 bin ton kalay stokunu dünya piyasasına sürmesiyle (kalay Bolivya'nın en önemli dışsatım ürünüdür) ekonomik güçlükler artmıştır.

Şimdi halk yığınları tekrar barikatlara çıktı. Üç yıldır üst üste seçimleri kazanan ama cesitli manevralarla hükümeti kurması engellenen sol blok, genel direniş çağrısı yaptı. Bolivya proletaryasının en militan kesimi maden işçileri, bölgelerine orduyu sokmamak için direniyor; direniş, başkent de içinde tüm ülkeye yayılıyor.

## ● Küba halkı

haklılığını kanıtladı!

Nisan ayı içinde Sosyalist Küba'dan "özgürlüğe" kavuşmak için kaçanlara kollarını açıp büyük yağgara koparan ABD yönetimi, şimdi de bunları sınır dışı etmek istiyor. Eyyaz Saray basın sözcüsü, gelenlerin çoğunun homoseksüel ve suçlu olduğunu, bunların ABD'de kalmalarına izin verilmeyeceğini açıkladı. Ardından Carter, ABD'nin topluma zarar veren suçluların çoğluğu olduğunu söyledi ve Küba'yı bu serserileri kasıtlı olarak göndermekle suçladı. Oysa Castro ve Küba halkı, daha ilk günden, gitmek isteyenlerin serseri hırslarını, asalak ve ahaksız olduğunu ve toplum artıklarına Sosyalist Küba'da yer olmadığını tüm dünyaya ilan etmişti. Başından beri ABD emperyalizminin insan hakları maskesi altında yatan Sosyalist Küba'ya ve kazanımlarına saldırı idi. Şimdi bu maske düştü, yalın ortaya çıktı.

## ● Bolivya'da yığınlar faşist darbeye karşı direniyor

Bolivya halkının yıllar boyunca faşist rejime karşı sürdürdüğü kanlı savaşına dayanarak yönetime gelmiş olan liberal hükümet bu cesteğin devamını sağlayacak önlemler almak yerine faşistlerle işini kolaylaştıran bir politika izleyerek, yığınların ekonomik çıkarlarına aykırı uygulamalara girerek kenti sonuna hazırladı. En gerici Bolivya çevrelerinin temsilcisi olan, Pentagon ve CIA ile sıkı bir bağda bulunan, emperyalist yönetiminin darbe hazırladığını karşı birsey yapmayan, yığınların bu konudaki



# halkı, Güney Afrika birliklerini kovdu...

önemli bir bölümü emperyalist tekel-lerce talan ediliyor. Örneğin ABD kobaltın % 41'ini Afrikadan sağlıyor. Amerikan tekelleri bunların üretiminde önemli bir paya sahip.

Afrika anakarası içinde Güney Afrika'nın yeri ise doğal zenginlikler açısından özel öneme sahip. Ayrıca, Afrika kıtasının en gelişkin sanayii burada. Altın, elmas, uranyum, kömür gibi üretiminde dünyada en bas sralarda yer alan Güney Afrika Afrika anakarasında ki toplam üretimin % 22'sini, çeli üretiminin % 75'ini, elektrik enerjisininin % 60'ını gerçekleştiriyor.

ABD, birçok madenlerde gereksiniminin üçte birini Güney Afrika'dan sağlıyor ve bu tür ürünlerde Güney Afrika'nın hemen hemen tek alıcısı durumunda.

Emperyalist devletlerin Güney Afrika'daki yatırımları ve sömürleri çok büyük boyutlarda. ABD tekelleri, bu ülkeye 3 milyar dolarlık yatırım yapmış durumdadır. İrkçi rejim, işçi ücretlerini düşük tutarak tekellerin çıkarlarını koruyor, emekçi yığınlar üzerindeki sömürüyü katmerleştiriyor.

Afrika anakarasında emperyalizme,

sömürgecilğe, sömürüye karşı verilen savaşımın hızla yükselmesi, Angola'da, Etiyopya'da, Mozambik'te sosyalizmi amaçlayan rejimlerin kurulması karşısında, sömürülerinin sona ereceğinden korkan emperyalistlerin saldırganlıklarının artması boşuna değil... ABD'nin Angola'ya karşı sürdürülen saldırılarda karşıdevrimci grup ve çeteleri destekleme yönünde karar alması, devlet başkanına bu konuda yetki tanınması hiç de boşuna değil. Emperyalistler, bu kıtadaki çıkarlarını korumak amacıyla yeni girişimler peşindedir.

## • NATO'NUN FAALİYET ALANINI GENİŞLETME

Güney Afrika ırkçı rejimini ve anakaradaki öbür gerici rejimleri bağımsızlık ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı bir vurucu güç olarak kullanmış olan emperyalist devletler, şimdi NATO'yu da devreye sokmak, NATO'nun "faaliyet alanı"nı Ortadoğu ve Afrika'ya genişletmek istiyorlar. 1978 Mayıs'ında Washington'da yapılan NATO doruğunda ele alınan konulardan biri bu olmuştur. Ayrıca, Afrika'da NATO uzantısı bir pakt kurma çabalarını hız-

landırıyorlar. NATO planlarına göre bu paktın belkemiğini ırkçı Güney Afrika rejimi oluşturacak ve Latin Amerika'nın gerici faşist diktatörlükleri de bu pakt içinde yer alacak. Bu paktın, Basra Körfezi'nden Atlas Okyanusu'na giden deniz yolunu da denetlemesi amaçlanıyor. İhtin Okyanusu ve Asya'yı saran emperyalist askersel ağ içinde de ABD Güney Afrika'ya önemli bir yer ayırıyor. Güney Kore-Japonya - Yeni Zelanda - Avustralya - Diego Garcia Adası - Güney Afrika - Kenya - Somali - Umman çizgisinden oluşan bu ağ Türkiye üzerinden NATO'ya bağlanıyor.

Öte yandan emperyalistler, uyduları Güney Afrika rejimini güçlendirebilmek için her türlü askersel yardımı yapıyorlar bu ülkeye... Güney Afrika Cumhuriyeti ırkçı parlamentosu, bu yılki bütçede silahlanma harcamalarına 2.5 milyar dolar ayırdı. Bu miktar 1967-1977 arasındaki toplam harcamalarının 3 katı!

Güney Afrika, elindeki silahları ya emperyalist devletlerden, İsrail ve Çin gibi onların bağışlarından alıyor, ya da onlardan sağladığı patentlerle kendisi üretiyor. Bu devletlerin sağladığı teknoloji ve hammaddelerle atom bombası üretmek için denemeler yapıyor.

NATO'nun askersel uzmanları, ırkçı orduyu eğitmek için ülkeye doluyor. ABD'de çıkan Newsweek dergisi, ırkçı orduların Angola'ya yaptıkları son saldırıda, ellerindeki yeni silahları "denediğini" açıkladı.

## • İRKÇİLİĞİN VE SÖMÜRGEÇİLİĞİN SON KALESİ DE ÇÖKECEK

Koşullar sürekli olarak Güney Afrika ırkçılarının aleyhine gelişiyor... Soweto ayaklanmasının yıldönümünde bütün ülkeyi ırkçılığa karşı protesto eylemleri sardı. İran devrimi petrolünün % 90'ını Şah'tan satın alan ırkçı rejimi güç duruma soktu. Zimbabve halkının ırkçılığa karşı utkusu Güney Afrika rejimini bir bağıştıktan, tampon bir rejimden yoksun bıraktı. Bugün ırkçı rejim ABD ve NATO'nun çok yönlü "yardımlarıyla" ayakta duruyor.

Temmuz ayının başında yapılan Afrika Birliği Örgütü'nün son doruk toplantısında, ırkçılığa, sömürgecilğe, emperyalizme karşı verilen savaşımında Afrika ülkelerinin daha sıkı işbirliği yapmaları ve Güney Afrika ırkçı rejimini uluslararası planda daha da yalıtılmaları kararı alındı. Bilindiği gibi 1963'den bu yana çalışmalarını yürüten Afrika Birliği Örgütüne, Güney Afrika ve Namibya dışındaki tüm Afrika ülkeleri üyedir ve ayrıca bu ülkelerdeki kurtuluş hareketlerinin de üyelik statüsü vardır.

Ayrıca son olarak toplantısında Afrika Birliği Örgütü, Güney Afrika ırkçı rejimini Birleşmiş Milletler yasaklarına karşı destekleyen emperyalist ülkeleri teshir etmek, Angola'ya dayanışmayı yükseltmek, Namibya'nın 1980 yılı içinde ırkçıların işgalinden kurtulup, bağımsızlığa kavuşması için çaba harcamak, ulusal kurtuluş hareketlerini daha fazla yardımcı olmak kararlarını aldı. Bölge ve dünya barış ve güvenliği, kıtadaki ulusal kurtuluş hareketlerinin güçlenmesi açısından büyük önem taşıyan bu kararlar bütün dünyada onay ve destek buldu.

## • EMPERYALİZM TÜRKİYE'Yİ DE GÜNEY AFRİKA GİBİ KULLANMAK İSTİYOR

Uluslararası planda değişen güçler dengesi sonucu emperyalistler doğrudan değil uyduları aracılığıyla saldırıyı çıkarlarına daha uygun görüyor. Afrika'da, Güney Afrika'yla gerçekleştirdiğini, Ortadoğu'da İsrail aracılığıyla yapıyor...

Emperyalizmin bu taktiği Türkiye'yi yakından ilgilendiriyor. Emperyalizm, NATO, Türkiye üzerindeki baskılarını, onu tümüyle uydusu haline getirmek, onu Ortadoğu halklarının özgürlük savaşımını ezmek amacıyla kullanmak istiyor. Bunun için, Türkiye topraklarında saldırı üsleri bulunduranın ötesinde, çok yönlü dayatmalarla Türkiye'yi bölgedeki ilericı rejimlere karşı girişilecek bir saldırıda aktif bir biçimde kullanmanın hesabını yapıyor.

İşte NATO'cular, barış düşmanları, yurdumuzu, halkımızı böyleli tehlike-i serüvenlere sürüklemeye çalışıyorlar. NATO'nun ve onun ülkemizdeki işbirlikçilerinin saldırı politikasına, silahlanma harcamalarının artırılmasına, iki-ki kölelik anlaşmalarına ve üslerimize karşı savaş en etkin biçimde yürütmenin denli güncel olduğu emperyalizmin Güney Afrika macerasında bir kez daha sergilenmiş oluyor.



## • Mısır'ın ihanet politikası protesto edildi

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün Kopenhag'da düzenlenen Kadın Konferansı'nda Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın eşi Cihan Sedat söz almca pek çok delegasyon salonu terketti. Daha önceden kararlaştırılan protesto hareketine sosyalist ülkelerin, FKÖ'nün, Arap ülkelerinin ve Türkiye'nin delegasyonları da içinde birçok ülke katılırken; Çin Halk Cumhuriyeti delegasyonu salonda kaldı. Daha sonra yayımlanan bir deklarasyonda, Mısır'ın Camp David ihanet anlaşmasını imzalayarak Filistinli kadınların haklarını çiğnemesinin bu hareketle protesto edildiği bildirildi.

## • Afganistan'da karşı devrimci bir çete hükümet saflarına geçti

Kabul yakınlarda devrimci hükümete karşı çıkan bir çete, şimdiye kadar tehdit yoluyla hükümete karşı savaşmaya zorlandıklarını açıklayarak hükümet saflarına geçti. Çete başkanı, "bazı çevrelerin", erkekleri, ailelerini öldürmekle tehdit ederek hükümete karşı savaşa zorladıklarını, sivil halka saldırtıklarını, tarlaları, okulları yakmaları için baskı yaptıklarını açıkladı; ve bundan böyle hükümetin politikasını tamamen desteklediklerini bildirdi. Hükümete karşı gelen çetelerle savaşmak için hükümetten silah istedi.

## • İran'da Şah'ın kalıntıları devlet ve orduda temizleniyor

İran devrim lideri Ayetullah Humeyni'nin direktifiyle Şahlık diktatörlüğü yanlısı unsurların devlet, üniversite, radyo, televizyon gibi kurumlardan temizlenmesine başlandı. Gerici bir darbe girişiminin ortaya çıkarılmasıyla ordu içindeki gericilerin tasfiyesinin hızlandırılması İran devrimi açısından önem taşıyor. Bu arada, Dışişleri çevrelerinde İran'dan kaçıp Türkiye'ye sığınan iki darbeci subayın İran'a değil ABD'ye verileceği konusundaki görüşler, Demirel yönetiminin İran ile iyi ilişkiler içinde olmak istediği savlarının yalan olduğunu, Amerikan emperyalizminin İran devrimine, Ortadoğu'daki kurtuluş savaşlarına karşı düşmanlık politikasını adım adım izlediğini bir kez daha sergiliyor.

## • İngiltere işçi sınıfı silahlanmaya karşı çıkıyor

Hindistan Dışişleri Bakanı, ülkesinin Kamboçya Halk Cumhuriyeti'ni resmen tanıdığını ve en kısa zamanda iki ülke arasında diplomatik ilişkilerin kurulacağını bildirdi. Böylece, Hindistan halkının ezici çoğunluğunun istemi olan Kamboçya'ya ilişki kurma gerçekleşecek, Kamboçya halkı bölgede yeni bir destek kazanacak, Uzakdoğu Asya'da emperyalizme karşı barış hareketi güçlenecek.

## • Hindistan, Kamboçya Halk Cumhuriyeti'ni resmen tanıdı

İngiltere'de sendikalar nükleer silahlanmaya karşı savaşımını güçlendiriyor. 2 milyon üyesi bulunan İngiltere Ulaşım İşçileri Sendikası nükleer silahlanmaya karşı kararlı bir savaş yürütmenin sendikaların başta gelen ödevi olduğunu, İngiltere'ye yeni nükleer roketler yerleştirilmesinin önlenmesi, bu amaçla Thatcher hükümetinin politikasına karşı çıkılması gerektiğini belirtmiş ve tüm sendikaları barış, güvenlik ve silahsızlanma için savaşımını güçlendirmeye çağırmıştır. 250 bin üyesi olan Maden İşçileri Sendikası'nın kongresinde de sendika başkanı silahlanmaya karşı savaşta eylem ve güç birliğinin sağlanması için tüm politik görüş ayrılıklarının bir yana bırakılmasını zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Haziran ayı içinde onbinlerce kişinin katıldığı gösterilerde İngiltere işçi sınıfı Thatcher hükümetinin silahlanma politikasını protesto etti.



## • ABD-Çin dostluğu gelişiyor!

Geçtiğimiz günlerde Japonya'nın başkenti Tokyo'da ABD Başkanı Carter ile Çin Başbakanı Hua Guo Feng uzun bir görüşme yaptı. Amerikan emperyalizmi ile Maoçu hegemonyacılığın askersel-politik girişimlerinin eşgüdümleştirilmesi, antisovyetizm, yumuşamayı baltalama ve silahlanmayı artırma, ulusal kurtuluş hareketlerini engelleme temeline işbirliği konular ele alındı. Carter-Feng görüşmesinden kısa bir süre önce de, ABD, Çin'e kimi silahların satışına başlamıştı.

## Angola halkı toplumsal ilerleme yolunda

**Halk Cumhuriyeti Angola, 1975'de bağımsızlığını kazanmış, 5 yaşını henüz doldurmuş gençcecek bir ülke... Halkı da genç. Portekiz sömürge egemenliği döneminde, güneşin doğuşundan batışına dek kölece çalışan bu insanların çok azı uzun yıllar yaşama şansını elde edebilmiş. 6 milyon nüfuslu Angola'da, nüfusun % 42'si 15 yaşın altındaki çocuklardan oluşuyor.**

### • EMEK PARTİSİ'NİN KURULMASI

1975'den bu yana zor görevleri adım adım aşan Angola halkı, sosyalist ilkeler temelinde barışçı bir yaşam kurmaya çalışıyor. 1977'de, Angola'da kurtuluş hareketinin öncü örgütü MPLA, bir kongre oynayarak Marksist-Leninist Emek Partisi'ne dönüştü ve sosyalist gelişme yolunu seçti. Sosyalizme yönelişin güçlenmesinde partinin örgütlenmesi önemli bir yer tutuyor. 1979 yılı sonunda partinin 8.000 üyesi ve bir o kadar da aday üyesi olmuş. Parti toplantılarında üretimin artırılması, iş disiplininin geliştirilmesi konuları üzerinde titizlikle duruluyor. Ayrıca parti, üyelerini ideolojik olarak donatma açısından Marksist-Leninist eğitim okulları açıyor. Yünlüsal örgütler kuruluyor; Angola İşçileri Ulusal Birliği, yarım milyon insanı kucaklıyor.

Angola'nın düşmanları, MPLA'nın lideri Agostinho Neto'nun ölümünün Angola devrimcilerini karışık hale sokacağını umut ediyorlardı. Ancak, Angola halkı liderlerinin ölümünde verdikleri söze uygun hareket ediyor; sosyalizmi hedefleyen gelişme yolunu izliyor; partinin Marksizm-Leninizm'e dayalı birliğini geliştiriyor.

### • EKONOMİK-TOPLUMSAL YAŞAM

1975 yılında bağımsızlık kazanıldığında, savaştan çıkmış olan ekonomi hemen hemen tamamen yıkılmış durumdaydı. Bu nedenle, onarım aşamasının ana hedefi 1973 yılının üretim düzeyine ulaşmak ve halkın temel gereksinimlerini karşılamak olarak belirlendi.

Tarımın üretiminde Angola'da hızlı adımlar atıldı. Angola'da şimdiden 120 üretici kooperatifi ve

580 köylü birliği kurulmuş bulunuyor. Bu birimlerin şimdiye kadar yaptığı üretim, kooperatifleşmenin getirdiği geniş olanakları ortaya koydu, olumlu sonuçlar verdi. Halk hükümetinin toprağı köylülere vererek onları feodal boyunduruktan kurtarmasından sonra da, yüzlerce yıllık kırsal yapılar değişmeden kalabilmiştir. Ama kırdan başlatılan kooperatif hareketi bu gerikalmışlığın da istesinden gelineceğini ortaya koyuyor.

Sanayi alanındaki görev ise, ulusallaştırılmış sektörün ekonomisinin öncü sektörü durumuna gelmesini sağlamak ve üretimde güçlü bir artış gerçekleştirmek olarak belirlendi. Bugün devletleştirilmiş işletmeler üretimin % 40'ini gerçekleştiriyor. Bir yıl önce düzenlenen sosyalist yarışma hareketine 128 işletme katılarak başarıları sonuçlar sergilediler; elektrik enerjisi, elmas, kumaş, ayakkabı vb. üretimi önemli bir ölçüde arttı. Özellikle, Angola ekonomisinin en önemli dalı olan petrol endüstrisinde, Angola tarihinde ilk kez olmak üzere 10 milyon ton petrol üretildi.

1979 yılı, aynı zamanda "teknik personel eğitimi yılı" ilan edilmişti. Angola ekonomisine birçok uzman kazandıran eğitim kampanyalarına, okuma-yazma bilmezliği ortadan kaldırmak için ülke çapında sürdürülen çalışmalar da çok büyük katkı yaptı; yalnızca son üç yıl içinde 400 bin Angolalı okuma-yazma öğrendi. Hâlâ ülke nüfusunun yaklaşık dokuzda biri okuma-yazma kurslarına devam ediyor.

1980 yılının önemli olaylarından biri, Ulusal Halk Meclisi'nin açılışı olacak. Bu olay yerel yönetim organlarının kurulmasını ve sömürgecilik döneminden devralınan eski bürokratik aygıtın ortadan kaldırılmasını sağlayacağı için, Angola halkı açısından büyük önem taşıyor.

Angola halkı yeniden-kuruculuk çalışmalarında yalnız değil. Sovyetler Birliği başta olmak üzere sosyalist ülkelerin ve tüm antiemperyalist güçlerin Angola halkı ile, sömürgecilğe karşı savaş yıllarında başlayan dostluk ve dayanışması yeni bir topluluk kurma uğraşında da sürüyor.

Bütün bunları gerçekleştirdiği içindir emperyalistlerce "suçlu" görülüyor ve "cezalandırılması" gerekiyor.



## güneşli dünya'ya

### ● Köylüler! Düşman ortak düşmandır!

Açlığa hayır demek için çıktığımız grevde omuz başımızda gördüğümüz köylüye sesleniyoruz. 93 gün boyunca yapılan sıcak dayanışmayı duyurmak istiyoruz. Köylülerimiz çok iyi biliyor ki düşman işçi sınıfı değildir. Düşman Sabancı'lar, Koç'lar, Jak Kamhi'ler, Özkat Holding'lerdir. İşçi-köylü bağlaşıklığını kırmak için yaptıkları oyunlar eskimiştir. Artık onlar için yeni oyunlar gereklidir. İşte bizim ürettiğimiz, fiyatı 300.000 lira olan traktörü size 700.000 liradan satmaktadırlar. Buna gerekçe olarak da işçilerin ücretleridir, sendikalarıdır diyorlar. Oysa sizin üretmiş olduğunuz soğanın maliyeti 20 liradır; onu bize 100 liraya satıyorlar ve böylece biz size, sizi bize düşman etmek istiyorlar. İşçi-köylü bağlaşıklığını koparmak isteyenler, holdingler, bizim ürettiğimiz malın değerini kendileri biçiyorlar. Köylülerin, sizin karda-kışta, soğukta, çoluğunuz, çocuğunuzla ektiğiniz, biçtiğiniz mala kim değer biçiyor? Onları kim pazarlıyor? Neden kendi malımıza onlar sahip çıkıyor? İşte bizim de ürettiğimiz mala onlar sahip çıkıyor. Bu ortak kavranın ışığında, istemlerde birleşiyoruz. Düşman ortak düşmandır. Yani seni bana, beni sana düşman edenler onlardır: BMC patronları, Eczacıbaşı'ları, Koç'lar, Sabancı'lar. Yaşamı üreten bizlerin değerini onlar biçiyor.

EGE ENDÜSTRİ'DEN BİR İŞÇİ

### ● Adel işçileri sokağa atılmaz

Ölkemiz zor bir dönemde yaşıyor. Amerikalı, sıkıyönetimci, holdingçi Demirel, ekonomik politikasıyla, "gölge başbakan" Turgut Özal ile yaşamı zindana çeviriyor. Yüzlerce binlerce işçiyi açlıkla karşı karşıya bırakıyor. Tekellerin, holdinglerin sözcüsü Demirel'in ekonomik alandaki politikası, politik alanda baskılar ile oluyor. Amerika ile yapılan ikili kölelik anlaşmaları Parlametodan geçirilmek, Eşel-Mobil, Savaş ve Buhran Halli Yasası, Özel Birlik Yasaları dayatılıyor. Özellikle 600.000 işçinin toplu sözleşmede, 60.000 işçinin grevde olduğu bu dönemde iktidarın bu gerici faşist dayatmaları raslantı değildir.

Ölkemizdeki bütün bu dayatmalar, gelişen işçi sınıfı hareketini, gelişen sınıf ve kitle sendikacılığı hareketini kırmak içindir. Bunun en son ve çarpıcı örneğini Anadolu Holding'e bağlı Kartal'da kurulu bulunan Adel Kalem Fabrikası'nda yaşadık. Adel'de Ağaç-İş Sendikası'na bağlı 350 kişi çalışmaktadır. İşyeri temsilcileri sınıf ve kitle sendikacılığını savunarak, işçi sınıfının birliğini savunarak ilirli işçilerdir. Anadolu Holding ve Ağaç-İş Sendikası İstanbul Şube Başkanı ve sendika Genel Başkanı elele vererek, işyeri baştemsilcisi Tuncer Dura, Meral Gürbüz, Bayram Taşdemir ve Yakup Kılıç'ın temsilcilik ve iş akitlerini, 20 Haziran 1980 günü iş kanununun 13. maddesi ile iş barışını bozmak suçundan feshediyor.

Temsilcilerin asıl atılma nedeni ise, sınıf sendikacılığını savunmak; aynı holdinge bağlı Maden-İş Sendikası'nın grevde olduğu Motor işçileriyle yakın bir dayanışma içine girmeleri, onlara yiyecek sağlanmalarıdır.

Bütün bu saldırıların kaynak noktası holdinglerin tekellerin sözcülüğünü yapan Demirel yönetimidir.

Bu saldırılar Adel işçilerini yıldırma, yıldırılmaz, çelikten birliğini bozamaz.

Biz Adel işçileri diyoruz ki Anadolu Holding'in Adel müdürünün ve uzlaşmacı sendika başkanının oyunları boşa çıkacak, Adel işçilerinin birliği sağlanacak, Ağaç-İş için dedi sınıf ve kitle sendikacılığı tabanı yok edilemeyecek, işyerinde kalıcı hakların yer aldığı, işçilerin söz hakkına sahip olduğu toplu sözleşme yapılacak. Adel işçilerinin grevci işçilerle dayanışmasını hiçbir güç engelleyemeyecek.

Yaşasın Adel işçilerinin çelikten birliği. Yaşasın demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı mücadelemiz!

ADEL KALEM'DEN  
BİR GRUP İŞÇİ

### ● Siirt'te antidemokratik uygulamalar

İstanbul Üniversitesi'nde 6 gencin öldürülmesi ile sonuçlanan 16 Mart faşist kurumu ülkenin dört bir yanında olduğu gibi, Siirt'te de tüm ilirli, yurtsever güçlerce yığınsal bir biçimde protesto edilmiştir.

Bu faşist kurumu protesto eylemine aktif olarak katılan Siirtli ilirli yurtsever öğretmenler, şimdiki faşist ilirlikçisi, halk düşmanı Demirel'in bakanı Feriyye tarafından cezalandırılmak istenmektedir. Bu amaçla 33 öğretmen açığa alınmış, 17 öğretmen ise Yozgat, Erzurum, Maraş gibi faşistlerin etkin oldukları illere sürgün edilmiştir. Bu öğretmenlerin yeri ise faşist kadrolarla doldurulmak istenmektedir.

Millî Eğitim Bakanı'nın bu öğretmen düşmanı, insanlık dışı uygulamaları, baskı ve kıyımlar, ilirli yurtsever öğretmenler, demokratik kamuoyu tarafından nefretle sert tepki ile karşılanıyor.

Siirt'te Birlik Dayanışması, Özgürlük Yolcu, Devrimci Demokrat öğretmenler, öteki demokratik güçlerin desteğinde hep

Bundan bir süre önce basında, bir ABD gazetesi olan *Washington Post*'dan naklen, Sovyetler Birliği'nde Volga nehri kıyısında Togliatti, Gorki ve Kama kentlerindeki otomobil fabrikalarında çalışan 200-300 bin işçinin "kötü yemeklerin ve ağır çalışma koşullarının değiştirilmesi isteğiyle" direnişe geçtikleri haberi çıktı.

Hatta *Cumhuriyet*'in köşe yazarı Ergun Balcı bile, kimi Sovyet yetkililerinin aynı günlerde Volga kıyılarına ziyaret etmelerini ve yine SSCB ajanslarının böyle bir haberi yalanlamasını greve kanıt olarak göstermeye çalıştı. Oysa aynı günlerde bir başka haber yer alıyordu SSCB ajanslarında: "Grev olduğu" söylenen Togliatti fabrikasının işçileri 1980 yılı üretim hedeflerini ilk altı ay içinde tamamlayarak 400 adet defazadan otomobil üretmişlerdi; Kama fabrikasında 95 tonluk yeni tip dev bir kamyon, Gorki fabrikasında ise yeni tip bir binek otosu geliştirilmişti. Evet, Sovyet yöneticileri gitmişlerdi o günlerde bu bölgeye; çünkü bu fabrikaların işçileri ürettiklerinden ötürü başarı ödülleriyle layık görülmüşlerdi.

### BURJUVAZİ YALAN SÖYLÜYOR

Kapitalist ülkelerdeki emekçi yığınlar ve onların sendikaları iş güvenliği, çalışma süresi, izinler, sağlık hizmetleri gibi konularda kalıcı kazanımlar elde etmek için dişe diş grev boyurlarında direniyorlar...

Burjuvazi bir yandan, filen bu istemler konusunda hiçbir ödüne yanaşmamak için elinden geleni yapıyor, bu istemleri olamayacak, yapılamayacak şeyler gibi göstermeye çalışıyor. Grev ertelemelerine, grev kırıcılığına girişiyor. Bir de, her boydan ve soydan yalanlarına, sosyalist ülkelerdeki işçi haklarını ve sendikaları karalamaya çalışıyor.

İşte, Türkiye'de onbinlerce işçinin greve çıktığı, yüzbinlercesinin toplu sözleşme döneminde bulunduğu bir sırada, geçtiğimiz Nisan ayı içinde tekeli burjuvazinin yalan makinaları da hummalı bir faaliyete girişti... Tekellerin borazanı *Terüman*'da Refik Sönmezsoy, sözümona SSCB'de sendikacılığı anlattı!

Sönmezsoy, DISK'e saldırılabilmek, sınıf ve kitle sendikacılığını karalamak ve greve çıkmak üzere olan binlerce işçinin kafasında kimi soru işaretleri oluşturmak, Türk-İş'in sendikal anlayışının doğru olduğunu göstermek amacıyla SSCB'deki sendikaları ve işçi haklarını anlatıyor, daha doğrusu bu konularda bir dizi ipe sapa gelmez yalan söylüyor.

Sönmezsoy, "Sovyet sendikaları işçi haklarını savunmaz, DISK'in de anlayışı Sovyet tipi sendikacılık olduğuna göre o da işçinin haklarını savunmaz" diyor. "Hür demokrasi rejimlerinde yasalar işçi haklarının kılınada dokunmaya izin vermez, işçiler grevle haklarını elde eder, oysa Sovyet Rusya'da kalıcı demokratik haklar elde edememişlerdir ve edemezler" diye ekliyor. Türk-İş'in sendikacılık anlayışının doğru olduğunu, çünkü Türk-İş'in hür demokratik rejimi savunduğunu söylüyor.

Yani, sosyalist sistemi karalıyor. Demokratik sınıf ve kitle sendikalarına, DISK'e saldırıyor. Sarı sendikacılığı övüyor, Türk-İş'e ve DISK'e bağlı sendikalar arası gelişen eylembirliğine kama sokmak, rekabet ve düşmanlığı körüklemek istiyor. Kapitalist düzenin demokrasi anlayışını savunuyor.

İşte bu amaçla sarılıyor yalanlara:

● *Diyor ki, Sovyetler Birliği'nde işsizlik vardır.*

Oysa, Sovyetler Birliği'nde işsizlik 1930 yılı sonunda ortadan kaldırılmıştır. Sovyetler Birliği'nin hızla gelişen sanayisi yüzünden, işçiyi arayan, iştir. Şimdi, "işçi açığı" nedeniyle emeklilerin işe çekilmesi için yeni özendirici önlemler alınmaktadır. Sovyetler Birliği'nde emekliler nüfusun % 17'sini oluşturur. Emekli maaşı için ücretlerden kesinti alınmaz; bunu devlet ve sendikalar karşılar. Kadınlar için 55, erkekler için 60 olan emeklilik yaşı, duruma göre 10 yıl daha düşebilmektedir.

● *Diyor ki: Sovyet sendikalarının yöneticileri arasında bir tek işçi bulunmaz, yöneticiler işçilere zorla seçtirilir, grev, toplu sözleşme hakları yoktur.*

Oysa, 125 milyon sanayi, tarım işçisi ve memuru birleştiren Sovyet sendikalarının işletmelerde toplam olarak 700 bin temel sendika örgütü ve 2 buçuk milyon sendika grubu bulunur. Sendika seçimleri fabrikalardaki, işyerlerindeki ve tarımsal işletmelerdeki sendika birimlerinden başlar ve delege sistemiyle devam eder. Sendikal birimlerin ve her düzeydeki organların toplantı, konferans, kongrelerinin açılabilmesi için üçte iki çoğunluk, karar alınabilmesi için salt çoğunluk gerekir. Seçimler gizli oyla yapılır. İşyerlerinde toplu sözleşmeyi, sendika biriminin seçtiği sendika komitesi yürütüp imzalar ve sonra üst organlara onaylanır. Ancak, toplu sözleşmenin hazırlanması için önce tüm üye işçilerin talepleri alınır ve anlaşmaya varılmasından sonra metnin imzalanabilmesi için tekrar tüm üye işçilerin onayına sunulur.

SSCB'de yasalar grev yaşağı getirmiş değildir. Ancak işçi greve ne zaman başvurur, üretimi ne zaman durdurur? Bunu Sönmezsoy bilmez ama greve çıkan işçi bilir. Laf olsun diye çıkılmaz greve. Çelişkiler başka yoldan çözümlenemezse, talepler konusunda masa başında anlaşma sağlanamazsa işçi üretimi durdurur. Kapitalist ülkelerde işçinin demokratik bir hakkı olan grev hakkı, özünde sistemde gerçek demokrasi olmayışından kaynaklanır. Üretim araçları halkın olmadığı



# SOVYETLER BİRLİĞİ'nde sendikacılık ve

in, çalışanlar haklarını, üretim araçlarına sahip onlardan söke söke alırlar. Grevde de bunun işçi başıururlar.

Oysa sosyalist sistemde üretim araçları halkın malı olduğu, toplumsal yaşama ilişkin tüm kararlarda çalışanlar bizzat söz sahibi olduğu için grev ihtiyacı ortaya çıkmaz. Üretim düzenlenmesi, bürokrasinin engellenmesi gibi konularda çalışanlar çıkarlarını greve başvurmadan çözümlene olanaqları sağlamıştır.

● *Diyor ki: Sovyet işçisinin ücreti düşüktür, işçi ve köylü ölmeyecek kadar yer. Oysa hür dünya ülkelerinde işçilerin günün koşullarına uygun zamlarla geçimlerini sağlarlar.*

Oysa, Sovyetler Birliği'nde ulusal gelirin % 80'i, halkın gereksinimlerine ayrılır. Ortalama ücret 160 ruble kadardır ve toplumsal fonlar aracılığı ile (parasız eğitim, tıp yardımı, kreş, vb.) kişi başına 60-70 ruble daha düşer. Ücretler ve toplumsal fonlar sürekli artar; birçok temel malların fiyatları dünyadaki en düşük düzeydedir ve yıllarca değişmemektedir. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra nüfusun net geliri 5,5 kat artmıştır (işçi ve memurlar

in için 3,2 kat, köylüler için 6,5 kat). Son on yılda ise Sovyet insanının reel geliri 1,6 kat artarken fiyatlar pratikte sabit kalmıştır. Kapitalist dünyada ise son on yılda % 100 oranında enflasyon yaşanmış, toplu sözleşmelerle alınan ücret zamları fiyat artışlarının gerisinde kalmıştır.

● *Diyor ki: SSCB'de çalışma süresi, özellikle kollektif tarım işletmelerinde çok uzundur, haftada 70 saati bulur.*

Oysa haftalık çalışma süresi Sovyetler Birliği'nde 41 saattir, bazı mesleklerde daha da azdır. Batı Avrupa ve ABD işçileri son iki yıldır çalışma süresini resmen 48 saatten 40 saate indirebilmek için kampanyalar düzenliyor;

● *Diyor ki: 60 milyon sendikal işçiden ancak her yıl 4 milyon 800 bini dinlenme evi, sanatoryum vb. de dinlenebilmekte, geri kalan izinlerini köylerinde geçirmektedirler.*

Oysa, 1977 yılında sanatoryum, dinlenme evleri ve benzeri kuruluşlarda 49 milyon kişi yıllık tatilini geçirmiş, ayrıca 22 milyon çocuk ve genç tatil kamplarına

## İKİ DÜNYA İKİ DEMOKRASİ

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi organı *Pravda* gazetesinin 27 Mart 1980 tarihli sayısında, "Mektuplara Daha Çok Dikkat Vermek Gerekir" başlıklı bir yazı yayımlandı. Bu yazı, kapitalist ülkelerde emekçilerin demokratik kazanımları sürekli boğazlanırken, Sovyetler Birliği'nde her gün daha da güçlenen, genişleyen sosyalist demokrasinin somut bir göstergesidir.

Yazıda Komünist Partisi'nin organlarına, devlet organlarına, yığın örgütlerine, gazetelere hergün binlerce mektup geldiğine işaret ediliyor ve bu mektupların emekçilerin yönetime katılmalarını bir biçimi, halkın devlet ve toplumsal organları denetlemesinin bir aracı olduğu belirtiliyor.

Bugün Tacikistan'da Komünist Partisi'nin Merkez Komitesi'ne gelen her 100 mektuptan 70'i inceleniyor ve her beş mektuptan birinde yer alan dilek ya da şikayet yerinde inceleniyor. Estonya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nde ise, yerel gazetelerin, yerel parti ve devlet organlarının düzenledikleri "açık mektup günleri" günlük yaşamın bir parçası haline geliyor. Sovyetler Birliği Komünist

Partisi Saratov Bölge Komitesi, bir süre önce, emekçilerin konut ve günlük yaşam hizmetlerini eleştiren mektuplarını basında tartışmaya açtı.

Öte yandan SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu, bundan bir süre önce yurttaşların öneri, dilek ve şikayetlerinin değerlendirilmesine ilişkin olarak yayımladığı genelgeyi bir kez daha yayımladı. Bu genelgede şöyle deniyor:

"Emekçilerin dilekleri ve şikayetleri ilgili yere ulaştıktan en geç bir ay içinde; ayrıca incelemeyi gerektirmeyenler ise geciktirilmeksizin en geç 15 gün içinde bir sonuç verilmelidir. Şikayetlerin incelenmesi işine kamuoyunu, halk denetçilerini, ileri işçileri, kolhozcu köylüleri, memurları geniş olarak katmak gerekir. Bu tür incelemelerin sonuçları, gerektiğinde işletmelerde ya da yurttaşların oturdukları yerlerde tartışmaya açılmalıdır."

*Pravda*'nın yazısı şu satırlarla son buluyor: "İnsanlara büyük bir özen, büyük bir dikkat, büyük bir ilgi: Parti tüm örgütlerinden ve yetkililerinden bunu istiyor. Mektupların değerlendirilmesi işinin daha da iyileş-



# SSCB'de sendikaların işlevi nedir?

SSCB'de sermaye sahipliği yoktur. Fabrikalar halkın malıdır. Sendikalar burjuvaziye karşı ekonomik savaşın veren örgütler olduğuna göre, burjuvazinin olmadığı yerde sendikalar ne yapacaktır? Kimi kimden koruyacaktır?

SSCB'deki fabrikalarda işletme yöneticileri vardır. Bunların çoğunluğu, sıradan işçi olarak çalışma yaşamına atılmış olan kişilerdir. Ayrıca bunlar da, işletmelerdeki işçiler, ustabaşları, uzmanlarla birlikte aynı sendikadan üyeleridir. Tutumu işçilerle çelişkilere düşebilecek bir yönetici sendikadan güvenini ve saygısını yitireceğini, sendika tarafından ağır eleştirilere uğrayacağını bilir. Sendikadan onayı alınmadan hiçbir yönetici atanmayacağı gibi, sendikadan güven ve saygısını yitiren bir yöneticinin de yeri değiştirilebilir. Nitekim 1977 yılında çeşitli kademelerdeki 10 bin yönetici, sendikaların istemiyle yer değiştirmişlerdir. Bu koşullarda, çıkarlarını sendika komiteleri ve toplantılarında açıkça savunabilen, istemlerini bu yoldan çözümleneyen işçilerin üretimi durdurması, grev yapması da gerekli değildir.

Fabrika yönetimi ile işçiler arasında çelişki olasılığının çok az olduğu bu koşullarda sendikalar işçiyi, üretimde

yeni tekniklerin uygulanmasında, üretimin örgütlenmesinde ortaya çıkabilecek aksaklıklara, bürokratik uygulamalara karşı korur; iş yasasının ve toplu sözleşmelerin tam olarak uygulanması için çalışır.

Ücretler işletme yönetimi tarafından değil, sendikaların katılımıyla devlet tarafından saptanır. Çalışma haftası yine Anayasa ve iş yasalarıyla uyarlanır. İşletme yönetimi sendikadan onayını almadan kimseyi işten çıkarmaz. Hiçbir fabrika, çalışma koşulları ve iş güvenliği sendika tarafından onaylanmadan üretime geçemez.

Devlet, sendikalarla çalışma yaşamı ve ücretler konusunda geniş yetkiler tanımıştır. Bu alandaki kararların tümü devlet organlarıyla sendikaların birlikte çalışması sonucunda alınmaktadır. Sendikalar, üretimin örgütlenmesine doğrudan katkıda bulunur, ekonomik planların yapılması ve uygulanmasında aktif görev alırlar. İş yasası, emeklilik yasası, sendikal haklar konusunda yasalar hazırlarlar. Bu yasaların hazırlanmasında, toplu sözleşmelerde, tüm sendika üyesi işçilerin istemleri alınır; tasarımlar çeşitli düzeylerdeki toplantılarda tartışılır, işçilerin onayına sunulur.

Devlet, toplumsal güvenlik bütçesinin önemli bir kısmını sendikaların de-

netimine bırakmıştır. Bu bütçenin tutarı 32,3 milyar rubledir. Ayrıca sendikalara maddesel yardımlar yapar, kültürel, eğitsel etkinlikleri için olanaklar sağlar.

Böylece, sosyalist devletle sendikalar savaşım değil, işbirliği ilişkisi içinde çalışmaktadırlar. Ancak, devletin ve sendikaların aynı sınıfın çıkarlarını uyum içinde savunuyor olmaları, sendikaların devletin bir organı ve onun denetimi altında olmaları anlamı-ıç gelmez. Sendikalar, SSCB Anayasası'nda da belirtildiği gibi bağımsız kuruluşlardır; devlet sendikaların faaliyetlerine karışmaz, onların örgütsel bağımsızlığını korur.

SSCB'de üretim araçları halkındır, devlet tüm halkın devletidir. Bu koşullarda sendikalar, işçinin hak ve çıkarlarını çeşitli biçimlerde savunurlar; Sovyet devlet organlarındaki bürokratik eğilimlere karşı savaşım yürütürler; çalışma yaşamına ilişkin yasalar hazırlarlar, bunların etkin bir biçimde uygulanmasını denetlerler. Bundan da öte sendikalar, halkın uzun erimli çıkarları için, üretimi ve üretkenliği arttırmak amacıyla kolektif çalışma ruhunu, girişkenlik ve sorumluluğu geliştiren birer okuldur.

## İŞÇİ HAKLARI GERÇEĞİ...

gitmiştir. Tüm bunlar ya parasız, ya da çok düşük ücret karşılığında elde edilmektedir.

• **Diyor ki: SSCB'de kadınlar ağır işlerde, maden ocaklarında, üçüncü derece işlerde çalıştırılır, yöneticiler arasında kadın sayısı azdır.**

Oysa, Sovyetler Birliği'nde, madenler gibi yeralta meslekleri de içinde olmak üzere sağlığı zararlı 80 meslekte kadınların çalışması yasaklanmıştır; bunlar dışındaki kimi ağır mesleklerde kadınlar için daha kısa çalışma süresi, daha uzun tatil, daha erken emeklilik hakları uygulanır. Sovyetler Birliği'nde genel uzmanlar sayısının % 60 kadını kadından (13 milyondan çok kadın yüksek ve uzmanlık öğrenimine sahiptir); proje mühendislerinin % 35'i, teknoloji uzmanlarının % 45'i, teknisyenlerin % 40'ı kadındır. Sovyet Sendikaları Merkez Konseyi'nin % 35'i, yerel Sovyetler'deki milyonlarca halk temsilcisinin % 50'si ve Yüksek Sovyet'teki binbeşyüz halk temsilcisinin üçte birinden çoğu kadındır. Bu son sayı, kapitalist ülkeler parlamentolarındaki kadınların toplam sayısından daha yüksektir.

## ANLAYIŞI

tırılması ve geliştirilmesi demek, insanlara, onların gereksinimlerine ve isteklerine karşı dikkatli ve nazik davranma ilkesinin, bu Lenin ilkelerinin tüm gerekliliklerinin yerine getirilmesi demektir."

Evet, işte iki dünya: Birisi sosyalizm. Orada emekçiler yalnızca her düzeydeki yönetim organlarını doğrudan seçmekle, denetlemekle, seçimleri istedikleri zaman yenilemekle kalmıyorlar. Öyle bir sistem ki, her yurttaşın şikayetiyle, dileğiyle tek tek ilgilenmeyi amaçlıyor, bunun için çalışıyor. Devlet bu amaçla özel genelgeler yayımlıyor.

Bir de öbür dünya var: Kapitalizm. En demokratik olanında bile halk parlamentoyu ancak 4-5 yılda bir seçiyor. Ve bir daha seçim yapıldığında, seçtiği kişiyi değiştirme hakkından yoksun. Halk, devlet organlarının işleyişinde, hiç bir denetim hakkına sahip değil. Emekçilerin çığ gibi büyüyen şikayetlerine, dileklerine kulak vermeye ne gerek var? Yurttaşların yazdıkları şikayet dilekçelerine, mektuplarına gelince: Bu mektuplar olsa olsa yayımlandıkları burjuva gazetelerinin satışlarını arttırmaya yarıyor.

• **Diyor ki: SSCB'de konut en büyük sorundur. Kentlerde kişi başına 5 metrekare konut alanı düşer.**

Oysa, konut sorununa en köklü çözümleri Sovyetler Birliği'nde görürüz. Sönmezsoy burada, Sovyetler Birliği'nin Hitler faşizminin saldırısı altında uğradığı kayıpları alay edeceğine İkinci Dünya Savaşı sonrası, 1945 yılına ait verilere sarılmış. 1945 yılında Sovyetler Birliği'nde kişi başına 5,5 metrekare konut alanı düşüyordu. Ancak dünya tarihinde görülmemiş bir konut kurma programı ile bu alan günümüzde 12 metrekarenin üzerine çıktı. Sovyet halkının konut gereksinimi her geçen gün daha geniş ölçülerde karşılanmaktadır. SSCB'de her yıl 2 milyondan çok konut üretilerek dağıtılıyor. Konut kiralari 50 yıldır değişmemekte ve ortalama ücretin % 4-5 kadını oluşturmaktadır (elektrik, su, gaz vb. içinde). Kapitalist ülkelerde ise konut kirası ücretin % 30'unu aşar.

• **Öğrenim ve sağlık konuları ise, SSCB'de ve öteki sosyalist ülkelerde burjuvazinin bile yadsıyamayacağı bir şekilde etkin bir biçimde yürüten faaliyetlerdir. Sönmezsoy bu konularda yalın söyleme sıkıntısı çekmiş olacak ki konuyu geçiştirivermiş. Boşuna da değil.**

Gerçekler şunu gösteriyor: Sovyetler Birliği'nde öğrenim parasızdır ve devlet çeşitli burslar sağlar.

Emekçilerin binde 732'si ortaöğrenime sahiptir ve bu öğrenimi ilerletebilmesi için yetişkin insanlara, meslek sahiplerine yönelik yaygın eğitim kurumları vardır. Buralarda öğrenim görececek işçiler yıllık izinlerinden ayrı ücretli izinden yararlanır.

Sovyetler Birliği'nde hastanede ya da evde doktor bakımı tamamen ücretsizdir. Hastanede ilaç masraflarının tümünü devlet karşılar. Diğer ilaç fiyatları son derece düşüktür. Herhangi bir hastalık durumunda ücretinin % 60-100'ü işçiyeye ödenir. İş kazası, iş hastalığı durumunda ise ücretin % 100'ü ödenir.

Tüm yalanların gerçeği ortaya konunca, Sönmezsoy'un savları da balon gibi söner! Temel insan hakları ve sendikal hakların kapitalizmde değil, ancak sosyalist bir toplumda tümüyle güvence altına alınabildiği ortaya çıkar. Anayasa tarafından güvencelenen bu haklar, devlet ve sendikalar aracılığı ile, onların işbirliği içindeki çalışmalarıyla sağlanıyor.

İşte kapitalist ülkelerdeki işçiler, Türkiye'deki işçiler sosyalist ülkelerde yaşam biçimi haline gelmiş emel hakları işverenlere dayatmak, söke söke, açlığa ve baskıya karşı dövüşerek almaya çalışıyorlar. Demokratik hakçı kazanımlar uğrunda en kararlı savaşımı da sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesini temel alan sendikalar veriyor. Sönmezsoy'un öfkesi boşuna değil!



Tacikistan Vakf bölgesinde halk olağan sağık kontrolünden geçiyor.



birlikte Sırt Sıkıyönetim Komutanı'na, Sırt Valsi'ne ve Belediye Başkanı'na çıkarak, öğretmenlere karşı bu haksız uygulamaları kabul etmeyeceklerini, bu düşmanca tavırlara karşı kayıtsız kalmayacaklarını ve biran önce bu tür antidemokratik uygulamaların önüne geçilmesini istemişlerdir. Bu girişimler sonucu tebligatların yapılması bir ay süreyle ertelenmiştir. Bu bir aylık süreden faydalanmak üzere öğretmenler kendi aralarında fon oluşturarak bir miktar para toplamışlardır. Bu paraları kendi aralarında seçtikleri iki öğretmeni "konuyu takip etmek ve gerekirse Danıştay'a baş vurmaya üzere" Ankara'ya yollamışlardır.

Bu arada İbrahim Sahin, AP Sırt II örgütünün direktifleri doğrultusunda, istenilen şekilde hareket etmediği için, merkezde alınmak üzere Sırt Valsi'ne görevinden alınmıştır. Onun yerine Sırt'ın önde gelen parabalaları ile çıkar çevreleri ile içli dışlı olan ve daha önce Sırt Valsi Muaviniği yapmış olan, Sırt'ın İlerici kamuoyu tarafından antidemokratik nitelikleri ile tanınan faşist eğilimli Tefik Başakar getirildi.

Tefik Başakar'ın Sırt Valsi'ne getirilmesinden sonra, sık sık illegal faşist bir örgüte üye olduğu söylenen Sırt Milli Eğitim Müdürü Kazım Can'ın okul müdürlerine yönelik baskıları artmıştır. Kazım Can, Valsi'nin desteğinde, okul müdürlerinden 33 öğretmenin tebligatının derhal yapılmasını istemektedir.

Ancak öğretmenlerin birliği ve kararlı tutumları ve demokratik kamuoyunun, halkın geniş kesimlerinin bu uygulamalara karşı çıkması, Sırt Valsi'ne ve Milli Eğitim Müdürü'nü geri adım atmaya zorluyor.

Sırt İlerici, yurtsever öğretmenler hep beraber haykırıyorlar: Bizi, allelmevzi ve çocuklarımızı açlığa itmek isteyenlere geçit vermeyeceğiz. Faşistlerin, kendi özlömlerini gerçekleştirme girişimlerine izin vermeyeceğiz!

Öğretmenlerin savaşımı Sırt'teki tüm demokratik örgütlerce (TOS-DER, İlerici gençler, Ziraatçiler Derneği, Baysemen Temsilciliği vb. güçlerce) aktif olarak destekleniyor.

SİRTLİ İLERİCİ, YURTSEVER ÖĞRETMENLER

## Beşikdüzü'nde terör

Beşikdüzü'nde polis ve Adliye'nin baskıları her geçen gün biraz daha artıyor. İlericiler, hergün, faşistlerin şikayetleri neden gösterilerek tutuklanmakta ve aylarca mahkeme önüne çıkarılmamaktadır. Polis İlericilerin oturduğu kahvelere saldırıp İlericileri joplamakta, direnen olursa karakolda işkence edilmektedir.

Bunun yanında faşist militanlar polisle işbirliği içerisinde esnafın zorla para toplamakta, İlericilerin evlerini bombalamakta, silahla taramaktadır. (İlericilerin evlerine sıkılan kurşunların tümü M.K.E.'ye aittir.)

Faşist militanlardan Avni Öğuzhan, şimdiye kadar bir kahveyi tarayıp bir Assubay iki kişiyi yaralamış; pazar yerinde halkın üzerine ateş açmış, okuldan çıkarmakta olan Öğretmen Okulu öğrencilerine ateş etmiştir. Bütün bu olaylarda, kanıtları ile savılığa teslim edilmesine karşın bu kişi hakkında en ufak bir işlem yapılmamıştır.

Aynı kişi, Gün Sazak'ın ölümünü bahane eden bir faşistin kasabada çalıştırma çalıştığı teröre engel olmaya çalışan dışardan gelmiş bir polis ekibine silahla saldırmış, daha sonra silahla yakalanarak savcılığa verilmiş; ancak bir saat savcılığa tutulmadan serbest bırakılmıştır.

Yine OGD Başkanı Hakkı Aydın, karakol önünde polisler ve komiserin yanında, İlericilere silah çekiyor; polisler en ufak müdahalede bulunmadığı gibi, şikayete giden İlericilere, komiser hakaret ediyor. Bunun üzerine polis memurlarından biri, "Ben Türkes'in köpeği değilim" diyerek elbiselerini çıkarıp komiserin suratına çarpıyor ve istifa ediyor; ve memleketine gidip terzilik yapıyor.

BEŞİKDÜZÜ'NDEN BİR İLERİCİ

## "Karakol Baskını!"nın ardındaki gerçek

12 Haziran 1980 günü, Esenler Kazım Karabekir mahallesinde faşistler tarafından bir İlerici yaralanmış ve sözkonusu mahalle askerler tarafından basılmıştır. Bir kahvede arama yapan askerler, ellerini havaya kaldırmayan bir arkadaşına küfür edip ayaklarına ateş etmiş ve alıp karakola götürmüşlerdir. Arkadaşın serbest bırakılması için mahalle ihtiyarından bir grup karakola görüşmeye gitmiş; bir sonuç alınamayınca mahalle halkı genç, ihtiyarı, kadını, erkeği ile toplanıp mahalledeki faşist saldırıları, polislin sürekli baskınlarını ve gözaltına alınanların serbest bırakılması için Esenler Karakolu'na kadar yürümüşlerdir. 150 kişilik bu gruba karakoldan ateş ederek dağıtmaya çalışılırsa da dağıtamamışlardır. Karakol yetkilileriyle görüşürülmeyen halk geriye dönerek mahalleye kadar yürümüş, bu arada "halkımız saf-lara" belgisi atılmıştır. Daha sonra mahalle polis tarafından basılmış ve 60 kişi dövülerek gözaltına alınmış, iki gün sonra serbest bırakılmışlardır. Dört kişi ise tutuklanmıştır. Gerici basında "karakol baskını" diye olaya yer verilmiştir.

ESENLER HALKI ADINA BİR İLERİCİ



# Barış güçlerinin Kuşadası Forumu

**B**arış Komitesi'nin Genişletilmiş Genel Yönetim Kurulu toplantısı 11-12-13 Temmuz 1980 tarihlerinde Kuşadası'nda yapıldı. "Barışseverler hoş geldiniz" pankartlarıyla süslenmiş olan Kuşadası'ndaki bu toplantıda, Barış Komitesi Genişletilmiş Genel Yönetim Kurulu, Savunma İşbirliği Anlaşması adındaki ihanet belgesine karşı yığımsal kampanyanın güçlendirilmesi, insan hakları ihlallerine karşı ulusal ve uluslararası kamuoyunun harekete geçirilmesi doğrultusunda çalışılması karar altına alındı. Bu bağlamda demokrasi güçlerinin en geniş birliğinin sağlanması zorunluğu vurgulandı.

Barış Komitesi'nin bu toplantısının kendisi de katılımı bakımından, en geniş demokrasi güçlerinin birliği açısından önemli bir adım oldu. Toplantıya çok değişik politik hareketlerden ve Türkiye'nin çok çeşitli bölgelerinden geniş bir katılım oldu. Yüksek bir temsil niteliğine sahip olan Kuşadası toplantısına, Barış Komitesi Genel Yönetim Kurulu üyelerinin yanı sıra, sayıları 160'ı bulan ilerici, yurtsever, barışsever de katıldı. Bunlar arasında, İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyesi Turgan Arınır, AST yönetmeni

Rutkay Aziz, "Kanlı Pazar" şehidi Turgut Aytaç'ın eşi Eflan Aytaç, CHP Afyon milletvekili İsmail Akın, Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Yılmaz Ateş, Polatlı Belediye Başkanı Ahmet Atak, gazeteci Mehmet Ali Birand, İstanbul eski senatörü Solmaz Behlül, Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Avukat Gülçin Çaylıgil, Görsel Sanatçılar Derneği Başkanı İsa Çelik, CHP Balıkesir sayısalı Necati Cebe, Gültepe Belediye Başkanı Aydın Ertan, Çağdaş Hukukçular Derneği Başkanı Nevzat Helvacı, İzmir Barosu eski başkanı İskender Öztorhanlı, CHP Manisa eski milletvekili Mustafa Ok, Kuşadası Belediye Başkanı Lütfü Suyolcu, Amatör Sporcular Derneği Genel Başkanı Fikret Ünlü, Nazım Hikmet'in kızkardeşi Samiye Yaltırım da yer aldı. 3 gün süren toplantı, Açılış Oturumu, Türkiye'de İnsan Hakları, Sofya Parlamentosu'na Ulusal Hazırlıklar, Bölgemizde Barış ve Türkiye, Örgütsel Teknik Kararlar Oturumu ve Kapanış Oturumu olmak üzere 6 oturumdan oluştu. "Bölgemizde Barış ve Türkiye Oturumu"nda bir konuşma yapan Köyişleri eski Bakanı Mustafa Ok, Türkiye-ABD Savunma İşbirliği Anlaşması'nın kamuoyuna açıklanmayan bölümünden bazı alıntılar yaparak, Amerikan üslerinin tamamen Pentagon'un denetimine bırakılmış olduğunu açıkladı. "Türkiye'de İnsan Hakları Oturumu"nda, birçok konuşmacının yanı sıra söz alan Kırıkkale Belediye Başkanı Sahir Koçak, Kırıkkale'deki faşist baskı ve saldırıları dile getirdikten sonra, Kırıkkale'de demokrasi güçlerinin geniş bir eylem birliğinin örülmekte olduğunu ve sadırlara bu eylembirliği temelinde karşı konduğunu belirtti. Toplantının "Örgütsel Teknik Kararlar Oturumu"nda, Barış Komitesi bünyesinde kurulmuş olan çeşitli komisyonlara ek olarak, barış hareketinin köylülere içinde de yaygınlaştırılması için bir "Köylülük Komisyonu" kurulması kararlaştırıldı. Öte yandan Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yıldönümünün Dünya Barış Konseyi'yle birlikte uluslararası planda kutlanması hazırlıklarının sürdürülmesi için özel bir komisyon kurulmasına karar verildi. "Atatürk, ulusal bağımsızlık ve barış" konusunu ele alan bir uluslararası sempozyumun toplanmasına ilkesel olarak karar verildi. Barış Komitesi Genişletilmiş Yönetim Kurulu, 1982 yılında Nazım Hikmet'in 80. doğum yıldönümünün de Dünya Ba-



rumu'nda, Barış Komitesi bünyesinde kurulmuş olan çeşitli komisyonlara ek olarak, barış hareketinin köylülere içinde de yaygınlaştırılması için bir "Köylülük Komisyonu" kurulması kararlaştırıldı. Öte yandan Mustafa Kemal Atatürk'ün 100. doğum yıldönümünün Dünya Barış Konseyi'yle birlikte uluslararası planda kutlanması hazırlıklarının sürdürülmesi için özel bir komisyon kurulmasına karar verildi. "Atatürk, ulusal bağımsızlık ve barış" konusunu ele alan bir uluslararası sempozyumun toplanmasına ilkesel olarak karar verildi. Barış Komitesi Genişletilmiş Yönetim Kurulu, 1982 yılında Nazım Hikmet'in 80. doğum yıldönümünün de Dünya Ba-

Barış Konseyi'yle birlikte kutlanmasını karara bağladı.

"İnsan Hakları Özel Oturumu"nda alınan kararda, ülkemizdeki gelişmeleri kaygıyla izleyen Genel Yönetim Kurulumuz, demokratik hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, faşizm tehlikesinin geriletilmesi için barış ve demokrasi güçlerinin en geniş birliğinin sağlanmasının bir zorunluluk olduğunu önemle vurgular" denerek, şöyle devam ediliyor: "Bu vurgulamalar temelinde, Barış Komitesi Genişletilmiş Genel Yönetim Kurulu, değişik eylemlerin gerçekleştirilmesine, ülkemizdeki faşizm tehlikesine, temel insan hakları ihlallerinin her biçimine karşı ulusal ve uluslararası kamuoyunu harekete geçirci bir diziyemi planlayıp yaşama geçirmeyi karar altına alır."

Sofya Parlamentosu'na ulusal hazırlıkların görüşüldüğü oturumda, Barış İçin Halkların Dünya Parlamentosu'nda Türkiye Barış Hareketi'ni temsil edecek delegasyonun seçimi ve Parlamento'ya sunulacak belgelerin onaylanması için 5-6-7 Eylül 1980 tarihinde İstanbul'da Barış Komitesi'nin tek gündem maddeli bir Olağanüstü Genel Kurul toplantısı kararlaştırıldı.

Ege bölgesi barışseverlerinin, ilericilerinin aktif katkılarıyla, maddi-manevi özverileriyle gerçekleştirilen Barış Komitesi'nin Genişletilmiş Genel Yönetim Kurulu Toplantısı, "Kapanış Oturumu"nda kabul edilen bir basın açıklamasıyla son buldu.

Soğuk savaş rüzgarlarının yeniden estirilmeğe başladığı ülkemizin emperyalizmin Ortadoğu halklarına ve sosyalist ülkelere yönelik yeni tehditlerine alet edilmeğe istendiği günümüzde, ülkemiz barışseverlerini biraraya getiren bu forumun, aldığı kararlar büyük önem taşıyor. Bu kararların yaşama geçirilmesi, bu çerçevede SİA'ya karşı yığımsal eylemlerin yoğunlaştırılması tekelilerin barış düşmanı politikalarının önünün alınmasında güçlü bir kaldıraç olacaktır.



## Yeni bir dünya savaşına karşı BİR İMZA VER!

**B**arış Komitesi'nin 11-12-13 Temmuz 1980 günlerinde Kuşadası'nda yapılan Genişletilmiş Genel Yönetim Kurulu, Dünya Barış Konseyi Prezidyumu'nun Budapeşte Çağrısı'nı Türkiye'de yığımsal bir biçimde imzaya açma kararı aldı. Dünya Barış Konseyi Prezidyumu'nun, faşizmin bir sistem olarak yenilgisinin ve İkinci Dünya Savaşı'nın bitişinin 35. yıldönümünde yaptığı bu çağrı, barış savaşçılarınin önünde Dünya Savaşı'nı bitiren 35. yıldönümünde yaptığı bu çağrı, emperyalizmin yönettiği son saldırıyı ve "soğuk savaş" dayatmalarını geri püskürtmede halkların elinde güçlü bir silah oluşturuyor. Bunları gözönünde bulunduran Barış Komitesi Genel Yönetim Kurulu, ÇAĞRI'yı Türkiye kamuoyunda geniş bir biçimde yaygınlaştırmaya, her düzeyde imza kampanyaları örgütlemeye ve toplanacak imzaların Sofya'da yapılacak "Barış İçin Halkların Dünya Parlamentosu"nda dünya barışı temsilcilerine iletilmesine karar verdi.

Güneşli Dünya, Barış Komitesi'nin bu kararını vurgu gücüyle destekleyerek okurlarını bu imza kampanyasına katılmaya çağırıyor. İmzaya açılan Budapeşte Çağrısı'nın metni şöyledir:

### Budapeşte Çağrısı: "DİKKAT! SAVAŞ TEHLİKESİ"

"Dünya halklarına meydan okunuyor, detant tehlikesidir: silahlanma yarışı hızlandırılıyor, ve böylece savaşa giden kapılar açılıyor.

Bu meydan okuma kırılmalıdır. Her düzeyde diyalogu yeniden başlatılm ve ortak eylem için karşılıklı güveni pekiştirelim. Hitler faşizmine karşı kazanılan utkunun ve Avrupa'da 2. Dünya Savaşı'nın bitiminin 35. yıldönümünde çağrıda bulunuluyor:

- Yeni bir kıyameti önlemek için yankınlar ve küller arasında ellerinden geleni yapmaya and içenler!
- Silahlanma yarışı gılgınlığını reddedene!
- Uluslararası ilişkilerde giderek daha sık zora başvurulmasından derin kaygı duyanlar!
- Daha iyi bir dünyada yaşamak hakkını savunan gençler!
- Dünyanın tüm halkları ve hükümetleri!

DİKKAT SAVAŞ TEHLİKESİ

Savaş kaçınılmaz değildir; silahların gemi azağına alınmasına bir son vermek için henüz çok geç değil; özellikle Avrupa'nın yüreğinde yeni nükleer cephaneliklerin kurulmasını yasaklamak için henüz çok geç değil; ama şiddet politikasına, kışatma, ambargo, boykot tehditlerine ve askersel kıyırtmalara son vermenin tam zamanıdır.

Tek tek herbirimiz yumuşamayı korumak, silahsızlanma görüşmelerinin yeniden başlatılması ve uluslararası ekonomik ilişkilerin haklı ve akla uygun bir biçime getirilebilmesi için savaşım vermeliyiz.

Ne farklı ideolojiler, ne düşünce ya da inanç farklılıkları hızla bozulan uluslararası durumdun endişe duyanların açık diyalogunu ve uyumlu eylemlerini engelleyebilir.

Bizleri ayıran herşeyi bir kenara bırakalım; bizi birleştiriciler için çaba gösterelim. Yeni bir dünya savaşını önlemek için ortak eyleme katılalım."

GÜNEŞLİ DÜNYA  
Onbeş Günlük Gazete

Sahibi : Ural ATEŞER  
Yazışleri Müdürü : C. Ali ADIR

YÖNETİM YERİ: Nuruosmaniye Cad. No: 59-61/2  
Çağaloğlu - İSTANBUL • YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ: ÜRÜN YAYINCILIK, PK. 41, Sirkeci - İSTANBUL • TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM, Çağaloğlu Hamamı Sokak, Kılıç İşhanı Kat.1, No: 6, Çağaloğlu - İSTANBUL • DİZGİ: ÇİĞ Yayıncılık Ltd. Şti. • BASKI: HURRIYET OFSET MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş., İSTANBUL • YURTDIŞI ABONE: Altı aylık 250, Bir yıllık 500 Lira • YURTDIŞI ABONE: 40 DM • BASKI TARİHİ: 23 TEMMUZ 1980

oğlu - İSTANBUL • DİZGİ: ÇİĞ Yayıncılık Ltd. Şti. • BASKI: HURRIYET OFSET MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş., İSTANBUL • YURTDIŞI ABONE: Altı aylık 250, Bir yıllık 500 Lira • YURTDIŞI ABONE: 40 DM • BASKI TARİHİ: 23 TEMMUZ 1980